

Gorenjski Glas

PETEK, 19. MARCA 2021

LETO LXXIV, ŠT. 22, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

V Mengšu pes do smrti pogrizel deklico

V sredo popoldne se je v Mengšu zgodila tragedija, v kateri je umrla osemletna deklica.

ALEŠ SENOŽETNIK

Mengeš – Policisti so bili v sredo nekaj pred 17. uro obveščeni, da je v Mengšu pes napadel otroka. Po do zdaj zbranih podatkih se je osemletna deklica na dvorišču stanovanjske hiše, ograjenem z ograjo, a so bila vrata odprta, preveč približala psu, ki je bil privezan na verigo. Pes je deklico napadel in jo ogrizel, kljub posredovanju odrasle osebe, ki je psa odstranila in takoj poklicala reševalce, pa je deklica na kraju dogodka zaradi hudih poškodb umrla. Po poročanju več medijev naj bi šlo za psa

pasme rotvajler. Kot so še sporočili s Policijske uprave Ljubljana, so policisti opravili ogled in še zbirajo obvestila zaradi suma kaznivega dejanja povzročitve splošne nevarnosti. Na kraju dogodka je bila tudi veterinarska inšpektorica, ki je odredila odvzem psa. O ugotovitvah bo obveščeno tudi pristojno državno tožilstvo.

Kot je včeraj v izjavi za javnost pojasnil vodja oddelka za splošno kriminaliteto sektorja kriminalistične policije PU Ljubljana Valter Zrinski, pes sicer ni bil evidentiran kot nevaren. »Vse okoliščine še ugotavljamo

in vseh podatkov še nimamo zbranih,« je včeraj še dejal Zrinski.

V Sloveniji smo v zadnjih letih zabeležili več napadov psov na človeka, v javnosti je pred dvema letoma odmeval napad štirih psov na Koprčanko, ki je zaradi ugrizov utrpela več poškodb. Leta 2017 pa so trije pitbuli napadli 71-letnico iz Črnomlja, ki je zaradi poškodb umrla.

V Sloveniji je sicer po lanskoletnih podatkih centralnega registra psov registriranih več kot 235 tisoč psov, od tega jih je več kot dva tisoč evidentiranih kot nevarnih.

Kljub hitremu posredovanju reševalcev je deklica na kraju nesreče umrla. Fotografija je simbolična. / Foto: Gorazd Kavčič

Premier Janša o cepivih

S prvim odmerkom je cepljenih 8,3 odstotka Slovencev, kar je nad evropskim povprečjem. Premier Janez Janša se je odzval na očitke glede dobave cepiva. Pri ukrepih za zajezitev epidemije je nekaj sprememb.

SUZANA P. KOVAČIČ

Brdo pri Kranju – Premier Janez Janša je na sredini sestanka političnih voditeljev in predstavnikov stroke na Brdu pri Kranju glede cepljenja proti covidu-19 povedal, da je Slovenija v prvem kvartalu po precepljenosti nad evropskim povprečjem.

V zvezi z decembrskim naročilom cepiva za Slovenijo pa je pojasnil, da je v večini lanskega leta veljalo, da bo podjetje AstraZeneca tisto, ki bo prvo proizvedlo in registriralo cepivo. »Ko so bile prve pogodbe s tem podjetjem podpisane, je Evropska komisija sklepala dogovore, na podlagi tega so se članice

EU odločale predvsem za to cepivo. Potem je prišlo do zapletov v tretji fazi testiranja in prvo, ki je bilo odobreno, je bilo cepivo Pfizer in BionTech,« je spomnil Janša. Kot je poudaril, je Slovenija naročila več kot sedem milijonov odmerkov cepiva za dva milijona prebivalcev.

▶ 2. stran

Letos brez slovesne podelitve

▶ 3. stran

VABI K VPISU OTROK za šolsko leto 2021/2022 do konca meseca marca

BARAGOV VRTEC
Zasebni katoliški vrtec iz Stražišča pri Kranju

www.baragovvrtec.si

Priloge: Kamničanka deželne novice PREDDVOR

NOVO

Novi vgradni aparati 2021 že na voljo.

Celovita ponudba hladilnikov in zamrzovalnikov.

LIEBHERR

Vabljeni v prenovljeni salon ETIS!

Ljubljanska c. 30
Kranj

ETIS 50 LET

www.etis.si

GORENJSKA

Ris Tris je že na Pokljuki

V začetku meseca so v prilagoditveno oboro na Pokljuki pripeljali prvega od petih risov, ki bodo letos izpuščeni na Gorenjskem. Ime za risa so izbrali mladi, poimenovali pa so ga Tris – triglavski ris.

4

GORENJSKA

Zgražanje zaradi vrtičkov pri Tušu

Zaradi vrtičkov, ki so se pojavili v bližini trgovskega centra Planet Kranj, je Mestna občina Kranj podala prijavo na kmetijski inšpektorat.

5

ŠPORT

Tudi v Planici brez gledalcev

Planica bo prihodnji teden gostila finale svetovnega pokala v smučarskih skokih. Dostop v dolino bo že konec tedna omejen, od ponedeljka pa bo za zunanje obiskovalce Planica zaprta.

8

CG+

»Dobrodošla, carica!«

Nosilki dveh bronastih medalj in malega kristalnega globusa Anamariji Lampič so v ponedeljek v domači Valburgi pripravili prsrčen sprejem in proslavili njeno uspešno sezono.

19

VREME

Danes bo dokaj sončno s popoldanskimi plohami. Jutri bo pretežno oblačno in večinoma suho. V nedeljo bo sončno in vetrovno.

jutri: pretežno oblačno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Spletni portal HejHej – naročite voščilo zvezdnika po svojem izboru

V času, ko je druženje omejeno, a vseeno želite presenetiti najdražje z izvirnim darilom, ki si ga bodo zapomnili za vse življenje in si ga v prihodnosti lahko še večkrat ogledali ter ga delili z najbližjimi, je v Sloveniji začel delovati spletni portal HejHej. Na portalu izberete zvezdnika, mu posredujete osnovne podatke in želite za video sporočilo, ki ga izbrani zvezdnik pripravi in posreduje najkasneje v štirih dneh. Trenutno je na portalu več kot osemdeset znanih Slovencev, med katerimi lahko izbirate, da prijetno presenetijo vaše najdražje. Morda pa lahko že naslednji teden presenetite svojo mamo ...

Naročniku Gorenjskega glasa podarjamo voščilo Fredija Milerja. Nagradno vprašanje: Koliko znanih Slovencev najdete na portalu HejHej? Odgovore s svojimi podatki pošljite do torka, 30. marca, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **DUŠAN CERKOVNIK** iz Bohinjske Bistrice.

V Kamniku iščejo direktorja javnega zavoda

Kamnik – Svet javnega zavoda Zavod za turizem, šport in kulturo Kamnik je objavil javni razpis za prosto delovno mesto direktorja oziroma direktorice Zavoda za turizem, šport in kulturo Kamnik. Zavod, ki ga trenutno vodi v. d. direktorja Franci Kramar, z direktorji nima sreče, zato si na občini želijo nekoga, ki bi na tem delovnem mestu vztrajal dlje časa, saj nenehne menjave razvoju turizma in športa ne koristijo. Področje kulture bodo še letos iz zavoda izvzeli in Dom kulture Kamnik skupaj z Javnim zavodom mekinjski samostan združili pod skupen javni zavod za kulturo.

Minister Vasko Simoniti praznuje sedemdeset let

Kranj – Ob 70-letnici dr. Vaska Simonitija, ministra za kulturo (praznuje 23. marca), mu bodo v ponedeljek, 22. marca, ob 17. uri po Zoom povezavi voščili kolegi, sodelavci in prijatelji. O različnih vidikih njegovega življenja in dela bodo spregovorili: dr. Ignacij Voje, dr. Milček Komelj, dr. Lilijana Žnidaršič Golec, dr. Jelka Pirkovič, Alenka Puhar, dr. Stane Granda, dr. Igor Grdina. Vrsta drugih Simonitijevih kolegov, sodelavcev in prijateljev, z Dragom Jančarjem na čelu, pa se bo pridružila pri snovanju tematskega zbornika, je sporočil dr. Jože Dežman.

Žabam pomagajo čez cesto

Vodice – Od konca februarja v sklopu LAS projekta Zgodbe naših mokrišč ponovno poteka akcija Pomagajmo žabicam čez cesto. Na odseku ceste Mengeš–Koseze pri Vodica so postavili varovalno ograjo, dvoživke pa iz gozda do mrestišča prenašajo prostovoljci. Akcija poteka vsak dan ob mraku oziroma ob ugodnih vremenskih razmerah, torej dežju in temperaturah nad štiri stopinje Celzija. Dodatne informacije so na voljo na zabice.sinkovturn@gmail.com.

Cepili bodo v Športnem parku Domžale

Domžale – Civilna zaščita Občine Domžale je v torek preuredila lokacijo za množično testiranje v Športnem parku Domžale in jo preuredila tako, da je od včeraj dalje tam mogoče izvajati tudi množično cepljenje. Cepljenje bo sicer izvajal Zdravstveni dom Domžale.

Premier Janša o cepivih

1. stran

Premier Janez Janša je še pojasnil, da je, ko je prevzel začasno vodenje ministrstva za zdravje po odstopu Tomaža Gantarja, najprej naročil vsem pristojnim, da: »... kjerkoli in kadarkoli in za kakršnokoli ceno bo možno naročiti dodatne količine cepiva, to naredijo, ne glede na to, ali bo to AstraZeneca, Pfizer ali katerokoli drugo cepivo; in od takrat naprej je ministrstvo za zdravje temu sledilo.« Kot je dodal, tega problema, s katerim se države članice soočajo danes, ne bi bilo, če bi podjetje AstraZeneca cepivo dobavljalo skladno s pogoji, pa ga žal ne. »Ključno vprašanje torej je, kako je mogoče, da neko podjetje dobavlja več kot pol manj, kot se je zavezalo v pogodbi, pa se v zvezi s tem nič ne zgodi, ni posledic in ni sankcij. Dokler se ta zaplet ne razreši, smo predlagali korektivni mehanizem, na podlagi katerega bo Evropska komisija, kjer bo možno, zagotovila dodatne količine cepiva, ki jih bo distribuirala tistim državam članicam, ki so prizadete zaradi nedobav cepiva AstraZeneca,« je še napovedal premier in poudaril, da je predsednica Evropske komisije že sporočila, da je prva takšna dobava že realizirana. Pfizer je bil doslej tudi edino podjetje, ki se je držala rokov in dobav.

Stroka pozvala politiko k poenotenju

Na sestanku na Brdu pri Kranju so se politiki (razen Levce in LMS) in predstavniki stroke pogovarjali o strategiji spopadanja z epidemijo. Kot je poudaril predsednik države Borut Pahor, jim je ta čas naložil, da kljub razlikam – ali pa prav zaradi njih – poskušajo najti odgovore na vprašanja, ki jih je zastavila kriza. Razmeram se bo treba prilagajati, koristilo bo, kot je dejal predsednik, da se o posamičnih ukrepih, zlasti če bodo pomembnejši, posvetujejo. Takšne sestanke naj bi imeli enkrat na mesec.

Po besedah ministra za zdravje Janeza Poklukarja so se pogovarjali tudi o tretjem valu epidemije, ki nam grozi. Ključne so kapacitete zdravstvenega sistema, predvsem v bolnišnicah, in na tem bodo temeljili tudi ukrepi, je poudaril minister. »Stroka je danes pozvala politiko, da v boj proti epidemiji stopi poenoteno in da v primeru težjih situacij skupaj zavzame stališče.«

Predstavniki politike, stroke in vrha države so se sestali na posvetu o strategiji boja z epidemijo. Od leve: Mateja Logar, Janez Poklukar in Bojana Beovič. / Foto: Gorazd Kavčič

Vladni ukrepi

Po vsej državi bodo po vladni odločitvi glede nadaljnjih ukrepov dovoljeni shodi, ki se jih udeleži do deset ljudi. Ostaja pa omejitev gibanja med 21. in 6. uro. V obalno-kraški regiji se z današnjim dnevom odpravljajo omejitve gibanja med to in drugimi regijami. Dovolj se tudi druženje do deset ljudi, tako kot v vseh drugih regijah. Terasa gostinskih lokalov bodo lahko v ponedeljek odprli v primorsko-notranjski regiji, poleg že odprtih teras v posavski in jugovzhodni statistični regiji.

V glasbenih šolah je s ponedeljkom dovoljen tudi pouk baleta in sodobnega plesa, pri tem pa mora biti med udeleženci zagotovljene vsaj dva metra razdalje. V knjižnicah, muzejih, galerijah, kjer po kriterijih predpisane kvadrature sicer ne bi bilo dovoljeno združevanje desetih končnih uporabnikov, je dovoljeno število uporabnikov največ deset, če je med njimi mogoče zagotoviti razdaljo najmanj 1,5 metra; izjema so osebe iz istega gospodinjstva. Število oseb v zaprtih javnih prostorih, v katerih se izvaja dejavnost ponujanja storitev arhivov, se omeji na enega končnega uporabnika.

Dovoljeno je izvajanje verske oziroma duhovne vzgoje in izobraževanja pod pogojem, da imajo učitelji verouka negativen izvid testa na okužbo. Hitro ali PCR-testiranje morajo opraviti enkrat tedensko oziroma pred samo izvedbo dejavnosti, če jo izvajajo le občasno.

Preostali ukrepi iz zakona o nalezljivih boleznih so podaljšani za sedem dni.

Skupaj 17 prijav resnih neželenih dogodkov

Zdravstveni minister Poklukar je v ponedeljek zvečer iz previdnosti odredil začasno zaustavitev cepljenja s cepivom AstraZeneca vse

do končne odločitve Evropske agencije za zdravila. Do zaključka časopisne redakcije odločitev ni bila znana. Minister je povedal, da cepljenje z drugimi cepivi poteka normalno naprej.

Po cepljenju s cepivom AstraZeneca je bil do konca prejšnjega tedna v državi prijavljen en resen neželen dogodek, kot je pojasnila nacionalna koordinatorka programa cepljenja na NIJZ Marta Grgič Vitek. Šlo je za oslabelost spodnjih okončin po cepljenju in tiščanje v prsni. Od začetka cepljenja do 14. marca so prejeli še 16 prijav resnih neželenih dogodkov po cepljenju s Pfizerjevimi cepivi.

Prijavljenih je bilo sedem smrti pri starejših s številnimi kroničnimi obolenji v časovni povezavi s cepljenjem. Grgič Vitkova je povedala, da je komisija od sedmih smrti obravnavo treh primerov že zaključila in ugotovila, da povezave ni oziroma je ta malo verjetna.

Gorenjska: 7,64-odstotna precepljenost

V Slovenijo smo do 14. marca prejeli dobrih 333 tisoč odmerkov cepiva, od tega 215 475 odmerkov Pfizerja in Biotech, 28.800 Moderne in 88.800 odmerkov AstraZeneca. S prvim odmerkom je bilo cepljenih približno 8,3 odstotka prebivalstva, z drugim odmerkom približno štiri odstotki. »Več kot osemdeset odstotkov odmerkov, ki so bili dobavljeni, je bilo uporabljenih,« je dejala Grgič Vitkova. Kot je dodala, se povečuje precepljenost ljudi v starostni skupini 75 do 79 let, ki so jih začeli cepiti na začetku marca. Ta teden se je za to skupino cepljenje malo zaustavilo, ker so ta teden na vrsti cepljenja z drugimi odmerki mRNA cepiva, bodo pa cepljenje v starostni skupini od 75 do 79 let nadaljevali prihodnji teden. Omenila je tudi, da pa je bilo cepivo

AstraZeneca do zdaj namenjeno mlajšim.

Precepljenost po regijah se giblje med sedmimi in devetimi odstotki, na Gorenjskem je ta delež 7,64 odstotka.

Epidemiološke razmere

Potem ko se je trend hospitalizacij covidnih bolnikov zadnji mesec zniževal, se število vnovič nekožnih povečuje. Hospitaliziranih je bilo včeraj 462 covidnih bolnikov, v intenzivni negi jih je bilo 85. Sedemdnevno povprečje okužb na državni ravni je bilo po včerajšnjih podatkih NIJZ 753. S tem obeh pogojev za prehod v rumeno fazo sproščanja ukrepov na državni ravni še nismo dosegli.

Direktor NIJZ Milan Krek je povedal, da smo med tistimi državami, ki imajo trenutno nižje število smrti covidnih bolnikov, še vedno pa sodimo v visoko nevarno epidemiološko območje.

S 77,9 odstotka v državi prevladuje nam najbolj znana različica koronavirusa, podvojilo se je število angleške različice in se v preteklem tednu povzpelo na 511 primerov. Podvojila se je tudi južnoafriška različica – z 10 na 21 odkritih primerov. Do zdaj so ugotovili kar 46 različnih različic virusa.

Od ponedeljka cepljenje v kranjski vojašnici

V ponedeljek se množično cepljenje proti covidu-19 seli iz avle kranjske občine v Vojašnico Petra Petriča. Ministrstvo za obrambo in kranjska vojašnica sta ugodila prošnji Mestne občine Kranj in Zdravstvenega doma Kranj, ki izvaja cepljenje, da se lokacija iz središča mesta preseli na dostopnejšo in logistično ugodnejšo točko. Gre za prvi primer povezave med lokalno skupnostjo, zdravstvom in vojsko pri izvajanju cepljenja proti covidu-19 v državi.

Letos brez slovesne podelitve

Priznanja Civilne zaščite letos prejme tudi petintrideset posameznikov in društev z Gorenjskega. Posebne svečanosti, na kateri bi priznanja podelili, zaradi epidemije ne bodo organizirali.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Letošnja priznanja Civilne zaščite (CZ) bodo gorenjskim prejemnikom zaradi podaljšanja epidemije covida-19 v april podeljena drugače, kot je v navadi, sta razložila poveljnik CZ za Gorenjsko Klemen Šmid in vodja kranjske izpostave uprave za zaščito in reševanje Robert Skrinjar. Zlate znake in plaketo CZ bodo poskušali v dogovoru s prejemniki in predlagateljem podeliti posamezno, srebrne in bronaste znake pa bodo poslali predlagateljem po pošti s prošnjo, naj podelijo priznanja ob lokalnih svečanostih, sta sporočila Šmid in Skrinjar, ki poudarjata, da so letošnji prejemniki priznanj Civilne zaščite pustili neizbrisen pečat slovenskemu sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Na Gorenjskem bo letos priznanja CZ prejelo

Prejemnik zlatega znaka Civilne zaščite je tudi Robert Kralj, pomočnik vodje Letalske policijske enote in gorski reševalec. / Foto: Gorazd Kavčič

35 posameznikov in gasilskih društev. Podelili bodo sedemnajst bronastih, deset srebrnih in sedem zlatih znakov ter plaketo. Prejemnik plakete je dolgoletni gorski reševalec in vodnik reševalnega psa Igor Potočnik, ki je med letoma 2010 in 2018 tudi vodil Gorsko reševalno zvezo Slovenije. Zlati

znak bodo prejeli PGD Srednja vas v Bohinju za 120-letnico delovanja, gorski reševalci Janez Primožič, Matjaž Kos in Elemir Zrim, policist in gorski reševalec Robert Kralj, nekdanji poveljnik Civilne zaščite za Gorenjsko in bivši vodja kranjske izpostave uprave za zaščito in reševanje Jernej Hudohmet,

posmrtno pa tudi pokojni državni poslanec in nekdanji bohinjski župan Franc Kramar.

Srebrne znake prejmejo kranjski poklicni gasilec Tomaž Novak, tehnik letalec Željko Pekolj (Slovenska vojska) ter prostovoljna gasilska društva Bohinjska Češnjica, Godešič, Jezersko, Kokrica, Kupljenik, Lom pod Storžičem, Stara Fužina in Velesovo. Prejemniki bronastih znakov pa so prostovoljni gasilci Aljoša Ažman, Uroš Bodlaj, Bojan Jakopič, Marjan Starman in Nikolaj Zelnik, gorski reševalci Robert Božnar, Dragoslav Dobravec, Gregor Bahun in Primož Rakovec, Marjan Cvetek (Elektro Gorenjska), Viktor Benčan in Marija Knafelj iz Rdečega križa, žirovniški župan Leopold Pogačar, Matjaž Zalokar (CZ), inštruktor potapljanja Jurij Zelič ter občana Matevž Mohorič in Klemen Sedlar.

K

KOMENTAR
JASNA PALADIN

Regijski park

z Kamnika te dni prihaja pobuda za oživitve postopkov za ustanovitev Regijskega parka Kamniško-Savinjske Alpe. Ideja ni nova, saj so se prizadevanja za zaščito tega območja pojavila že v obdobju med obema svetovnjima vojnama, najbolj intenzivno pa so o tem razmišljali in se tudi dogovarjali pred petnajstimi leti. Dogovori, ki so se vlekli kar sedem let, so takrat padli v vodo zaradi bojazni po prevelikih razvojnih omejitvah oz. prevelikem zavarovanju, ki bi imelo negativne posledice na življenje prebivalcev območja.

Pobudo so tokrat oživili predstavniki Civilne iniciative Kamniška Bistrica – okoljevarstveniki iz Kamnika in okolice, ki z ogorčenjem spremljajo poseke gozdov, onesnaženost vodnih virov, odpadke v naravi in podobno, na svoja prizadevanja pa jim je uspelo opozoriti tudi občinske svetnike, ki so pobudo obravnavali na seji občinskega sveta in se s sklepom zavezali, da se bodo stvari lotili resno. Regijski park bi poleg dela občine Kamnik zajel še dele občin Preddvor, Jezersko, Luče, Solčava in Cerklje na Gorenjskem, a ker je Kamnik med njimi največja občina, se tod čutijo dolžne voz povleči naprej in nato pritegniti še preostale.

A odzivi na pobudo še zdaleč niso enotni. Okoljevarstveniki v obliki regijskega parka vidijo zaščito za naravo, lastniki zemljišč oviro pri gos-

podarjenju s svojim premoženjem, občine skrbijo morebitne razvojne prepreke, prav malo pa jih dejansko ima zaupanje v državo. Vsi pomisleki so na mestu, saj kakršna koli pravno-formalna zaščita prinaša tako prednosti kot slabosti, kako pa bo predstavnikom lokalne skupnosti in tudi stroke vse to uspelo predstaviti prebivalcem in znova pridobiti njihovo zaupanje, bo znano v prihodnjih mesecih. Vsi so si enotni, da bo ustanovitev parka možna le, če bodo to idejo sprejeli domačini.

Priznati moramo, da območje že zdaj ni nezaščiten. Ne sicer kot celota, ampak je tod šestnajst zavarovanih območij, od tega je eno območje naravnih rezervat, dva krajinska parka, trinajst naravnih spomenikov, 110 naravnih vrednot državnega in 102 lokalnega pomena, pet posebnih varstvenih območij Natura 2000 in dve ekološko pomembni območji. Morda regijski park niti ne bi bil potreben, če bi se upoštevali že zgoraj naštetih varstvenih režimov in če bi kdo dejansko nadzoroval njihovo izvajanje. Še bolj pomembno kot nadzor in varstveni režimi pa je zavedanje slehernega od nas, da smo za zaščito narave s svojim ravnanjem odgovorni prav mi sami. In ker te odgovornosti glede na stanje v naravi očitno ne premoremo, bi za morebitni nov varstveni režim morali biti hvaležni.

Zamajal bi se pokojninski sistem

Ta teden se je svet Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (ZPIZ) izrekel proti dopolnilu Levice v noveli pokojninskega zakona glede zvišanja najnižjih in zagotovljenih pokojnin. Nasprotujejo mu tudi v Zvezi društev upokojencev Slovenije (ZDUS).

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Predlog sprememb pokojninske zakonodaje, ki ga bo prihodnji teden (v tretje) obravnaval državni zbor, med drugim predvideva dve leti krajše prehodno obdobje za izenačitev odmernega odstotka za moške z odmernim odstotkom za ženske ter zvišuje najnižje, zagotovljene in invalidske pokojnine. Stranka Levica je v drugi obravnavi vložila dopolnilo, po katerem bi se najnižje pokojnine zvišale z 246 evrov na 442 evrov, kolikor znašajo kratkoročni minimalni življenjski stroški. Zagotovljena pokojnina za štirideset let delovne dobe pa

bi se s 581 evrov zvišala na raven minimalnih življenjskih stroškov, ki je 613 evrov. Svet ZPIZ se je na seji ta teden izrekel zoper predlagani amandma. Ocenjujejo namreč, da gre za grob poseg v pokojninski sistem, po katerem višina pokojnine temelji na vplačanih prispevkih in dolžini obdobja, v katerem jih je zavarovalec vplačeval. Dopolnilo Levice bi pomenilo, da je vseeno, ali je oseba delala 15 let ali pa 30 let, kolikor mora za 442 evrov zdaj delati moški (ženska 27,5 leta). Če bi bilo dopolnilo sprejeto, bi to pokojninski sistem obremenilo za 69 milijonov evrov. V svetu ZPIS so prepričani, da

gre za socialno vprašanje, kjer je treba reševati rešitve za upokojence z nizkimi pokojninami, tega pa se ne da reševati v pokojninskem sistemu.

Nasprotovanje dopolnilu je pred tem izrazila tudi Zveza društev upokojencev Slovenije (ZDUS). Pokojninski sistem bi na tak način po njihovih navedbah še dodatno povečeval svojo socialno funkcijo, to pa ni njegov namen. Dopolnilo bi porušilo pokojninski sistem, pri odmeri pokojnine bi bilo tako namreč vseeno, ali ima nekdo 15 ali skoraj 30 let pokojninske dobe, razlika med polno dobo za 15 in za 40 let delovne dobe pa bi znašala le

171 evrov. Tako so sklenili, da ne podprejo amandma, da se najnižja pokojnina ne odmerja več v odstotkih od pokojninske osnove, ampak bo postavljena na znesek minimalnih kratkoročnih življenjskih stroškov. V primeru sprejetja takega določila bo ZDUS uporabil vsa pravna sredstva, so še zapisali med sklepe. Pač pa podpirajo predlog, da se obdobje dviga odmernega odstotka od pokojninske osnove za štirideset let pokojninske dobe s sedaj veljavnih šest let skrajša na štiri leta.

Podprli so tudi predlog, da zagotovljena pokojnina za polno dobo znaša najmanj 613 evrov.

Nove možnosti zaposlitve v javnih delih

SIMON ŠUBIC

Kranj – Zavod RS za zaposlovanje je za leto 2021 izbral 46 programov javnih del pri tridesetih izvajalcih, v katerih se bo lahko vključilo 67 trajno brezposlenih oseb s stalnim prebivališčem v

Mestni občini Kranj. Za sofinanciranje javnih del je občina v proračunu zagotovila 275.480 evrov.

»Mestna občina Kranj udeležencem, to je dolgo trajno brezposelnim osebam, predhodno prijavljenim na zavodu, krije

praviloma štirideset odstotkov plače, v posebnih primerih pa dvajset ali pet odstotkov. Zavod zagotavlja sredstva za kritje stroškov zdravniških pregledov, preostanka dela plač, stroškov prevoza, prehrane in odpravnine ob upokojitvi.

Izvajalci pa krijejo stroške regresa, dodatkov k plači in ostale stroške, ki omogočajo izvajanje programov javnih del,« so sporočili z občine, ki je vse potrjene programe in druge informacije na temo javnih del objavila tudi na svoji spletni strani.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; stalni sodelavci: Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Praznik Jesenic

Praznovanje občinskega praznika Občine Jesenice bo letos potekalo virtualno. Podelili bodo priznanja letošnjim in tudi lanskim nagrajencem.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Jutri občinski praznik praznuje Občina Jesenice, v spomin na dan, ko so Jesenice leta 1929 pridobile mestne pravice. Letošnja osrednja občinska proslava ob prazniku bo zaradi razmer potekala virtualno, na ogled bo na praznični dan ob 19.30 na spletni strani Občine Jesenice in televizijskem kanalu ATM.

Od danes do nedelje v muzeju na prostem na Stari Savi poteka tudi Jožefov sejem.

Na slovesnosti bodo osrednjo pozornost namenili letošnjim občinskim nagrajencem. Plaketo Občine Jesenice bodo prejeli Kulturno društvo Možnar Koroška Bela, Osnovna šola Poldeta

Stražisarja Jesenice in fotograf Bogdan Bricelj.

Plaketo župana Občine Jesenice pa bodo prejeli jeseniški prostovoljci za izjemen prispevek v času epidemije.

Najvišjega občinskega priznanja, naziva častni obččan, letos ne bodo podelili, saj komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ni prejela nobenega predloga.

Ker ob lanskem občinskem prazniku osrednje občinske slovesnosti zaradi izbruha epidemije niso mogli izvesti, bodo na letošnji podelili tudi občinska priznanja lanskim nagrajencem.

Najvišje priznanje, naziv častne občanke za leto 2020, bo prejela Rina Klinar, plakete Občine Jesenice za leto 2020 pa Sonja Ravnik, Farno kulturno društvo Koroška Bela ter Aleksander Novak.

Razpis za pomoč kmetijstvu

Šenčur – Iz občine Šenčur so nam sporočili, da so nedavno objavili javni razpis za dodelitev pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva, gozdarstva in podeželja za leto 2021. Razpisna dokumentacija je vlagateljem na voljo od dneva objave javnega razpisa, ki je bil 11. marca, in sicer v tajništvu občine ali na občinski spletni strani www.sencur.si. Za oddajo vlog imajo kmetje še tri tedne časa, rok je napreč 16. april, vse dodatne informacije v zvezi s tem pa lahko zainteresirani dobijo vsak delovni dan od 9. do 12. ure v tajništvu (telefon 04/25-19-100, Damjana Kastelic).

Ris Tris je že na Pokljuki

V začetku meseca so v prilagoditveno oboro na Pokljuki pripeljali prvega od petih risov, ki bodo letos izpuščeni na Gorenjskem. Ime za risa, ki so ga pripeljali iz Romunije, so izbrali mladi, poimenovali pa so ga Tris – triglavski ris.

MARJANA AHAČIČ

Kranj – V začetku marca so v prilagoditveno oboro na Pokljuki pripeljali prvega risa, ki bo izpuščen na območju Triglavskega narodnega parka. Gre za prvega od vsaj petih

Lokacija obore ni javno znana, ljudi pa prosimo, da se ji ne približujejo. Okolico obore nadzorujemo tudi s kamerami in s pomočjo nadzornikov parka ter inšpektorji,« so sporočili strokovnjaki Zavoda za gozdove in Biotehniške

Za rešitev dinarsko-alpske populacije risa pred izumrtjem so doslej v okviru projekta Life Lynx naravno izpustili sedem risov; tri na Hrvaškem in štiri v Sloveniji. Do konca projekta bodo v populacijo vključili 14 živali. Goru, prvi izpuščeni ris v Sloveniji, je imel z domačo riso Tejo že dve legli potomcev.

risov, ki bodo, po načrtih še v tem letu, doseljeni na Gorenjsko. Pred izpustom v naravo bo ris v prilagoditveni obori nekaj tednov spoznaval svoje novo okolje. »V tem času je pomembno, da risa ne vznemirjamo, saj gre za divjo žival, ki je zelo plašna.

fakultete, ki sodelujejo v projektu ponovne naselitve Risa v Sloveniji.

Avtohtona vrsta

Ris je v Sloveniji avtohtona živalska vrsta, ki je po naselitvi leta 1973 prišel tudi na območje Triglavskega

V pripravi novi parkirni režim

Z uresničitvijo akcijskega načrta parkirne politike v občini Tržič bodo pridobili stanovalci, zaposleni in obiskovalci, so prepričani pripravljavci načrta. Zadovoljstvo bo večje, na voljo bo kakšno prazno parkirno mesto več, večji red bo na parkiriščih, prihodki iz naslova pobranih parkirnin pa bodo namenjeni razvoju trajnostne mobilnosti.

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – S parkirno politiko želijo na Občini Tržič vzpostaviti sistem usklajenih ukrepov na področju mirujočega prometa, s katerim bi izboljšali dostopnost mestnega središča, dvignili kakovost bivanja ter podprli lokalno gospodarstvo. Priprava akcijskega načrta parkirne politike v občini Tržič je sofinancirana v okviru evropskega projekta SaMBA (program Interreg Alpine), partner v projektu je BSC Kranj. Inštitut za politike prostora je pripravil predlog akcijskega načrta, ki so ga občinskim svetnikom na nedavni seji predložili v seznanitev in razpravo, še pred tem pa izvedli javno anketo.

Akcijski načrt predstavlja podlago za izvajanje ukrepov oziroma reševanje problema prometa v mestu. Če bo šlo po načrtih, naj bi ga sprejeli na naslednji seji občinskega sveta. Potem ga bodo začeli postopno uresničevati. Podlaga bo sprejete Odloka o ureditvi mirujočega prometa v občini Tržič.

Cilj je zmanjšati zasedenost parkirišč, skrajšati čas iskanja prostega parkirnega mesta in olajšati parkiranje

Na seznamu plačljivih parkirišč bodo v prvi fazi parkirišča pred zdravstvenim domom, za Mošenikom in pred občino, ki so najbolj obremenjena.

za prioritete skupine, urediti stanje na javnih parkiriščih (z označitvami, signalizacijo ...), zmanjšati pomen kavtomobilom usmerjenega prostorskega načrtovanja ...

V središču Tržiča bo parkiranje plačljivo, ljudi namreč želijo spodbuditi, da avto pustijo na obrobju in se v mesto odpravijo peš. Na seznamu plačljivih parkirišč bodo v prvi fazi parkirišča pred zdravstvenim domom, za Mošenikom in pred občino, ki so najbolj obremenjena. Prva ura je v predlogu akcijskega načrta brezplačna, vsaka nadaljnja od 7. do 16. ure od

ponedeljka do petka pa štiriideset centov na uro. V drugi fazi naj bi bila pod istimi pogoji urejena parkirišča pred glasbeno in osnovno šolo. V predlogu je še mesečna dovolilnica (dvajset evrov), letna dovolilnica (dvesto evrov) in letni abonma za stanovalce (sto evrov za eno vozilo na stanovanje, za še eno vozilo znižane cene ne bo). »Večina občin uporablja način 'kdor prej pride, prej kupi abonma'. Zdaj je še nemogoče izračunati, kdo ga bo kupil. Naredi se pilotno obdobje, potem pa lahko občinski svet ali župan glede na stanje na

parkiriščih še dodata kapaciteto abonmajev,« so pojasnili pripravljavci načrta.

V nadaljevanju naj bi se preučila oddaljena parkirišča na območju Tržiča, Bistrice in Raven za stanovalce in zaposlene. Župan Borut Sajovic je omenil možnost nadgradnje parkirišča v BPT in na Bistrici, kjer je še nekaj zemljišča v občinski lasti. Podžupan Dušan Bodlaj je predlagal tudi prostorsko umestitev pokritih kolesarnic za parkiranje enoslednih vozil.

V akcijskem načrtu je predvidena ureditev neoznačenih parkirišč v občinski lasti. Urban Stariha z Inštituta za politike prostora je povedal, da bo s tem, ko se bodo te zadeve pravno uredile, tudi redarstvo lažje opravljalo svojo službo. »Glavni namen pa je, da se mesto dobro razvija. Da je večje zupanje v sistem, da gre to v prave namene.«

Akcijski načrt parkirne politike se bo izvajal postopoma do leta 2023, ko bodo na podlagi odzivov pregledali, ali so učinki v redu in delujejo. »Določene stvari se bodo še pokazale, to bo živ dokument,« je sklenil župan Borut Sajovic.

Ris Tris se v obori na Pokljuki privaja na življenje v gorenjskih gozdovih. / Foto: Miha Krolfel

je bilo več kot 120 imen, izmed katerih je nato strokovna komisija, ki so jo sestavljali hokejist in ambasador projekta Life Lynx Anže Ko-

Alpe Polona Kenda, izbrala deset imen, povezanih z gozdom, Alpami oziroma gorami in risi, imena, ki so lokalno specifična. V prvem

Risi so zelo plašni, zato je verjetnost, da bi jih v naravi zagledali, zelo majhna. Če pa risa srečamo, se ustavimo in ga opazujemo; običajno pobegne, sicer pa gremo mirno stran od njega.

Vsak ris dobi ime

Vsak od doseljenih risov dobi tudi ime, tokrat so ga izbrali učenci Skupnosti šol, ki povezuje več kot sedem tisoč učencev iz 39 osnovnih šol iz Gorenjske in severne Primorske. Predlaganih

pitar, igralec Nik Škrlec, koordinatorica projekta Life Naturaviva Maja Opalički Slabe, Miha Marolt iz Javnega zavoda Triglavski narodni park in ambasadorica Biosfernega območja Julijske

tednu marca so učenci iz dvajsetih različnih šol ponovno glasovali in med imeni Trin, Julijan, Tris, Julij, Kugy, Alpi, Brin, Blisk, Anže in Rožle izbrali zmagovalca – Tris.

Zgražanje zaradi vrtilčkov pri Tušu

Zaradi vrtilčkov, ki so se pojavili v bližini trgovskega centra Planet Kranj, je Mestna občina Kranj podala prijavo na kmetijski inšpektorat.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Na kmetijskem zemljišču v neposredni bližini trgovskega centra Planet Kranj na Primskovem so malodane čez noč zakoličili in deloma tudi že ogradili večje število vrtilčkov, ki po mnenju številnih kazijo podobo območja. Tudi na Gorenjskem glasu smo prejeli že nekaj pritožb in vprašanj, ali je tako početje sploh dovoljeno. Na omenjeno problematiko je na zadnji seji mestnega sveta v Kranju opozoril tudi svetnik Bojan Homan (SDS). Mestno upravo in inšpekcijske službe je pozval k takojšnji odstranitvi »svinjarije« na približno tri tisoč kvadratnih metrov velikem zemljišču. »To je nezakonito. Na kmetijski njivi ne sme biti nič. Če se gremo vrtilčke, se mora sprejeti ustrezen občinski prostorski načrt,« je poudaril.

Vodja urada za okolje in prostor na Mestni občini

Nad spornimi vrtilčki pri Tušu se zgraža večina Kranjčanov. / Foto: Gorazd Kavčič

Kranj Janez Ziherl se je strinjal, da gre za črno gradnjo, tudi na ministrstvu za kmetijstvo so že povedali, da na kmetijskih zemljiščih kaj takega ni dovoljeno. A občina oziroma medobčinski inšpektorat nimata pristojnosti za ukrepanje, temveč je to naloga inšpektorata za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, kamor so prijavo že podali, je razložil. »Na ta način se ne sme

urejati – brez vednosti občine in kakršnegakoli dovoljenja,« je bil jasen Ziherl. Kmetijska inšpekcija je sicer po naših podatkih že uvedla inšpekcijski postopek.

Župan Matjaž Rakovec je povedal, da na občini že razmišljajo o pripravi ustreznega občinskega prostorskega načrta. »Pred časom smo že določili vse lokacije, kjer bi bilo možno postaviti vrtilčke in jih primerno

urediti,« je dejal. Na nekaterih občinskih zemljiščih bodo namreč morali odstraniti obstoječe vrtilčke, ker bodo na njih zgradili dom starejših občanov (nasproti Gorenjskih oblačil) in P+R parkirišče (nasproti bencinske črpalke na Zlatem polju). »Iščemo nove lokacije, da bi obstoječim uporabnikom ponudili možnost mestnih vrtilčkov,« je razložil župan.

Gradijo krožišče na Trati

Občina Cerklje bo križišče na Trati, ki velja za eno najnevarnejših na tem območju, preuredila v krožišče.

ALEŠ SENOŽETNIK

Trata – Križišče cest Češnjek-Velesovo in Praprotna Polica-Adergas je doslej veljalo za najnevarnejše v občini, zaradi česar je bila po besedah župana Franca Čebulja preureditev nujno potrebna. Lotili so se skupaj z izgradnjo krvavškega vodovoda v tem delu občine.

Kot pravi Čebulj, bo krožišče podobno tistemu v Cerkljah, le da bo nekoliko manjše. Investicija, ki jo v

celoti nosi Občina Cerklje, znaša šeststo tisoč evrov, dokončana pa bo predvidoma v treh mesecih. Skupaj s krožiščem bodo v celoti uredili tudi odvodnjavanje. Doslej se je ob nalivih po cestišču stekala meteorna voda, zato bodo na novo zgradili cevni most, saj je obstoječi dotrajan. Poleg krožišča, ki ga gradi Gorenjska gradbena družba, bodo uredili tudi drugo infrastrukturo: pločnike, javno razsvetljavo in optično ter elektrifikacijsko omrežje.

Gradnja krožišča na Trati / Foto: Gorazd Kavčič

Baragov vrtec – veselje otroških src

Baragov vrtec v Stražišču pri Kranju je svoja vrata prvič odprl pred štirinajstimi leti, ko so sprejeli za dva oddelka otrok. Že leto kasneje se je razširil na tri oddelke in je potem iz leta v leto počasi »rastel«, tako da danes enajst vzgojiteljic skrbi za okrog sto otrok v petih oddelkih in pol. »Na začetku smo namreč za potrebe vrtca namenili zgolj del prostorov nekdanjega župnišča, zdaj pa imamo na voljo celotno stavbo,« je pojasnil pomočnik direktorja vrtca Tomo Jereb. Direktor vrtca je vsakokratni župnik, ta čas je to Bojan Likar, za pedagoško vodenje pa skrbi Alenka Pelko.

Delo v vrtcu temelji na programu katoliških vrtcev, pri čemer njihovo vzgojno delovanje sledi zgledu Janeza Boska, ki sprejema vsakega posameznika ter mu z ljubeznijo in potrpežljivostjo pomaga k celostni rasti. »Don Bosca vzgoja je preventivna in za izhodišče postavlja temeljno usmeritev: ni dovolj, da imamo otroka

radi – ljubezen mora tudi čutiti,« je poudaril Jereb. Prepričani so namreč, da otroku le zavest, da je sprejet, varen in ljubljen, odpira možnost za zdravo rast in razvoj. Otrokom zato želijo omogočiti čustveno toplo okolje v družinskem vzdušju, ob katerem bodo doživljali sprejetost, varnost in razumevanje ter pripadnost skupini. »Trudimo se, da vrtec ni samo ustanova, kjer poskrbimo za varstvo otrok, ampak z zgledom in besedo ter vsebino vzgojnega dela dopolnjujemo primarno vzgojo v družini.« Veliko pozornosti namenijo učenju spretnosti, ki bodo otrokom prišle prav

tudi kasneje v šoli in v življenju. Otrokom omogočajo, da veliko časa preživijo na prostem na velikem vrtčevskem igrišču, včasih pa se podajo tudi na pohode v okolico in na Šmarjetno goro. »Dobro sodelujemo s šolo, ki nam po potrebi odstopi telovadnico, in Kranjskimi vrtci, v katerih za nas organizirajo tudi prehrano,« je še dejal Jereb.

BARAGOV VRTEC
Zasebni katoliški vrtec iz Stražišča pri Kranju
www.baragovvrtec.si

Priznanja spet vsako leto

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Preddvor – Občinski svetniki v Preddvoru so sklenili, da ukinejo odlok, ki je leta 2018 spremenil odlok o priznanjih v občini. Takratna sprememba je predvidela, da bi se občinska priznanja namesto vsako leto podeljevala le enkrat v mandatu. Kot je zdaj razlog za ukinitve utemeljil župan Rok Roblek, se je izkazalo, da bi posebej lani in letos, ko v razmerah epidemije dela veliko prostovoljcev, lahko

priznanja podeljevali pogosteje. Prepričan je, da se vsako leto lahko najde kdo, ki si zasluži priznanje. Prejšnji župan in zdajšnji občinski svetnik Miran Zadnikar pa je povedal, da so se pred štirimi leti za podeljevanje vsake štiri leta odločili v bojazni, da bi bilo priznanj preveč in da bi bila razvrednotena. Sicer pa je priznanja mogoče dodeljevati tudi izven odloka in razpisa, tu ima župan nekaj lastnih pristojnosti.

Prizadevanja zaslužnih ljudi je treba opaziti in

nagraditi in jih morda javno pozornost nameniti v občinskem glasilu. Priznanj res ne sme biti preveč, treba je presoditi, komu jih podeliti. Prvo izbiro med predlogi z rapisa ima posebna komisija, drugo pa občinski svet, ki nazadnje o njih odloči. Nagradijo naj se res izstopajoči dosežki, da se najvišje priznanje občine preveč ne razvrednoti. Svetniki so naposled odločili, da se odlok iz leta 2018 razveljavi in velja prejšnji, ki predvideva podeljevanje priznanj vsako leto.

z uomi že 120 let
KZC
vaš zanesljiv in odgovoren partner že od leta 1900

KMETIJSKA ZADRUGA CERKLJE z.o.o.
Trgovina Cerklje: (04) 252 90 17
Trgovina Voklo: (04) 04/251 91 41
Trgovina Moravče: (01) 834 56 84
Trgovina Komenda: (01) 834 56 80
Trgovina Šenčur: (04) 251 91 40
Trgovina Blagovica: 041/370-437

SPECIALIZIRANA PRODAJA SEMENSKEGA KROMPIRJA
v skladišču krompirja v Šenčurju, Mlakarjeva ulica 70, 4208 Šenčur
T: (08) 205 19 26, (08) 205 19 25, M: (051) 366 411

SEMENSKI KROMPIR Meijer NORIKA HZPC
SEMENSKI KROMPIR ZA VRTIČKARJE IN VEČJE PRIDELOVALCE: sorte Solist, Lady Christl in Melody -15%

Solist – zelo zgodnja in visoko odporna sorta, z obilnim pridelkom. Zelo dobro in dolgo skladiščenje. Gomolji so okroglo ovalni, lepe oblike, imajo rumeno kožico in svetlo rumeno meso; **2,5 kg vrečke**

Lady Christl – zelo zgodnja odporna sorta, z lepimi gladkimi gomolji. Plodovi so podolgovato ovalni, rumena kožica, svetlo rumeno meso; **2,5 kg in 25 kg vreče**

Melody – srednje pozna odporna sorta, ki se zelo dobro skladišči, rumena kožica in svetlo rumeno meso; **2,5 kg in 25 kg vreče**

Blejski grad in Škofja Loka v zelenem

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka, Bled – Več slovenskih krajev in njihovih znamenitosti so v sredo zvečer osvetlili zeleno. S tem so se pridružili akciji, ki ob irskem prazniku, dnevu sv. Patrika, poteka po vsem svetu. Akcija Global greening

njimi tudi gorenjska Bled in Škofja Loka. Blejski grad, ki ga barvno osvetljuje ob več različnih priložnostih, je prvič zasijal v zeleni barvi. V irski akciji ozelenitve znamenitosti pa že dlje časa sodeluje Škofja Loka, temu se je mesto pridružilo na pobudo mesta Bundoran, par-

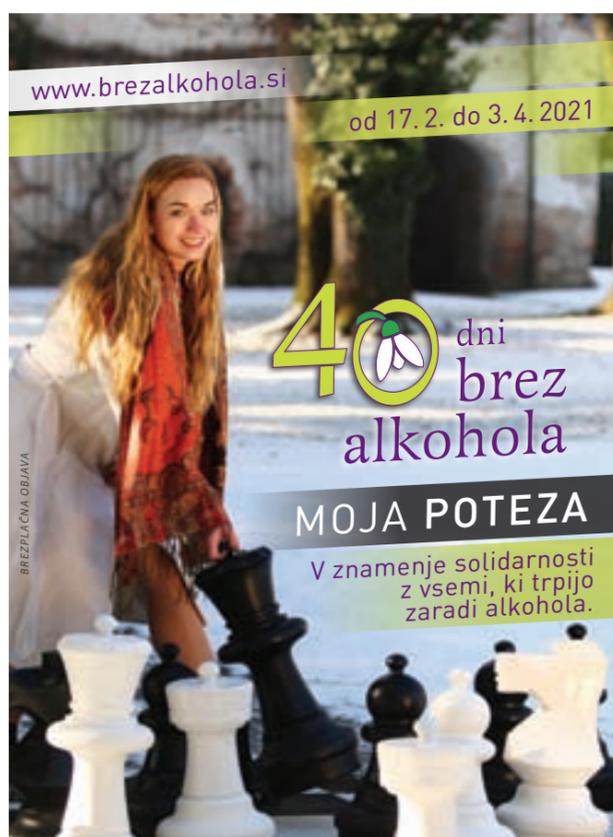
V zelenem je zasijal tudi Kamniti most v Škofji Loki.

se je začela pred enajstimi leti z osvetlitvijo sydneyjske operne hiše, letos pa se je pridružilo okoli 670 lokacij v 66 različnih državah. Z zeleno osvetlitvijo, ki je simbol upanja, povezanosti in sodelovanja med ljudmi, je irski praznik in svojo povezanost z Irsko letos obeležilo pet slovenskih krajev, med

tnerskega irskega mesta v združenju Douzelage. Osvetlitev predstavlja tudi nadaljevanje dobrega kulturnega sodelovanja med občino in irskim veleposlanikom Mylesom Geiranom, poudarjajo v Škofji Loki, kjer so ob dnevu sv. Patrika z zeleno osvetlili Kamniti most in Trg pod gradom.

Čistijo okolje, obrezujejo drevje

Škofja Loka – V Škofji Loki bo jutri, 20. marca, letošnja akcija čiščenja okolja, trajala bo od 8. do 13. ure, udeleženci pa se bodo zbrali na že znanih zbirnih mestih po krajevnih skupnostih. Hkrati napovedujejo tudi obrezovanje drevja v Podlubniku, ki se začneja že danes, nadaljuje pa jutri. Izvajalec obrezovanja dreves bo dela izvajal na drevoredu javorjev v Podlubniku, ki rastejo med parkiriščem večstanovanjskih objektov in potjo ob zasebnih hišah. Dela potekajo v primeru ugodnih vremenskih razmer. Stanovalce večstanovanjskih stavb prosijo, da v dneh opravljanja del umaknejo svoje avtomobile s parkirišč ob drevoredu.

Na pol poti o strategiji

Strategija razvoja občine Škofja Loka do leta 2025, ki jo je občina sprejela leta 2014, je že na polovici izvajanja, o doseženih in nedoseženih ciljih pa so ob vmesnem poročilu na marčevski seji spregovorili loški občinski svetniki.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – V razvojni strategiji 2025+ je bilo definiranih 178 projektov in opredeljenih 33 kazalnikov oziroma ciljev. Leta 2019, nekako na polovici izvajanja te strategije, je bilo realiziranih 92 projektov, delno realiziranih 67 in nerealiziranih 19. Doseženih ali preseženih je bilo devet kazalnikov, trije kazalniki so negativni, pet kazalnikov pa izkazuje manj kot 25-odstotno realizacijo, je na zadnji seji občinskega sveta ob drugem vmesnem poročilu o izvajanju razvojne strategije povedal direktor Razvojne agencije Sora Gašper Kleč. Najslabšo realizacijo izkazuje določeni infrastrukturni projekti, ki jih bo v prihodnje treba občutno pospešiti, več kot polovica realiziranih projektov pa vseeno daje tudi dobro osnovo za nadgradnjo. Razmere v preteklem letu, ki ga je zaznamovala epidemija covid-19, so terjale postavitev nekaterih novih priorit, o njih bo treba razmisliti

letos, ko epidemija še traja in čutimo tudi posledice. Med najbolj prizadetimi panogami sta gostinstvo in turizem. Letos pa se začneja tudi novo programske obdobje z novimi finančnimi mehanizmi, ki bodo podlaga za izvajanje projektov v Škofji Loki.

niso doseženi, denimo pri priključevanju gospodinjstev v starem mestnem jedru na plin, pa jih kaže prilagoditi. Na voljo so namreč tudi drugi viri energije, ki bi jih prav tako kazalo spodbujati, da bi zmanjšali število kurišč. Svetniki so v razpra-

prevoz, morda s popusti, morda z enotno vozovnico. Tu kaže misliti zlasti na starejše prebivalce, ki so tudi najbolj pogosti uporabniki javnega prometa, zanje pa visokopražni avtobusi niso najprimernejši. Starejši populaciji bi morali nameniti še več pozornosti. Zanje sicer obstaja veliko programov, v luči demografskih sprememb pa bi morali še bolj prilagoditi dejavnosti zanje in nemara pripraviti posebno strategijo za starejše. Ugotavljajo tudi, da več kot petina prebivalcev zunaj urbanega območja še nima urejenega odvajanja odpadnih voda, skrajni rok za ureditev tega področja pa je leto 2025. Svetniki opozarjajo tudi na ureditev Spodnjega trga, ki ga v še večji meri želijo razbremeniti prometa, na pospešitev obnove stavb v smislu ohranjanja mestnega jedra v avtentični podobi, na nadomeščanje križišč s krožišči in na ureditev Reteškega bajerja, ki je edino jezerce na območju občine.

Na polovici izvajanja razvojne strategije občine Škofja Loka do leta 2025, ki opredeljuje 179 projektov, je uresničenih 53 odstotkov, 39 odstotkov jih je delno uresničenih, nerealiziranih ostaja osem odstotkov.

V največji meri so realizirani projekti na področju sociale, gospodarstva in okolja, najslabše pa na področju mobilnosti, med drugim ugotavlja poročilo. A tudi tam, kjer so cilji izpolnjeni, denimo na področju turizma ali okolja, je treba razmisliti, ali niso bili cilji preizkušeni, ker so preseženi že na polovici izvajanja strategije, zato jih je treba nenehno spremljati in si postaviti višje cilje, je menil župan Tine Radinja. Spet druge, kjer ti

vi opozorili, na katera področja morajo biti v prihodnje še bolj pozorni. Zaradi zmanjšanja prometne obremenitve Godešiča in Reteč bi morali pospešiti gradnjo ceste Trata-Meja. Čim prej je treba poskrbeti za odpravo kritičnih poplavnih točk, saj na področju protipoplavne zaščite trenutno zaostajajo. Izboljšati bodo morali stanovanjsko politiko, saj manjka zlasti neprofitnih stanovanj za mlade družine. Nov zagon bo potreboval mestni avtobusni

Ne želijo težke industrije

Občinski svetniki v Škofji Loki niso izglasovali dopolnila k odloku o odmeri komunalnega prispevka, ki bi industrijskim objektom omogočil desetodstotno olajšavo.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Občinski svet v Škofji Loki je v drugo obravnavo dobil predlog odloka o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo na območju občine. Tatjana Bernik z oddelka za okolje in prostor je predstavila spremembo, ki so se zgodile od prve obravnave. Največ

razprave je bilo že v prvi obravnavi deležno določilo o desetodstotni oprostitvi za industrijske in skladiščne stavbe, zato so to določbo po posvetovanju s svetniškimi skupinami in v skladu s priporočili na prejšnji seji iz odloka umaknili.

Toda na skupni seji dveh odborov (za urejanje prostora in za gospodarske javne službe) so pripravili

dopolnilo, ki predlaga vrnitev desetodstotne oprostitve za gospodarske objekte v odlok. Del svetnikov je amandma podprlo, češ da s tem dajejo pozitiven signal podjetništvu in razvoju, glavni na pa je nasprotovala, češ da v občini ne potrebujejo še več težke industrije in da se je treba odločiti za zdravo življenje in okolje ter za razvoj turizma. Če ena stran

meni, da je predlagano dopolnilo skladno z razvojno strategijo občine in spodbuja podjetništvo, pa druga stran oporeka, da ne gre podpirati okoljsko sporne proizvodnje. Po glasovanju se je izkazalo, da je slednjih več in tako dopolnilo ni bilo izglasovano. Besedilo odloka, v katerem zdaj ni oprostitve za industrijske in skladiščne objekte, pa je bilo sprejeto.

Veteranom stopili naproti

SIMON ŠUBIC

Kranj – Vojnim veteranom je od 1. januarja letos zagotovljena pravica do zdravstvenega varstva že po dopolnjeni starosti petdeset let, v preteklosti pa je ta pravica pripadala veteranom po 55. letu starosti. To pomeni, da se brezplačno dopolnilno zdravstveno zavarovanje zagotavlja vojnemu veteranu,

ko dopolni petdeset let starosti oziroma pred tem letom, če je pri njem nastala trajna popolna izguba delovne zmožnosti. Na Upravni enoti Kranj so pojasnili, da so vsem 290 upravičencem, ki izpolnjujejo starostni pogoj, stopili naproti in jim sami posredovali dopis s pojasnilom in priloženim obrazcem. S tem so upravičencem omogočili, da jim je bila

priznana pravica od prvega dne v naslednjem mesecu po vložitvi zahteve (od 1. januarja 2021), takoj od trenutka, ko je zakon to dopuščal.

Pravica do zdravstvenega varstva vojnega veterana se uveljavlja na zahtevo stranke, in sicer se prizna od prvega dne v naslednjem mesecu po vložitvi zahteve. Zaradi zamika pri sporočanju sprememb na zavarovalnice

mora vojni veteran premijo dopolnilnega zavarovanja za mesec po vložitvi vloge še plačati, upravna enota pa konec meseca pri zavarovalnicah preveri plačila in plačano premijo vrne na transakcijski račun vojnega veterana. Po izdani odločbi o pravici do zdravstvenega varstva upravna enota sporoči zavarovalnici spremembo plačnika dodatnega zdravstvenega zavarovanja, zato posamezniku spremembe ni treba sporočati na zavarovalnico, so razložili na UE Kranj.

Sodeluj in glasuj za projekte

Participativni proračun je uvedla tudi Občina Medvode. Za financiranje projektov, ki jih bodo predlagali in o njih glasovali občani, je v dveh letih namenjenih tristo tisoč evrov.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Model participativnega proračuna Občine Medvode predvideva izvedbo v štirih fazah. Prve tri predstavljajo postopek posvetovanja z občani, četrta faza pa je izvedba izbranih projektov. Prve tri faze bodo izvedene predvidoma do sredine letošnjega leta, faza izvedbe projektov pa bo potekala v drugi polovici letošnjega leta in celotno leto 2022.

Nosilec projekta participativnega proračuna v medvoški občini je Matej Osolnik, svetovalec župana. Kot je pojasnil, bo prva faza potekala med 7. aprilom in 7. majem in vključuje zbiranje predlogov in javno razpravo. »Občani bodo lahko podali predloge projektov, ki bodo morali ustrezati kriterijem. V tej fazi bodo hkrati z zbiranjem predlogov potekale tudi javne predstavitve in razprave občanov glede tematik v njihovi skupnosti ter oblikovanje

projektnih predlogov.« Eden izmed kriterijev je tudi, da je predlog ovrednoten na od tri do dvajset tisoč evrov. Z vidika finančne vrednosti gre torej za manjše projekte, ki pa lahko kraju prinesejo veliko dodatno vrednost in so želje izključno krajanov. Predlagatelj je lahko vsak posamezni občan (oziroma skupina občanov) s stalnim prebivališčem v občini Medvode, ki je do dne oddaje predloga dopolnil 15 let. Participativni proračun je novost v

medvoški občini. Za financiranje projektov, ki izboljšujejo kakovost bivanja in jih neposredno predlagajo ter izberejo občani, je v letošnjem letu rezerviranih sto tisoč evrov, v letu 2022 dvesto tisoč evrov, skupaj torej tristo tisoč evrov.

Občinski svetniki so že podprli Sklep o načinu priprave participativnega proračuna v občini Medvode za leti 2021 in 2022. Ta se bo izvajal pod imenom Sodeluj in glasuj.

V Komendi se obeta protest

ALEŠ SENOŽETNIK

Komenda – V četrtek, 25. marca, bodo pred sejo občinskega sveta pred odlagalščem v Suhadolah izvedli protestni shod, je v sporočilu za javnost napovedal komendski svetnik Roman Dobnikar. Kot je zapisal, se bo protest začel ob 15.30, na njem pa bodo zahtevali takojšnje ukrepanje glede odpadkov, ki predstavljajo največjo okoljsko pa tudi finančno grožnjo občini in ljudem. Zaradi epidemioloških

razmer bodo protest prenašali na spletu.

Dobnikar je že po zadnji seji občinskega sveta, na kateri župan Stanislav Poglarjen ni podal odstopa, h kateremu so ga pozvali svetniki, napovedal zbiranje podpisov za županov odhod. A kot nam je pojasnil, bodo o prihodnjih potezah odločali na dan seje sveta oziroma na podlagi odločitev župana glede reševanja težav z inertnimi odpadki v Suhadolah, zaradi katere, kot je znano, občini grozi celo desetmilijonska izvršba.

KRATKE NOVICE

Prikaz obrezovanja sadnega drevja

Mekinje – Člani Sadjarsko-vrtnarskega društva Tunjice jutri, 20. marca, ob 9. uri pripravljajo tradicionalni prikaz obrezovanja sadnega drevja, ki bo v sadovnjaku Mekinjskega samostana, ki ga oživljajo in želijo predstaviti kot učni sadovnjak v mestu. Prikaz bo vodil dr. Jan Bizjak. Prijave so možne po telefonski številki 031 392 158 do zapolnitve mest in ob upoštevanju ukrepov za zaježitev okužb.

Velikonočni sejem v Snoviku

Snovik – Člani Turističnega društva Tuhinjska dolina vabijo na tradicionalni velikonočni sejem, ki bo 21. marca od 10. do 16. ure v šotoru pri Termah Snovik. Poleg številnih okusnih domačih dobrot boste lahko kupili tudi različne izdelke obrtnikov in umetnikov, tudi velikonočne butarice. Izdelke bo mogoče naročiti tudi na spletni strani od 12. do 19. marca, prevzem izdelkov pa bo na dan sejma od 10. do 12. ure.

Jutri čistilna akcija v medvoški občini

Medvode – V občini Medvode bo jutri tradicionalna spomladanska čistilna akcija Očistimo Medvode 2021. Ure začetka in zbirna mesta so objavljeni na spletni strani Občine Medvode. Potekala bo ob upoštevanju priporočil NIJZ za preprečevanje širjenja okužb z novim koronavirusom.

Priznanje Centru za zaščito in reševanje

Poklicni gasilci Centra za zaščito in reševanje Domžale so prejeli spominsko plaketo za požrtvovalnost v boju proti covidu-19.

JASNA PALADIN

Domžale – Podelitev spominskih plaket Vlade RS za požrtvovalnost v boju proti covidu-19 je pod okriljem Združenja slovenskih poklicnih gasilcev potekala v torek, 16. marca, pred Centrom za zaščito in reševanje (CZR) Domžale. Priznanje je gasilcem podelil minister za obrambo Matej Tonin, prevzel pa ga je Andrej Jarc, direktor CZR Domžale. Domžalski poklicni gasilci so bili med najbolj aktivnimi pri dekontaminaciji objektov, prostorov, vozil, opreme in operativnega zdravstvenega osebja. Tonin je prejemnikom priznanj čestital in se jim zahvalil za doprinos k obvladovanju epidemije ter za neprecenljiv prispevek k temu, da je Slovenija varna država. Ob

Minister Matej Tonin s predstavniki domžalskih poklicnih gasilcev / Foto: Karin Božič Zupančič

tem se je zahvalil tudi njihovim družinam za dragoceno podporo pri opravljanju njihovega poslanstva.

Minister je še povedal, da bo področje zaščite in reševanja prvič v zgodovini v

prihodnji evropski finančni perspektivi deležno tudi sredstev iz evropskih finančnih skladov; Slovenija namerava počrpati 120 milijonov evrov, ki bodo namenjena predvsem opremljanju

gasilskih enot in dobavi specialnih vozil. Zbrani so si ogledali tudi postopek dela dekontaminacije reševalnega vozila in oseb, ki ga je predstavil poveljnik CZR Domžale Matjaž Merkužič.

Zlata znaka Slovenija zelena destinacija

SIMON ŠUBIC

Kranj, Gorenja vas – Kranj in Gorenja vas - Poljane sta novi turistični destinaciji z zlatim znakom Slovenija Green Destination (Slovenija zelena destinacija) v Zeleni shemi slovenskega turizma (ZSST), katere strateški cilj je uvajanje trajnostnih poslovnih modelov v slovenski turizem. Obe destinaciji sta lani uspešno izvajali korake za pridobitev znaka Slovenija Green (podeljujejo bronasti, srebrni in zlati znak, od letos pa tudi platinasti) in dokazali, da je

mogoče tudi v izredno zahtevnih razmerah, s kakršnimi je bil slovenski in svetovni turizem soočen v lanskem letu, na področju trajnosti dosegati dobre rezultate, so razložili v Slovenski turistični organizaciji (STO).

Destinaciji Kranj in Gorenja vas - Poljane sta se s pridobitvijo zlatega znaka pridružili 55 drugim destinacijam, ki poleg 58 ponudnikov nastanitve, štirih parkov, osmih agencij, treh restavracij, dveh atrakcij in enega naravnega kopaljšča podpirajo zeleno zgodbo slovenskega turizma.

Zbirajo izdelke za otroke in družine v stiski

ANA ŠUBIC

Kranj – Slovenska karitas v vseh 89 trgovinah Hofer po Sloveniji izvaja dobrodelno akcijo zbiranja izdelkov za otroke in družine v stiski. Kupci lahko izdelke, namenjene pomoči potrebnim, odložijo v košare pri pakirnem pultu, in sicer danes in jutri ter v petek in soboto, 26. in 27. marca. Zbirajo izdelke, ki jih družine najbolj potrebujejo: živila za otroke (žitne kašice, kosmiče in namaze), osnovna živila (trajno mleko, olje, sladkor in moko) in izdelke za higieno

(pralni prašek, šampon, ple-nice ...). »Pomembno je, da znamo stiske ljudi prepoznati in se nanje tudi odzvati. Epidemija je mnoge stiske še poglobila, zato so tovrstni projekti nujni,« so poudarili pri Hoferju. Na Slovenski karitas so dodali, da verjamejo v dobroto ljudi, ki so jo pokazali v številnih dobrodelnih akcijah, še zlasti v zadnjem letu. S hvaležnostjo se tudi tokrat obračajo na darovalce, ki bodo s poklonjeno hrano ali drugimi potrebščinami polepšali prihajajoče velikonočne praznike številnih slovenskih družin.

 Baško jezero/Faaker See
ČISTILKA ČISTILEC
V BLIŽINI BELJAKA ZAPOSIMO ČISTILKO/ČISTILCA
Sezonsko delo od 12. aprila do 15. septembra.
Iščemo pridno čistilko oz. pridnega čistilca za naše mobilne domove in sanitarije. Delo 35 oz. 40 ur na teden, 6 dni. Mesečna plača 1.400 € neto (na osnovi 40-urnega delovnega tedna). Nudimo vam dobro delovno vzdušje in zaposlitev za nedoločen čas. Pogoji je, da obvladate nemški jezik. Prenosiščiča vam ne nudimo. Veselimo se vaše vloge v nemščini na:
Kamping ob jezeru/Strandcamping Gruber
Baško jezero/Faak am See, gospa Skrube
gruber@strandcamping.at | www.strandcamping.at

Hartmann
Erdbau GmbH
Za opravljanje različnih del na gradbiščih v okolici Gradca takoj zaposlimo:
upravljavca bagra m/ž
(Baggerfahrer)
Pogoj je osnovno znanje nemščine in vozniško dovoljenje kategorije C.
šoferja tovornih vozil m/ž
(LKW-Fahrer)
Plača za obe poziciji najmanj 15,04 EUR/bruto na uro. Po dogovoru plačamo tudi več.
Gospod Manfred Hartmann se veseli vašega klica:
+43 650 28 02 391
www.hartmann-erdbau.at

Dva med deseterico v Istri

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Kolesarji Kolesarskega kluba Kranj so pretekli konec tedna tekmovali na štiridnevni dirki Istrska pomlad. Ekipa je pod vodstvom Matjaža Zevnika nastopila v postavi Nik Čemažar, Martin Lavrič, Aleš Pirih, Jaka Primožič, Uroš Repše in Luka Zihlerl.

Začetek ni bil obetaven, saj je v prvi etapi hudo padel Pirih in z dvojnimi zlomom medenice in počeno nadlahtnico končal dirko, čaka ga rehabilitacija. Uspešnejše je bilo nadaljevanje, še posebej v kraljevski etapi iz Vižinade do vrha Motovuna, v kateri sta se najbolj izkazala Primožič in Čemažar. Primožič se je v skupnem seštevku povzpela na osmo mesto, ki ga je obdržal tudi po zadnji etapi, Čemažar pa je dirko končal kot deseti. Dva kolesarja v deseterici sta v zadnjih letih najboljši rezultat za ekipo Kolesarskega kluba Kranj na dirki

Iz Kolesarskega kluba Kranj je bil na Istrski pomladi najvišje Jaka Primožič na osmem mestu. / Foto: FB KK Kranj

Istrska pomlad. V točkovanju ekip so med 24 ekipami osvojili tretje mesto in zaostali le za dvema prokontinentalnima.

V nedeljo bodo nastopili na prvi slovenski dirki za Veliko nagrado Izole, zatem pa konec meseca še na Veliki nagradi Adrie Mobil.

Kamničani ugnali ACH Volley

Kamnik – V Sportklub prvi odbojarski ligi se moštva merijo v polfinalnih tekmah. Kamniški odbojkarji Calcita Volleyja so v sredo v domači dvorani prepričljivo premagali ACH Volley s 3 : 0. Druga polfinalna tekma bo v soboto v Dvorani Tivoli, morebitna tretja pa dva dni kasneje znova v Kamniku. V drugem polfinalnem paru sta se včeraj zvečer pomerila Salonit Anhovo in Merkur Maribor. Rezultati tekme do zaključka redakcije še niso bili znani. Tudi v ženski konkurenci so se polfinalne tekme začele včeraj zvečer. V prvem paru sta se pomerila Calcit Volley in GEN-I Volley, v drugem pa SIP Šempeter in Nova KBM Branik. Druge tekme polfinala bodo prav tako v soboto. Znani so tudi četrtfinalni pari Pokala Slovenije. Kamniške odbojkarice se bodo za vstop na zaključni turnir, ki bo potekal med 16. in 18. aprilom, pomerile z ekipo Formisa, Kamničani pa z Merkurjem Maribor. Odbojkarji Hiše na kolesih Kranj bodo morali za polfinale premagati novomeško Krko.

Hokejisti Triglava prvi finalisti

Kranj, Bled – V torek so hokejisti v Mednarodni hokejski ligi odigrali tretje tekme polfinala. V Kranju se je tekma med HK Triglav in HK True Celje končala po podaljškem s 6 : 5 (3 : 2, 1 : 2, 1 : 1, 1 : 0) in Kranjčani so se v zmagah s 3 : 0 kot prvi uvrstili v finale. Na Bledu priložnosti domačega ledu niso izkoristili hokejisti HK MK Bled. Slavija Junior je bila boljša z 1 : 4 (1 : 2, 0 : 0, 0 : 2) in v zmagah povedla z 2 : 1. Četrta tekma bo jutri v Zalogu. Hokejisti HDD SIJ Acroni Jesenice so včeraj v Alpski hokejski ligi A gostovali pri Wipptal Broncos Weihenstephan, a rezultata do zaključka redakcije nismo prejeli.

Prvenstvo nadaljujejo nogometaši v drugi ligi

Kranj – V Prvi ligi Telekom Slovenije je reprezentančni premor, bodo pa na zelenice po dolgem času znova stopili drugoligaši. Igrali bodo tekme 13. kroga. Jutri ob 14. uri bosta tekmo začela Roltek Dob in Krka, ob 15. uri pa še Kalcer Radomlje in Fužinar Vzemenci. V nedeljo se bo ob 15. uri v Kranju začela tekma med Triglavom in Nafto 1903. Kranjčani so včeraj igrali tekmo osmine finala Pokala Pivovarna Union. Doma so se pomerili s Celjem. Domžale so v tem tekmovanju gostovale v Beltincih. Rezultata tekem do zaključka redakcije še nista bila znana.

Novo slavje Tadeja Pogačarja

Kranj – Cestni klesar Tadej Pogačar nadaljuje izjemne predstave tudi v letošnji sezoni. Po tem, ko je bil najboljši na Dirki po Združenih arabskih emiratih, je sedaj osvojil še sedemdnevno dirko od Tireskega do Jadranskega morja. Na dirki sta nastopila še dva Gorenjca: Jan Polanc, Pogačarjev moštveni kolega v UAE Team Emirates, in Luka Mezgec (Team BikeExchange). Mezgec bo jutri nastopil na dirki Milano–San Remo, prav tako tudi Matej Mohorič, ki bo v vlogi kapetana ekipe Bahrain Victorious.

Tudi v Planici brez gledalcev

Planica bo prihodnji teden gostila finale svetovnega pokala v smučarskih skokih. Na Letalnici bratov Gorišek bodo od četrta do nedelje štiri tekme. Preizkus letalnice bo v torek. Dostop v dolino bo že od tega konca tedna omejen, od ponedeljka pa bo za zunanje obiskovalce Planica zaprta.

MAJA BERTONCELJ

Planica – Priprave na nov velik športni dogodek v Sloveniji so v sredo predstavili predstavniki Organizacijskega komiteja (OK) Planica.

»Pričakujemo vse ekipe, čudovit zaključek in vrhunsko organizacijo. Žal pa tudi tokrat, upam, da zadnjič, ne bo gledalcev,« je med drugim povedal Enzo Smrekar, predsednik Smučarske zveze Slovenije in OK Planica. Tomaž Šušteršič, generalni sekretar OK Planica, je dejal, da ukrepi, ki so bili v veljavi na svetovnem prvenstvu decembra, veljajo tudi zdaj. »To pomeni, da bodo vsi, ki so udeleženi v tem tekmovanju, bivali v t. i. snežinki. V tem trenutku imamo prijavljenih 16 tekmovalnih ekip. Približno 186 oseb je na seznamu akreditacij. Dostop v dolino bo že od tega konca tedna naprej omejen. Najprej bo omejeval delna, od ponedeljka naprej pa je dolina za vse zunanje obiskovalce

Domačin Aljoša Dolhar bo prvič v Planici v vlogi vodje tekmovanja. / Foto: Gorazd Kavčič

praktično zaprta. Dostop bo možen le akreditiranim osebam.« Trud organizatorjev je usmerjen tudi h kritju izgube, ki je nastala zaradi odpovedanega tekmovanja marca lani. »Proračun je tokrat težak nekaj manj kot 1,5 milijona evrov. Če to primerjamo s siceršnjimi klasičnimi finali v preteklih letih, je kar za polovico nižji. Zelo smo se morali potruditi, obrniti vsak evro in ga čim bolj ekonomično porabiti, da bo končni izračun pokazal

pozitivno ničlo. Žal je odsotnost gledalcev povzročila izpad približno 35 odstotkov prihodkov. Če k temu prištejemo še izgubo, ki je bila ustvarjena lani marca, situacija ni zavirljiva, ni pa neobvladljiva. Z ekipo sodelavcev v OK Planica bomo storili vse, da to izgubo tudi uspešno saniramo,« pravi Šušteršič. Prvič bo v vlogi vodje tekmovanja domačin Aljoša Dolhar, ki je na tem mestu nasledil Jelka Grosa. »Danes smo začeli odstranjevati

rezervni sneg, ki smo ga imeli shranjenega v izteku. S teptalnimi stroji sneg razporejamo po letalnici. Naletno smučino imamo praktično že končano, tako da čakamo le na to, da jo odpremo in začnemo uporabljati. Strojna dela bomo zaključili v petek popoldne. V soboto in nedeljo načrtujemo veliko akcijo z našo ekipo, ki bo vse pripravila za torkov preizkus,« je Dolhar v sredo predstavil trenutna dela na letalnici in dodal, da jim je za zdaj naklonjena tudi vremenska napoved, ki kaže na stabilno vreme.

Tako kot že decembra si boste lahko tekme v Planici z Zavarovalnico Triglav ogledali na virtualni tribuni. Ta bo na četrtkov tekmovalni dan rezervirana le za osnovnošolce, svoje mesto na njej pa ob preostalih dneh lahko zasedejo tudi drugi ljubitelji smučarskih skokov. Zvesti navijači se lahko k soustvarjanju navijaškega vzdušja v Planici že prijavijo na spletni strani triglav.si/planica.

Karateistka navdušila judoiste

Trening inkluzivnega juda v Judo klubu Jesenice je vodila naša najboljša karateistka Tjaša Ristič.

URŠA PETERNEL

Blejska Dobrava – V sredo popoldne je v telovadnici na Blejski Dobravi potekal odprti trening inkluzivnega juda, ki ga je pripravil Judo klub Jesenice. Klub je eden od sedmih slovenskih inkluzivnih judo klubov pod okriljem Judo zveze Slovenije, ki omogočajo enakovredno vključevanje oseb s posebnimi potrebami v šport. Na Jesenicah sta ga leta 2002 ustanovila trener juda Brane Dvoršak in njegova žena Tatjana, specialna pedagoginja.

V vseh letih je v klubu treniralo več kot dvajset športnikov, ta čas jih treninge redno obiskuje šest, vsi so z motnjo v duševnem razvoju, je povedala predsednica kluba Jana Jerkovič, sicer mama Nika, ki judo trenira že osemnajst let. Kot je povedal, mu judo pomeni veliko. »Pri tem športu

Trening inkluzivnega juda na Blejski Dobravi je tokrat vodila naša najuspešnejša karateistka Tjaša Ristič. / Foto: Gorazd Kavčič

se naučiš samoobrambe, smo pa tudi dobra ekipa,« je dejal Nik, ki je tako kot njegovi sotekmovalci doslej sodeloval na več igrah specialne olimpijade po vsem svetu, od koder so se vselej vrnili

tudi z medaljami. Kot je poudarila Jana Jerkovič, morajo ti tekmovalci v vsako borbo vložiti še več truda, kajti najprej morajo premagati svojo oviranost. Njihov trener je Jaka Kolbl Krok, tudi sam bivši judoist, ki je še ne polnoleten po smrti Braneta Dvoršaka prevzel vodenje judoistov. Kot pravijo, je »trener s srcem«. Popolnoma mu zapujajo, in kar reče trener, je zakon, ob njem se počutijo varne.

No, v sredo pa je vlogo trenerja prevzela Tjaša Ristič, naša najboljša karateistka. Z veliko srčnosti je vodila trening judoistov in jim pokazala tudi nekaj veščin karateja. Glede na videno so bili judoisti tako nad Tjašo kot treningom navdušeni. Sicer pa v teh dneh poteka tudi akcija Vključeni v življenje, v sklopu katere Mercator pripravlja dobrodelno dražbo otroških risb, izkupiček pa bodo namenili judoistom.

Inkluzivni judo je judo za osebe z intelektualno ali telesno oviranostjo in s težavami v duševnem zdravju. Včasih so ga imenovali G-judo, kar je okrajšava za »gen« ali »gan« judo, ki v japonsčini pomeni inkluziven, torej vključujoč.

Lushnine lesene glamping hišice

Ekipa dveh arhitektov in strokovnjaka za marketing je zasnovala zagonsko podjetje Lushna, ki na Jesenicah izdeluje lesene glamping hišice. Naročnikom po vsem svetu, zlasti v ZDA, pa ponujajo tudi celosten razvoj glamping turističnih destinacij.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Na jeseniški Stari Savi, na območju, kjer so bili nekdanj ogromni železarski obrati, deluje vrsta uspešnih manjših podjetij. V nekdanji žičarni ima zadnja štiri leta prostore zagonsko podjetje (startup) Lushna, v katerem izdelujejo lesene glamping hišice, ki jih izvažajo po vsem svetu, zadnja leta zlasti v ZDA. Solastniki Lushne so Peter Ličen, Ignacio Lopez Sola in Jaka Ažman, prva dva sta arhitekta, tretji pa komunikolog in strokovnjak za marketing.

Predhodnik Lushne je bil arhitekturni biro, v katerem so zasnovali prvi glamping v Sloveniji, in sicer projekt Gozdne vile v kampu Zaka na Bledu. To je bilo leta 2010 in značilna trikotna oblika glamping vile, ki so jih kasneje posnemali številni ostali izdelovalci, je prav njihov izum.

Kot pravi Peter Ličen, so bila prva leta za podjetje dokaj težka, zadnja leta pa je glamping – gre za

Eastwind Hotel Expansion v državi New York v ZDA / Foto: arhiv Lushne

glamurno kampiranje – ena najhitreje rastočih panog v svetovnem turizmu, z letno rastjo od 15 do 20 odstotkov, in tudi sami žanjejo, kar so v preteklosti sejali.

Ker je bil glamping pred desetimi leti pri nas malo poznan, slovenski trg pa premajhen, so začeli iskati

možnosti v tujini. Preboj jim je uspel in danes kar sedemdeset odstotkov prometa ustvarijo v ZDA. Že kmalu so ugotovili, da uspešna glamping destinacija potrebuje več kot le privlačne nastanitvene objekte. Zato so združili znanje z različnih področij, od arhitekture,

lesnega oblikovanja do marketinga in turizma, in tako zdaj ne izdelujejo več zgolj lesenih glamping hišic, temveč naročnikom ponujajo celosten razvoj glamping turističnih destinacij. To pomeni, da naročnika vodijo skozi celoten postopek in skupaj zasnujejo prepoznavno

podobo in zgodbo glamping destinacije.

Po Ličnovih besedah je glamurno kampiranje zanimiv poslovni model, saj turist izkusi počitnice v pristnem stiku z naravo, obenem pa pri nastanitvi uživa udobje hotela s štirimi zvezdicami. Investicija je bistveno nižja kot v hotel, prihodki pa enaki. Poleg tega postavitve glampinga bistveno manj posega v okolje kot gradnja hotela, ker uporabljajo predvsem les (smrekov in macesnov, a žal ne slovenski, razlog: kvaliteta, cena, dobavni rok, pojasni Ličen), pa je gradnja tudi bolj ekološka.

Na začetku niso imeli lastne proizvodnje, za izdelavo hišic so najemali druga podjetja, pred štirimi leti pa so zbrali pogum in na Jesenicah postavili lastno proizvodnjo. Na ta način se lažje prilagajajo povpraševanju na trgu in optimizirajo proizvodnjo, obenem pa uresničujejo individualne želje naročnikov.

Ta čas imajo osem zaposlenih, veliko sodelujejo

tudi z zunanjimi sodelavci. Ekipa v proizvodnji je mlada, zaposleni prihajajo z Jesenic in okolice. V zadnjem obdobju lesene polizdelke izdelujejo zunanji partnerji, zaposleni pa jih sestavljajo v končne izdelke. Zatem

Kot poudarja Peter Ličen, so za večje projekte letos zasedeni do konca leta, sicer pa sprejemajo tudi naročila individualnih naročnikov, ki si zaželi leseno hišico.

jih s kontejnerji odpeljejo do naročnikov po vsem svetu. Kot že rečeno, imajo največ naročnikov v ZDA, kjer tudi dosegajo višjo dodano vrednost, ponosni so tudi na projekte v Veliki Britaniji in Španiji.

V Sloveniji so poleg Gozdnih vil v kampu na Bledu (soavtorica je Marjeta Fendre) zasnovali in izdelali tudi objekte v Čokoladni vasi v Mariboru in kampu Koren v Kobaridu.

LTH Castings za trajnostni razvoj

V LTH Castings v skrbi za trajnostni razvoj načrtno zmanjšujejo količino emisij in odpadkov in skrbijo za energijsko učinkovitost.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Pomemben del poslovne strategije v podjetju LTH Castings je trajnostni razvoj. Zastavili so si cilj, da do leta 2030 postanejo podjetje z nevtralnim ogljičnim odtisom. Pri tem so kot pomembno prepoznali načrtno upravljanje s surovinami, energenti, odpadki in emisijami.

Pri proizvodnji aluminijevih izdelkov uporabljajo tako imenovani zeleni aluminij, saj je proizveden s procesi reciklaže odpadnih surovin. S tem prihranijo 95 odstotkov energije, ki je sicer potrebna za proizvodnjo aluminija iz primarnih surovin. Tudi večina ostalega dobavljenega materiala za proizvodnjo je izdelana iz sekundarnih, reciklažnih surovin. Vsi izdelki LTH Castings se lahko po koncu življenjske dobe stoddostno reciklirajo. Tako tudi pri vseh svojih dobaviteljih preverjajo standarde kakovosti na področju okolja, standard ISO 14001 denimo ima 85 odstotkov njihovih dobaviteljev, njihov cilj pa je, da bi ga

imeli vsi dobavitelji surovin. Prizadevajo si tudi za zmanjševanje emisij in redno izvajajo meritve, ki kažejo, da so vse pod dovoljenimi mejnimi vrednostmi. V letih 2018 in 2019 so za kilogram prodane zlitine proizvedli dva kilograma CO₂ in si v zadnjem trajnostnem poročilu zastavili načrt, kako bodo še zmanjševali ogljični odtis in ga do leta 2030 nevtralizirali. To nameravajo doseči tudi z zmanjševanjem porabe pomožnih in pogonskih sredstev, z uporabo zelene elektrike, z manjšanjem

izpusta CO₂ pri pretaljevanju in pri logistiki. Nadaljevali bodo z implementacijo ukrepov za energetske učinkovitost, kjer med drugim vseskozi spremljajo trende porabe zemeljskega plina in električne energije na kilogram zlitine.

Veliko skrb namenjajo tudi aktivnemu zmanjševanju odpadkov, ki so jih samo v zadnjih dveh letih v slovenskih obratih znižali za 13,5 odstotka na enoto proizvoda. Večino na vseh lokacijah predstavljajo nenevarni odpadki, pri čemer podjetje

poskrbi za ločevanje. Pomembno je tudi čiščenje odpadne vode, ki jo pred odvajanjem v javno kanalizacijo očistijo že z notranjimi čistilnimi napravami. Andrej Megušar, direktor LTH Castings, je ob tem povedal: »Trajnostni razvoj je temeljno integriran v delovanje in razmišljanje v skupini LTH Castings. Zato so v skladu s tem načrtovane tudi vse večje in manjše investicije, ki posledično vplivajo na učinkovitejšo porabo energije. Med drugim so to na primer nakupi visoko učinkovitih peči za taljenje z integriranim predgretjem, uporaba sodobnih napredno krmiljenih električnih grelcev orodij pri postopku visokotlačnega litja v livarskih celicah in drugo. Pripravljamo tudi projekt rekuperacije toplote dimnih plinov in priklop odpadne toplote na ljubljanski toplovodni sistem. V obratih skupine LTH Castings bomo letos pozornost posvetili tudi izgradnji fotovoltaičnih panelov, s ciljem zagotavljanja energetske samozadostnosti.«

LTH Castings namerava do leta 2030 postati podjetje z nevtralnim ogljičnim odtisom. / Foto: Gorazd Kavčič

Pri nadomestilih velike razlike med bankami

Kranj – V Banki Slovenije ugotavljajo, da banke in hranilnice opuščajo ponudbo posamičnih plačilnih storitev in prehajajo na paketno ponudbo, zato so tovrstno ponudbo tudi uvrstili v analizo nadomestil, ki jih banke in hranilnice zaračunavajo potrošnikom. Za izračun letnih stroškov »tipičnega komitentta« so oblikovali košarico, v katero so vključili nabor in število storitev, ki jih potrošniki najpogosteje uporabljajo: vodenje transakcijskega računa, izdajo debetne kartice, spletno ozioroma mobilno bančništvo, kreditna plačila, direktne obremenitve in dvige gotovine z debetno kartico (na bankomatu druge banke in hranilnice). Analiza je pokazala, da komitenti za košarico plačilnih storitev povprečno plačajo sedemdeset evrov na leto, sicer pa so med bankami velike razlike, razpon se giblje od 28,08 do 96,24 evra.

RASPET

Raspet d.o.o.
Bukovo 67, 5282 Cerklje, Cerklje

objavlja prosto delovno mesto:

STROJNIK TGM m/ž
s polnim delovnim časom, za nedoločen čas.

Opis del in nalog:

Delo na delovnem mestu, za katero se sklepa pogodba, zajema:

- upravljanje in vzdrževanje lahke in težke gradbene mehanizacije
- samostojno izvajanje strojniških del na terenu
- vodenje evidence o opravljenem delu in vzdrževanju stroja
- sodelovanje pri drugih opravilih v delavnici in na terenu
- vozniški izpit
- opravljanje drugih del po nalogu neposrednega vodje

Zahtevana izobrazba: STROJNIK TGM ali UPRAVLJALEC TEŽKE GRADBENE MEHANIZACIJE, zaželene delovne izkušnje.

Nudimo stimulatívno plačilo, službeno vozilo.

Vaše pisne prijave z življenjepisom in kratkim opisom dosežanj dela ter dokazili pričakujemo na naslov: Raspet, d.o.o., Bukovo 67, 5282 Cerklje ali na elektronski naslov info@raspet.si.

Začetek sojenja za trojni umor

Sojenje zaradi trojnega umora so začeli ob nenavzočnosti obtoženega Petra Gaspetija.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Na ljubljanskem okrožnem sodišču se je ta teden začela glavna obravnava zoper 24-letnega Petra Gaspetija, obtoženega trojnega umora. Po zatrjevanju tožilstva je 13. junija lani v Škocjanu pri Domžalah na grozovit ali zahrbtn način z ostrim predmetom umoril stara starša in strica, stare od 51 do 81 let. Za kaznivo dejanje je zagrožena kazen najmanj petnajst let zapor, tožilstvo pa mu je v primeru takojšnjega priznanja krivde ponudilo enotno kazen trideset let zapor. A Gaspeti se na dveh predhodnih predobravnavnih narokih ni izrekel o obtožbah, na začetku sojenja pa niti ni bil prisoten. Zagovorniku Anžetu Mlinariču je sicer podpisal pooblastilo, da ga lahko zastopa v njegovem imenu, obenem pa sodišču predlagal, da bi preostanek sojenja potekal v njegovi nenavzočnosti, je poročal STA. Sodnica Marjeta Dvornik je odločila, da prvi narok glavne obravnave vseeno izpeljejo, saj so zaslišali pričče, ki so izjave podale že v predhodni sodni preiskavi, na nadaljevanju sojenja, ko bodo zaslišali tudi dva sodna izvedenca, pa pričakuje prisotnost obtoženega. Če ne bo šlo drugače, ga bodo morali na sodišče prisilno privedi.

Kot pričče so nastopili tudi obtoženčevi družinski člani.

Oče je med drugim povedal, da je bil Peter razvajen, a je imel njegove starše in brata (žrtve umora) rad. Pomagal jim je tudi pri hišnih in drugih opravilih, za kar pa je pričakoval plačilo. V zadnjih mesecih je tudi opazil, da je sin začel popivati. Obtoženčev brat je po poročanju STA-ja povedal, da je Peter užival tudi marihuano. Povedal je tudi, da se je z njim ob obisku v priporu normalno pogovarjal, na vprašanje o povodu za krvavo dejanje pa mu je brat odgovoril, da je »skrenil s ceste«. Tako oče kot brat obtoženega sta zanikala, da bi bil v ozadju spor glede dedovanja kmetije, o čemer se je v javnosti lansko poletje glasno ugibalo.

Sodišče je prebralo tudi materino izpoved iz preiskave. Tedaj je pojasnila, da je imel Peter težave z alkoholom in občasno z marihuano. V zadnjem obdobju se je vse bolj zapiral vase, zlasti pa po tem, ko mu po opravljenih izpitih na fakulteti ni uspelo oddati zadnjih popravkov diplome.

Policista, ki sta se junija lani odpravila na intervencijo na kraj zločina, sta povedala, da je obtoženi ob izstopu iz stanovanjske hiše v rokah držal okrvavljen nož, uperjen proti njima. Štirje prisotni policisti so ga zato pozvali, naj nož odvrže. Obtoženi jih je poslušal, pri tem pa se je tresel. Navodila policistov je ves čas upošteval.

Vlamljal v avtomobil

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjski policisti so ta teden obravnavali poskusa vloma v osebni avtomobil na parkirišču enega od trgovskih centrov v Kranju. Storilec je naviral vrata in pri tem povzročil tudi škodo na steklu, ki je počilo, tedaj pa je tudi odstopil od nadaljevanja

dejanja in s kraja odšel. Policija opozarja, da v vozilih ne puščajte vrednih stvari, niti na vidnih niti na skritih mestih. Če v bližini vozil ali stanovanjskih objektov zaznate sumljivo ravnanje posameznika, to takoj prijavite na interventno številko 113 ali na anonimni telefon policije o80 1200.

Nadzirali tovornjake

SIMON ŠUBIC

Škofja Loka – V začetku tedna so policisti na območju Škofje Loke poostreno nadzirali tovorni promet. Ob petih tehtanjih so pri treh tovornih vozilih ugotovili prekoračitve teže, iz enega pa se je raztresel led. Policisti so kontrolirali tudi preostali

promet in ugotovili še več drugih kršitev – od neuporabe varnostnih pasov, nepravilno naloženega tovora, prehitavanja kolone do neupoštevanja prometne signalizacije, vožnje z neočiščenimi stekli in uporabe telefona med vožnjo. Voznike so vabili tudi na alkoteste, ki so bili v vseh primerih negativni.

Silhuete znižujejo hitrost

Vse policijske uprave po državi so prejele silhuete policista oziroma policistke z radarjem v naravni velikosti. Ko so jih postavili v Posočju, se je tam povprečna hitrost znižala za dvajset odstotkov.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Agencija za varnost prometa (AVP) je ta teden policiji v uporabo predala šestnajst silhuet policistk in policistov z radarjem, dve silhuete sta namenjeni tudi Policijski upravi Kranj. S silhuetami v naravni velikosti želijo prispevati k večji prometni varnosti, tako da voznike spodbudijo k spoštovanju prometnih pravil in zmanjšajo hitrost vožnje. »Silhuete imajo neposreden pozitiven učinek na umirjanje prometa, ki s tem postaja varnejši za vse udeležence. Agencija za varnost prometa se je zato ob povečevanju obsega prometa odločila za širitev tega preventivnega ukrepa,« je povedal Jože Hribar, direktor AVP.

Silhuete policistov z radarjem so se že izkazale za pozitiven ukrep. Jeseni 2019 so jih namreč poskusno postavili v Posočju, AVP pa je s pomočjo stacionarnih merilnikov hitrosti preizkusil njihov vpliv na umirjanje prometa. Rezultati meritev so pokazali, da so povprečne hitrosti na merjenih odsekih zaradi postavitve silhuet padle za dvajset odstotkov. Na območju, kjer je omejitve hitrosti 40 km/h, je stacionarni merilnik hitrosti izmeril

Silhuete policista in policistke z radarjem v naravni velikosti so prejeli tudi gorenjski policisti. / Foto: AVP

povprečno hitrost vozil 36 km/h, pred postavitvijo silhuet pa je znašala povprečna hitrost 45 km/h. Na drugem merilnem mestu, kjer je omejitve 50 km/h, so ob postavljenih silhueti izmerili povprečno hitrost vozil 38 km/h, prej pa je znašala 45 km/h. Znižalo se je tudi število ugotovljenih prekrškov. Na območjih z omejitvijo hitrosti 40 km/h se je ob postavitvi silhuet število prekrškov zmanjšalo za 68 odstotkov, na območjih z omejitvijo hitrosti 50 km/h pa za kar 89 odstotkov. Izkušnje iz

prakse še kažejo, da je ukrep učinkovit predvsem ob pogosti menjavi lokaciji postavitve silhuet. Dodatno potrditve njihove učinkovitosti so dobili tudi pri ponovnem merjenju hitrosti teden dni po opravljenih meritvah, saj so bile povprečne hitrosti še vedno do deset odstotkov nižje kot v obdobju meritev pred postavitvijo silhuet.

Vodja Sektorja prometne policije Ivan Kapun je pojasnil, da je policija doslej silhuete uporabljala predvsem na odsekih cest, kjer se je stanje varnosti cestnega prometa

poslabšalo, in na odsekih cest, ki jih za svojo vožnjo pogosto uporabljajo motoristi. »Primer dobre prakse so aktivnosti v dolini Soče, kjer so se silhuete pokazale kot učinkovito preventivno sredstvo. Policijske uprave so na podlagi teh dobrih izkušenj izrazile željo po nadaljevanju opisane prakse. Zato smo se z AVP-jem dogovorili, da bomo tudi v letošnjem letu poleg ostalih aktivnosti uporabljali tudi silhuete. Vsaka policijska uprava bo dobila dve silhuete,« je razložil.

Testno merjenje hitrosti v Hrastju

Na približno šeststo metrov dolgem odseku v Hrastju preizkušajo novo napravo za merjenje hitrosti. Kršiteljev za zdaj še ne bodo kaznovali.

SIMON ŠUBIC

Hrastje – Mestna občina Kranj v sodelovanju s Telekomom Slovenije med prvimi v državi izvaja pilotni projekt umirjanja prometa z novo tehnologijo. Napravo so namestili v Hrastju, na približno šeststo metrov dolgem in skoraj ravnem odseku, na katerem vozniki nadpovprečno presegajo hitrostno omejitve 50 km/h. Testno obdobje sistema za umirjanje prometa bo trajalo približno šest mesecev, so napovedali na občini. Ker gre za preizkus naprave, kršiteljev za zdaj ne bodo sankcionirali, so dodali.

Sistem za umirjanje prometa so v Hrastju postavili, ker gre za odsek, na katerem vozniki nadpovprečno prekoračujejo hitrostno omejitve 50 km/h. »Problematično prekoračevanje hitrosti

Odsekovni merilnik hitrosti, kakršnega preizkušajo v Hrastju, je novost v Sloveniji. / Foto: Gorazd Kavčič

na tem odseku so izpostavili tudi mestni svetniki iz tega kraja. Lani je bila tam celo prometna nesreča, pri kateri je voznik zaradi neprilagojene hitrosti podrl avtobusno postajališče,« pojasnjujejo na MOK-u, kjer pričakujejo, da se bo v obdobju preizkusa nove tehnologije povprečna hitrost

na odseku znižala. Meritve izvajajo v smeri proti Kranju, izmeri pa se povprečna hitrost vožnje na odseku, ki ga merilnik pokriva. Odsek za izvajanje tovrstne meritve hitrosti mora biti sicer dolg vsaj 500 metrov.

Prenos podatkov iz merilne naprave poteka po kriptiranih prenosnih poteh,

shranjeni pa so v oblaki infrastrukture Telekoma Slovenije, v kateri je nameščena tudi ustrezna programska oprema. Sistem je v celoti avtomatiziran. »Sistem avtomatsko izloča vse podatke o vozilih, ki hitrostne omejitve s predpisano toleranco sistema niso prekoračili,« zagotavljajo na občini.

»MOK spodbuja digitalne novosti s področja mobilnosti, ki kažejo pozitiven vpliv na urejanje prometnih tokov, ekologijo in prometno varnost občanov. Ravno pred kratkim je tako na eni od mestnih vpadnic vzpostavila nov prehod za pešce, opremljen s sodobno elektroniko. S sodelovanjem v pilotnem projektu skrbi za razvoj digitalizacije v svojem mestu in uvajanje novih tehnologij, ki bodo že jutri postale evropski standard,« so še povedali na občini.

Svet v gibanju ^{GG}

AVTOMOBILI IN OPREMA

MAREC 2021

Boste zamenjali pnevmatike

S petnajstim marcem to ni obvezno, je pa priporočljivo.

Petnajsti marec je zakonski termin, do katerega mora imeti vozilo zimsko opremo – razen, seveda, če niso na cestah še vedno zimske razmere (ko se ob sneženju sneg oprijema vozišča ali je vozišče zasneženo ali poledenelo). Za razliko od začetka zimske avtomobilske sezone (15. novembra), ko morate svoje vozilo nujno opremiti z zimsko opremo (zimske pnevmatike, verige ...), pa zakonsko predpisan datum za konec obvezne uporabe zimske opreme ne pomeni, da morate po tem datumu nujno zamenjati pnevmatike. Te lahko na vozilu ostanejo, če želite še čez poletje, zaradi tega vas ne bodo kaznovali. Vsekakor pa voznja z zimskimi pnevmatikami poleti ni priporočljiva, zimska pnevmatika je narejena iz mehkejših sestavin in poleti manj varna.

Želimo verjeti, da ni veliko takih, ki se poleti vozijo z zimskimi pnevmatikami, vendar preverjanja policije v praksi kažejo, da teh kljub vsemu ni tako malo. Verje-

tno marsikdo od nas pozna koga, ki ima zimske gume že stare oz. neprimerne za zimo in jih bo »zvozil« še čez poletje. Tega ne počnite. Letne in zimske pnevmatike so namensko prilagojene za vožnjo v določenih razmerah. Ne glede na število prevoženih kilometrov zato poleti ne uporabljajte zimskih pnevmatik. Te se pri višjih temperaturah hitreje obrabijo in zagotavljajo slabši oprijem, kar pomembno vpliva na dolžino zavorne poti. Zaradi pregrevanja se poslabšajo lastnosti gumene zmesi in se poškodujejo lamele na tekalni plasti, zaradi večjega kotalnega upora pa se poveča tudi poraba goriva. Zimske pnevmatike imajo poleti slabši oprijem in lahko vozilo v slabših razmerah, kot je na primer naliv, ustavijo tudi do sedem metrov kasneje kot letne pnevmatike. Zima rada ponagaja še aprila, zato z menjavo ne kaže prav hiteti. Strokovnjaki svetujejo, da z menjavo počakate do sredine aprila, in če sta pri hiši dva avtomobila, naj na enem zimske pnevmati-

Povprečna cena menjave s centriranjem znaša okoli deset evrov za pnevmatiko.

ke le ostanejo dlje časa. Sploh če se vozite v tujino, saj imajo v sosednji Avstriji in severnih predelih Italije predpisano zimsko opremo do sredine aprila. Cene menjave pnevmatik so različne glede na velikost

in vrsto platišč. Splošno velja, da je cena višja pri večjih in aluminijastih platiščih. Razpon je od pet do trinajst evrov po platišču, zato se je dobro pozanimati o svežih cenah in morebitnih ugodnostih.

Epidemija je močno vplivala na servisno dejavnost, saj se je marsikdo zaradi dela od doma in omejitev, ki so in še vedno veljajo v cestnem prometu, vozil manj. Veliko voznikov v običajnih razmerah letno prevozi trideset tisoč in več kilometrov, kar pomeni, da so vozilo morali servisirati dvakrat letno, zdaj zadoštuje le en servis. Drugi razlog pa je, da je vlada za določen čas prepovedala oz. omejila opravljanje servisne dejavnosti. Sekcija pooblaščenih trgovcev in serviserjev pri podjetniško-trgovski

določajo roka, v katerem je treba pnevmatiko prodati, se pa nanašajo na pravilno skladiščenje pnevmatik, da se ohranijo njene lastnosti. Pravilno skladiščenje zagotavlja zaščito pred visokimi temperaturami, tj. zaradi čezmernih temperaturnih sprememb, vlage, ozona, UV-žarkov, olj in agresivnih kemikalij. Podobna navodila daje Goodyear, ki med drugim opozarja, da lahko shranjene in rabljene pnevmatike ohranijo svoje značilnosti le, če so pravilno vzdrževane, shranjene v

Serviserji v obdobju epidemije opažajo, da vozniki nekoliko manj menjajo pnevmatike, v času spomladanske menjave pa bo po predvidevanjih tega še več.

zbornici je v zvezi s tem na vlado naslovila odprto pismo, kjer pozivajo k takojšnji in varni sprostitvi. V pismu opozarjajo, da omejevanje servisne dejavnosti znižuje varnost cestnega prometa in hkrati spodbuja sivo ekonomijo dela po zasebnih garažah. Proizvajalci avtomobilov za tehnično brezhibno in varno vožnjo vozila predpisujejo obvezne servisne preglede vozil, ki jih zaradi vladnega ukrepa ni možno opravljati. Poudarjajo tudi, da prevozi z lastnimi vozili hkrati omejujejo nenujne stike med posamezniki in tako prispevajo k omejevanju širjenja nalezljive bolezni.

Starost pnevmatike

Dejstvo je, da ni znanih znanstvenih in tehničnih podatkov, na podlagi katerih bi se določila posebna najvišja starostna meja za neuporabljene nove pnevmatike za osebna in lahka tovorna vozila. Priporočila evropske tehnične organizacije za pnevmatike in platišča ter proizvajalcev ne

primernih pogojih in niso bile predmet slabega ravnanja. Nemško združenje gumarske industrije, združenje pnevmatik in nemško združenje vulkanizerjev navajajo, da so pnevmatike nove, če so stare do pet let. Zanimivo je, da v dokumentih omenjenih organizacij ni zapisano, da po omenjenem obdobju pnevmatik ni več mogoče prodati, torej da so neuporabne, ampak da je treba pred prodajo ali uporabo pridobiti mnenje strokovnjakov in proizvajalcev. Vsi poudarjajo ključni pomen pogojev shranjevanja pnevmatik in načina njihovega vzdrževanja. Vse nove pnevmatike so prevlečene s tanko plastjo silikona, ki ščiti pnevmatike pred staranjem. Zato pri nakupu novih pnevmatik ni treba, da je datum proizvodnje (DOT) enak datumu nakupa, saj je to do določene mere tudi tehnično nemogoče. Tako ali tako pa vam enoletna garancija začne teči šele z dnem nakupa.

Avtohiša Vrtač
4000 Kranj
Šuceva ulica 28

Tel.: +386 4 27 00 246
Spletna stran: www.avtohisavrtac.si
Email: info@vrtac.si

AKCIJSKE CENE LETNIH PNEVMATIK V AVTOHIŠI VRTAČ

205/55R16 91V PremiumContact 6	Stara cena: 85,18 € Akcijska cena 68,14 €
225/45R17 91Y FR PremiumContact 6	Stara cena: 103,37 € Akcijska cena 82,70
Barum	
205/55R16 91H BRAVURIS 5HM	Stara cena: 58,89 € Akcijska cena: 47,11 €
SEMPERIT	
205/55R16 91V SPEED-LIFE 3	Stara cena: 65,63 € Akcijska cena: 52,50 €

TRGOVINA Z NOVIMI IN RABLJENIMI AVTODELI AVTOKLEPARSTVO

- priprava vozila za tehnični pregled
- menjava olja

MILAN KRNIČAR, s.p
Dvorje 93, 4207 CERKLJE
G: 041 331 396, T: 04 25 26 750
E: milan.krnicar@t-2.si, I: www.avtodeli-krnicar.si

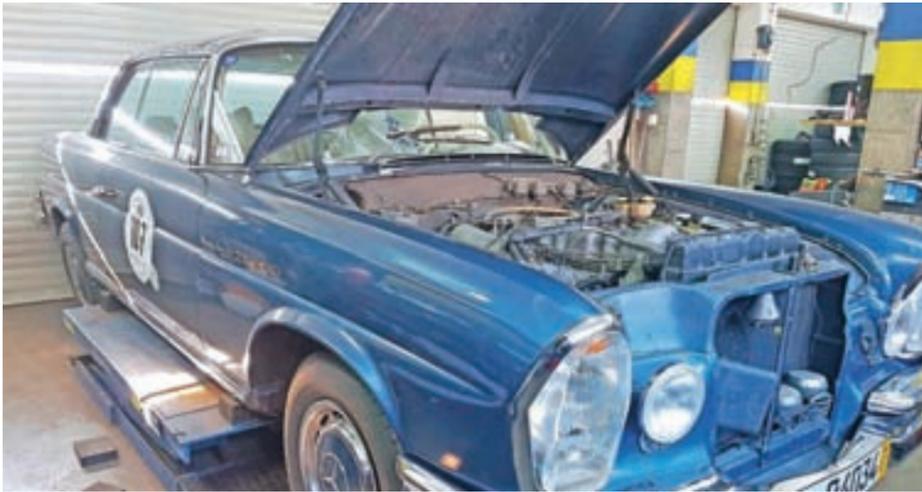
NASVET

Kje servisirate svoj avto

Vozila lahko tudi v času tovarniške garancije servisirajo vsi avtoserviserji, ne le pooblaščenici.

Sekcija avtoserviserjev pri Obrtni zbornici Slovenije že dalj časa seznanja svoje člane in imetnike vozil, da se lahko popravilo vozila v času tovarniške garancijske dobe opravi tudi pri neodvisnem avtoserviserju, česar mnogi potrošniki (in žal tudi avtoserviserji) še vedno ne vedo.

Že julija 2010 je začela veljati evropska uredba, ki je na novo opredelila pojem neodvisni avtoserviser. To je lahko vsak avtomehaničar, ki nudi popravilo in vzdrževanje motornih vozil in je certificiran v Sloveniji, kar pomeni, da ima obrtno dovoljenje, čeprav ne deluje v sistemu proizvajalca ali dobavitelja motornih vozil oziroma ni včlanjen v distribucijski sistem dobavitelja. Uredba Evropske komisije je dala neodvisnim avtoserviserjem pravico dostopa do informacij, orodij in popraviljanja vozil tudi v času tovarniške garancije vozil. Po udarili so, da mora biti pod-

Preprosta resnica je, da se težavam najlažje izognete z izbiro servisa, ki mu zaupate.

laga za izvajanje avtoservisne dejavnosti strokovne narave, torej ustrezna strokovna usposobljenost, vse druge omejitve in delitve (na pooblaščenice in nepooblaščenice) pa morajo biti že v osnovi izključene.

Večletna prizadevanja slovenskih avtomehaničarjev, da se evropska praksa začne

uvajati tudi v slovenskem prostoru, so dobila javno potrditev šele leta 2019, ko je Državna revizijska komisija zavrnila javni razpis FURS-a za vzdrževanje njihovih vozil, ki je bil namenjen le pooblaščenim serviserjem. S tem so za slovenske neodvisne serviserje sprejeli zgodovinsko odloči-

tev. Sebi in vsem, tako avtoserviserjem kot uporabnikom servisnih storitev, so dali jasno vedeti, da se zavzemajo za korektno izvajanje direktiv Evropske unije in dejstva, da servisiranje vozil, tudi tistih, ki so še v garancijskem roku, ne more in ne sme biti le v domeni pooblaščenih avtoserviserjev.

Neodvisni avtoserviserji so dobili dostop do informacij, ki so nujne za popravilo in vzdrževanje vozil pod enakimi pogoji kot pooblaščenim avtoserviserji. Jasno je bilo navedeno, da za popravilo vozil v času tovarniške garancije ni treba uporabljati originalnih rezervnih delov, ampak je mogoče uporabljati tudi druge rezervne dele, ki ustrezajo kakovosti originalnih delov, te poznamo kot t. i. rezervne dele enake kakovosti, ki so odobreni tudi s strani proizvajalcev vozil, kot je na primer vžigalna svečka, ki jo proizvaja isti proizvajalec, ki proizvaja tudi vžigalne svečke za prvo vgradnjo z znakom proizvajalca vozila.

Podatki, ki so pomembni za vzdrževanje in popravila vozila, so avtoserviserjem dostopni z različnimi programi in aplikacijami (Autodata, Haynes Pro, Bosch in še nekateri drugi). Ti omogočajo vpogled v navodila proizvajalcev, ponujajo potrebno in

ustrezno dokumentacijo ter navodila za popravilo oziroma vzdrževanje. Zato ni nujno, da se avtoserviser udeleži točno določenega izobraževanja, ki ga ponuja proizvajalec. Nujno pa je, da razpolaga z vsaj enim od navedenih programov in je zato zaupanja vreden, ne glede na to ali gre za pooblaščenega ali pa neodvisnega avtoserviserja.

In končno: preprosta resnica je, da se vsem težavam najbolje izognete z izbiro servisa, ki mu lahko res zaupate. In kako najti dobrega? Pri iskanju upoštevajte ključne značilnosti dobrega servisnega centra:

- garancija na storitev in rezervne dele,
- transparentno poslovanje, kar pomeni, da serviser razloži in pokaže opravljeno,
- vgrajevanje originalu enakovrednih ali originalnih nadomestnih delov, s čimer avto ohrani garancijo,
- izdaja računa,
- prijaznost in skrb za stranke.

10-LETNO JAMSTVO
NA VOZILA

VSEŽIVLJENJSKA GARANCIJA
NA STORITVE

TOYOTA

LOVŠE

Avto Lovše d.o.o.
Pooblaščen prodajalec in serviser Toyota.

PE Kranj, Cesta Staneta Žagarja 65b, Kranj
T: 04 777 77 77, G: 030 480 000, E: prodaja@aclovse.si

HERNEC vlečne kljuke

Z nakupom in vgradnjo vlečne kljuke Hernec boste dobili kvaliteno in varno vlečno kljuko. To vam zagotavlja 30-letna tradicija in lasten razvoj izdelkov. V podjetju Hernec vam bodo prijazno in strokovno svetovali, kakšna kljuka je za vaše vozilo in vrsto uporabe najprimernejša. Ne glede na to, kakšen tovor boste vlekli za sabo, bodo za vas in vaše potrebe vedno našli naprimernejšo vlečno kljuko.

Poleg lastnih kljuk za vsa osebna, dostavna in tovarna vozila vam nudijo tudi vlečne kljuke priznanih proizvajalcev Brink in pa Thule. V zadnjih nekaj letih so tržišču ponudili specifične električne module za priklop vlečne kljuke, ki so narejeni specifično za vsako vozilo. Pri vozilih (VAG Group, Mercedes-Benz, BMW, Ford, PSA, Renault ...), ki omogočajo naprednejše funkcije, se moduli priklopijo direktno na računalnik vozila (CAN-vo-dila) in komunicirajo izključno preko njega in priklop na zadnje luči ni več potreben (kot var-

nost se v večini primerov priklopi zgolj zavorna luč v primeru, da CAN-vo-dilo odpove). S priklopom na računalnik pridobimo vse možnosti, ki jih vozilo omogoča (te možnosti se od znamke do znamke rahlo razlikujejo). Velika večina električnih in hibridnih avtomobilov ne sme vleči težjih tovorov, kot so priklovice ali priklopniki, zaradi potencialnega pregrevanja avtomobilske baterije, pomanjkanja moči motorja ali presežka

izpusta CO2 emisij v zrak. Brink je v ta namen razvil prav posebno vlečno kljuko RMC, ki dovoljuje montažo nosilca na vaš električni avto.

V podjetju Hernec, d. o. o., boste dobili tudi različne nosilce za kolesa.

Trenutno poteka spomladanska akcija nakupa in montaže s popustom do 20 %. Pokličite in si zagotovite svoj termin.

Hernec
VLEČNE KLJUKI

Kvalitetna in hitra montaža

BRINK

www.hernec.si
info@hernec.si
Tel: 01 362 10 11

Hernec, d. o. o.
Spodnje Pirniče 52c
1211 Ljubljana Šmartno

POGOVOR

Serviserji smo dolžni zagotoviti tehnično brezhibnost vozil

Pogovor z Zoranom Sodnikom, direktorjem AC Lovše in predsednikom Sekcije pooblaščenih trgovcev in serviserjev pri GZS, o aktualnih razmerah

Avtomobilska industrija je bila med tistimi, ki jih je koronakriza najbolj prizadela. Splošna previdnost kupcev in na drugi strani zaprtje salonov so botrovali velikemu padcu prodaje. Kakšen je vaš komentar?

Dosegli smo najslabši rezultat, odkar v Sloveniji beležimo statistiko pri prodaji končnim potrošnikom. Nekaj je k izboljšanju končne slike sicer prispevala prodaja podjetjem, nekaj pa prodaja v izvoz (prek t. i. enodnevnih registracij). Skratka leto je bilo zelo slabo tudi v našem sektorju, globokim spremembam smo se morali zelo hitro prilagoditi in želimo si bolj predvidljivega gospodarskega okolja. Kljub temu da smo se ob lanski preizkušnji veliko naučili, bi leto 2020 radi čim hitreje pozabili.

Zoran Sodnik, direktor AC Lovše in predsednik sekcije pooblaščenih trgovcev in serviserjev pri GZS

Kako gledate na ukrepe vlade v zvezi z omejevanjem prodaje vozil?

Ukrepi za zajezitev širjenja covid-19 so predvideli prodajo vozil potrošnikom zgolj na daljavo, čeprav tega odloka v Sekciji pooblaščenih prodajalcev ne razumemo. Gre vendarle za prodajo tehničnega izdelka, za katerega večina družin nameni veliko svojih prihrankov (običajno je to druga največja naložba v življenju, takoj za stanova-

Smo namreč sredi Evropske unije in vozila brez ustreznih vzdrževanj ter brez veljavnih tehničnih pregledov v drugih državah niso bila več sprejeta. Tu je posebno trpel težki transport, saj so tuji organi začeli množično pošiljati naše tovarnjakarje nazaj. Smo namreč ena redkih držav (morda celo edini) v Evropski uniji, ki smo to dejavnost tako močno pripravili. Po nekaterih tolmačenjih smo lahko opravljali zgolj

v naslednjih treh do petih letih?

Pobuda EU in preostalega sveta po vse »čistejših« vozilih se vse bolj odraža v ponudbi vozil, ki v zadnjem času prihajajo na trg. Kot ste omenili, je res, da so klasični oziroma doslej znani pogoni vse čistejši, a tu je treba poudariti zlasti, da novodobna vozila, torej tista električna ali hibridna, poleg nizkih porab in »emisijske brezmadežnosti«, vnašajo v sektor kar nekaj zanimivih lastnosti, kot so: neverjetna preprostost uporabe, izjemen

navor, mestna poskočnost ipd. Zelo pomemben podatek za lastnike takšnih vozil je tudi, da po več kot dvajsetletni prodaji hibridnih vozil že zaznavamo močno povpraševanje po takšnih rabljenih vozilih, ki pa ohranjajo vse večjo vrednost. Ne pozabimo, da pri teh tehnologijah proizvajalci nudijo tudi daljše garancijske dobe.

Pričakovali bi, da država z ustreznimi subvencijami (pri nakupu in registraciji avtomobila, cestninah ipd.) iz leta v leto bolj spodbuja okolju prijazno mobilnost, vendar je v Sloveniji v resnici ravno obratno. Zaradi naraščajočega povpraševanja se subvencije Eko sklada znižujejo, za električna vozila s 7.500 evrov na 6.000 in z zadnjim razpisom na 4.500 evrov, za hibridna vozila pa jih že dve leti ni več. To ne vpliva spodbudno na nakup tovrstnih vozil, ki so v tem trenutku še vedno razmeroma draga. Kakšno je vaše mnenje?

Težko komentiram zadnje poteze Eko sklada, saj nikakor niso v skladu z ambicioznim načrtom naše države o čisti mobilnosti v prihodnje. Zniževanja subvencij in hkrati pričakovani, da bo potrošnik sledil vse večji eko ponudbi, ki je na trgu (še posebno brez predhodnih najav), v naši sekciji ne razumemo, zato smo že pozvali pristojne k ustreznim

pojasnilom in razkritju načrtov za prihodnje. Vsekakor se v tem pozivu zavzemamo za višje spodbude, s katerimi večina Evropskih držav sledi razvojnemu načrtu celotne EU.

Evropska skupnost je v boju proti podnebnim spremembam močno zaostrila normative izpustov škodljivih izpustov. Temu kriteriju

ri za razvojne zamude plačali resnično visoke kazni. Prehod v »brezogljičnost« ni tako enostaven, kot so si regulatorji sprva predstavljali, a resni proizvajalci vozil, kot je že omenjeni Volkswagen, so k izzivu pristopili z vso skrbnostjo, zato verjamem, da so trenutne sankcije zgolj prehodnega značaja. Volkswagen bo imel namreč v okviru vseh svojih kon-

Za potrošnika je predvsem pomembno, da električna in hibridna vozila postopno postajajo tudi cenovno dostopnejša. V obdobju, ki je pred nami, bo tako vedno smotrnejše razmišljati o nakupu vozil na alternativni pogon, saj vse bolj pridobivajo veljavo.

množi proizvajalci ne morejo slediti in bodo letos primorani plačati visoke kazni. Za enega največjih proizvajalcev avtomobilov Volkswagen bo to pomenilo več kot sto milijonov evrov kazni. Mislim, da po zadnjih podatkih te številke za Volkswagen ne bodo tako visoke, kot se je sprva nakazovalo, saj jim je ob zaključku lanskega leta ravno zaradi vse večje ponudbe e-vozil uspelo močno znižati povprečne izpuste vseh prodanih vozil. Tovrstni pritiski regulatorjev vsekakor dodatno spodbujajo razvoj proizvajalcev vozil v vse čistejše izdelke, kar je povsem na mestu, se pa strinjam, da bodo nekate-

cernskih znamk v kratkem v ponudbi več kot dvajset različnih e-vozil, s čimer se bo povprečni izpust emisij pošteno znižal.

Neradi slišimo, da nikoli ne bo več tako, kot je bilo, in da se bo na življenje z virusi treba privaditi. Povsem upravičeno lahko v prihodnosti pričakujemo še kakšno omejitev. Kaj bi svetovali vladi v prihodnje?

Na tem mestu bi rad posebej poudaril nujno po zagotovitvi servisiranja in vzdrževanja vozil ne glede na epidemiološko sliko. Dokler je promet z vozili dovoljen, je povsem razumljivo, da je ta treba tudi servisirati.

Nespametno je razmišljanje, da zaradi neke bolezenske situacije vozil ni treba vzdrževati. Že zakonodajno je namreč poskrbljeno, da smo kot lastniki vozil dolžni skrbeti za vzdrževanje vozil skladno z navodili proizvajalcev.

njem), zato je še toliko težje za potrošnika, da se »odloča zgolj na daljavo«. V teh izjemnih covidnih časih se je posebno izkazalo, da je ravno mobilnost z osebnimi vozili še kako pomembna, saj z vidika preprečevanja širjenja koronavirusa zagotavlja z naskokom najvarnejši način potovanja od točke A do točke B.

Med ukrepi vlade za zajezitev širjenja boleznih je bilo tudi zaprtje oziroma omejeno delovanje servisnih delavnic. Se vam je tak ukrep zdel pravilen ali bi lahko stanje reševali na boljši način? Ukrepi, ki so bili v veljavi ob prvem izbruhu covid-19 v Sloveniji in so predvidevali popolno zaprtje servisov in tehničnih pregledov z registracijskimi enotami, so nam pokazali, da takšen pristop nikakor ni primeren.

»najnujnejša opravila za zagotavljanje varnosti v prometu«. To pa si je vsak lahko predstavljal po svoje; tudi voznja brez tekočine za čiščenje stekel je namreč lahko smrtno nevarna, in če je uporabnik morda ne zna ali ne zmora (npr. invalidi) doleti sam, potrebuje pri tem neko pomoč – takšno malenkost potemtakem tudi lahko štejemo za nujno opravilo.

Kljub slabemu letu so proizvajalci lani na trg pripeljali veliko novih vozil, v ospredju so bila nova električna vozila, ki postajajo povsem »normalna« (po dosegih in zmogljivostih) in kupcem dosegljiva. Hkrati pa tudi vozila na bencinski in dizelski pogon postajajo čedalje čistejša in okolju prijaznejša. Kaj to pomeni za nekoga, ki namerava kupiti avto

Odkrivajte nove povezave.
Dan za dnem.
Novi Audi Q2.

Prihodnost je način razmišljanja.

Podatki o porabi in emisijah Audi Q2:
Poraba goriva (l/100 km), kombiniran način vožnje: 6,5 – 4,4. Emisije CO₂ (g/km), kombiniran način vožnje: 153 – 116. Emisijska stopnja: EU6. Emisija dušikovih oksidov (NOx): 0,0325 – 0,0200 g/km. Emisija trdnih delcev: 0,00037 – 0,00007 g/km. Število trdnih delcev: 0,74 x 10¹¹ – 0,01 x 10¹¹. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5}, ter dušikovih oksidov. Poraba goriva in emisije CO₂ so navedene v razponu, ker so odvisne od izbranih pnevmatik/platišč. Slika je simbolna. Več na audi.si.

Avtohiša Vrtač d.o.o.
Šuceva 28, 4000 Kranj,
tel.: +386 4 2700 234 · avtohisavrtac.si

OGLAS

Servis zmagovalcev

PETROL VIANOR ŠKOFJA LOKA
Kidričeva cesta 8 B
04 202 58 90

VIANOR TROHA, JESENICE
Spodnji Plavž 24g
031 641 897

**VIANOR KRISTANC,
KRANJ**
Britof 45
04 234 13 13

**VIANOR NUNAR,
KRANJ**
Na Griču 1
041 712 314

**VIANOR LAVTAR,
SELCA**
Selca 175
041 877 530

**Obiščite
nas!**

Ob nakupu
4 pnevmatik
Nokian

PREJMETE 20€ za
premontažo
Vianor

www.petrol.si/tipstop-vianor

VIANOR® URADNI VULKANIZER IN
SERVISER SLOVENSkih
ALPSKIH REPREZENTANCO

PETROL

Energija za življenje

KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO

Tudi pri lisasti pasmi velik rejski napredek

Gorenjske kmetije so v četrto stoletja pri kontroliranih kravah lisaste pasme zvišale povprečno mlečnost skoraj za dva tisoč kilogramov mleka.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Na Gorenjskem je med govedi največ črno-bele pasme, zlasti to velja za ravninska območja, med preostalimi pasmami pa je največ lisaste pasme, ki je zlasti primerna za rejo v hribovskih razmerah. Po podatkih Kmetijsko gozdarskega zavoda (KGZ) Kranj je bilo leta 2000 v kontroliranih rejah krav približno polovica črno-bele in polovica lisaste pasme, zdaj je razmerje nekoliko drugačno – črno-bela pasma predstavlja skoraj dve tretjini kontroliranih krav.

Nazaj k čisti lisasti pasmi

Kot pojasnjuje Igor Stanonik, vodja oddelka za živinorejo v KGZ Kranj, je bil na Gorenjskem v preteklosti trend križanja lisaste pasme z rdečim holštajnom in zamenjava lisaste pasme s

Igor Stanonik

črno-belo. V zadnjih letih so kmetije, ki so se usmerile v tržno prirejo mleka, spremenile pasemsko sestavo črede in povečale delež črno-bele pasme, po drugi strani pa so se zlasti hribovske kmetije »vrnile« k lisasti pasmi in so prenehale osemenjivati plemence s plemenski mi biki pasme rdeči holštajn

in montebiliard. »Rejci krav lisaste pasme vedno bolj sledijo rejskemu programu za lisasto pasmo, ki temelji na reji čiste pasme,« ugotavlja Igor Stanonik.

Velik dvig mlečnosti

V obdobju 1995–2020 se je povprečna mlečnost kontroliranih krav lisaste pasme

v standardni laktaciji na gorenjskih kmetijah povečala za 1961 kilogramov, to je s 4463 na 6424 kilogramov, pri tem pa so upoštevali tudi krave, ki so oplemenjene z rdečim holštajnom. Pri čisti lisasti pasmi je lani povprečna mlečnost znašala 6279 kilogramov in je bila za 315 kilogramov nad slovenskim povprečjem, pri kravah križankah, ki imajo večji delež rdečega holštajna, pa 6730 kilogramov in je bila za 262 kilogramov višja od državnega povprečja. V zadnjih desetih letih se je število križank zmanjšalo skoraj za polovico, število krav čiste listaste pasme v kontroliranih rejah pa se je vrnilo na raven iz leta 2010. Pri čisti lisasti pasmi je povprečna

mlečnost v zadnjih desetih letih porasla za več kot tisoč kilogramov, lani je tako razlika pri mlečnosti krav čiste lisaste pasme in krav križank v standardni laktaciji znašala samo še 450 kilogramov.

Med najboljšimi tudi gorenjski rejci

Rejci lisaste pasme goved so organizirani v Zvezo društva rejcev goved lisaste pasme v Sloveniji, ki je tudi priznana rejska organizacija za to pasmo goved v Sloveniji. Na nedavnem občnem zboru, ki je potekal na daljavo, so pregledali delo v lanskem letu, sprejeli letošnji program dela in razglasili najboljše rejce tovrstnih goved ter tudi najboljše lisaste krave.

Kot je povedal strokovni vodja za lisasto pasmo Jože Smolinger, se povprečna mlečnost kontroliranih lisastih krav v Sloveniji zvišuje, lani je znašala 6075 kilogramov mleka na kravo in je bila za 60 kilogramov višja kot leto prej in za 202 kilograma višja kot v letu 2017. Na lestvici najboljših rejcev, ki so jo sestavili glede na vsebnost mlečnih maščob in beljakovin v mleku, prevladujejo rejci iz vzhodne Slovenije, med redkimi rejci z drugih območij pa je tudi Matija Zadrgal iz Komende, ki je lani pri kravah dosegel povprečno mlečnost 9031 kilogramov, mleko pa je vsebovalo 3,63 odstotka maščobe in 3,28 odstotka beljakovin.

► 16. stran

SEMENSKI KROMPIR

Slovenske sorte v prodaji

KIS SLAVNIK

Najzgodnejša slovenska sorta

ZRELOSTNI RAZRED	BARVA	PRIDELEK	PRIMERNO ZA VRT	TIP JEDILNE KAKOVOSTI	VRSTA PAKIRANJA V KG
zelo zgodnja		velik		B	25, 5 in 2,5

KIS KOKRA
Za ekološko pridelavo

ZRELOSTNI RAZRED	PRIDELEK	PRIMERNO ZA VRT	TIP JEDILNE KAKOVOSTI
sred. zgod.	velik		B

KIS KRKA
Bela, za ozimnico

ZRELOSTNI RAZRED	PRIDELEK	TIP JEDILNE KAKOVOSTI
pozna	zelo velik	B

KIS SORA
Najbolj priljubljena

ZRELOSTNI RAZRED	PRIDELEK	TIP JEDILNE KAKOVOSTI
pozna	zelo velik	A

V prodaji tudi:
KIS VIPAVA
Zgodnja, z belim mesom

in
KIS RAZOR
Rumena, debela ozimnica

SORTE SO VAM NA VOLJO V VSEH DOBRO ZALOŽENIH TRGOVINAH S SEMENI!

Agrosaat

RWA Slovenija d. o. o., Dolenjska cesta 250a, 1291 Škofljica
t: 01 514 00 70, e: info@agrosaat.si
INFO: www.agrosaat.si in svetovalna služba Agrosaat

Klasje

AKCIJA OLJE FUCHS

Trgovina Klasje vam ponuja:

- rezervne dele za traktorje in drugo kmetijsko mehanizacijo,
- traktorje: Zetor, IMT, UTB, Štore, Torpedo, Ursus, Tomo Vinkovič,
- novejšie tipe traktorjev: John Deere, New Holland, Lindner, Lamborghini, Landini, Same, Steyer, Massey Ferguson, Fendt, Deutz, Hurlimann, Carraro,
- rezervne dele za priključke: Sip, Creina, Tehnostroj, kosilnice BCS, plugi (tuji proizvajalci),
- ponujamo vam tudi stekla za kabine, vse tipe akumulatorjev, olja, maziva, filtre, svetlobno opremo ...,
- popravilo traktorjev in montažo stekel kabin,
- prodajo in popravilo kardanov, rezervne dele za kardanove,
- prodajo nožev za freze in vrtavkaste brane,
- rezervne dele pošljemo po pošti.

Več informacij dobite pri nas: Klasje, d.o.o., Kranj, Cesta na Klanec 9, 4000 Kranj
Tel.: 04/2331 375, 04/2357 710, GSM: 041/628 065, 031/628 065

E-pošta: klasje@siol.net

- Odkupujemo hlodovino in celulozni les
- Opravljamo celovite sanacije gozdov
- Odkupujemo sečne ostanke in les za biomaso
- Izvajamo posek in spravilo lesa
- Gojitvena dela
- Gradnja in rekonstrukcije gozdnih prometnic
- Ugodne cene in dobri plačilni pogoji

ODKUP – POSEK, SPRAVILO IN PREVOZ LESA

Strahinj 87 – NAKLO,
Tel.: 04 / 25 76 440,
GSM: 051 / 358 368
info@megales.si
www.megales.si

Megales – vaš partner pri odkupu, poseku in prevozu lesa

Dosežki in načrti

Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Jože Podgoršek je predstavil dosežke ministrstva v prvem letu Janševе vlade ter letošnje načrte.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Kot je dejal minister, je bilo to težko leto, v znamenju epidemije novega koronavirusa in nekaterih drugih dogodkov. Ministrstvo je v takšnih razmerah delovalo s ciljem zagotavljanja stabilnosti kmetijstva, živilstva in gozdarstva, nemoteno preskrbo prebivalstva s hrano, poseljenost podeželja in učinkovito gospodarjenje z gozdovi. Ko je minister nizal dosežke prvega leta nove vlade, je omenil dvojje: izplačilo 323 milijonov evrov kmetijskim gospodarstvom in drugim upravičencem za ukrepe kmetijske in ribiške politike in izplačilo 17 milijonov evrov za blažitev razmer, ki jih je kmetijstvu in gozdarstvu povzročila epidemija novega koronavirusa. Ministrstvo je sprejelo preventivne ukrepe za preprečitev vnosa afriške prašičje kuge v Slovenijo, pospešeno pa pripravljata tudi strateški

načrt, ki bo osnova za koriščenje sredstev skupne kmetijske politike v novi finančni perspektivi.

Tudi letošnje leto bo po oceni ministra Jožeta Podgorška za ministrstvo zelo zahtevno. Slovenija prevzema predsedovanje svetu Evropske unije, pri tem pa bo področje kmetijstva in prehranske politike eno najbolj pomembnih in zahtevnih. Ministrstvo bo nadaljevalo pripravo strateškega načrta za izvajanje skupne kmetijske politike, načrtuje pa tudi nekatere spremembe zakonov in drugih predpisov. Za spremembe zakonov o kmetijstvu in o kmetijskih zemljiščih se je javna obravnava že končala, naslednji korak bo obravnava na seji vlade. Zakon o zaščiti živali je v medresorskem usklajevanju, zakon o agrarnih skupnostih bo pripravljen v kratkem, glede zakona o zadrukah pa so zaključili usklajevanje z deležniki.

Tudi pri lisasti pasmi velik napredek

◀ 15. stran

Med dvajset najboljših krav lisaste pasme so se po enakem kriteriju uvrstile tudi krave Tomaža Bohinca iz Zaloga pri Cerkljah, Matija Zadruga iz Komena in Jožeta Muleja s Sela pri Bledu, med najboljše prvesnice tri iz hleva Jožeta Muleja, med krave z najvišjo življenjsko prirejo mleka pa tudi krave Jožeta Muleja (81.135 kilogramov mleka), Marka Bohinca z Murav (80.825), Borisa Kunšiča s Pernikov (80.583), Rajka Kosa z Murav (80.474) in Janeza Gaberška iz Češenika pri Domžalah (79.990).

Še večja skrb za blaginjo živali

Kot je povedal predsednik zveze Primož Pevec, načrtujejo letos spremembo rejskega programa, uvedbo enotnega ocenjevanja bikovskih mater, nadaljevanje aktivnosti pri genomski in klasični selekciji, izobraževanje rejcev, dan lisastega goveda, sodelovanje skupine krav na sejnih Agra in Gudovac, strokovno ekskurzijo na

Gorenjske »liske« po mlečnosti prekašajo slovenske.

Češko, prodajo plemenskih telic preko spletne strani, udeležbo na svetovnem kongresu v Avstriji, poudarek pa bodo dali tudi osemenjevanju in načrtni uporabi semen melioratorjev. V razpravi je bilo slišati tudi predlog, da bi se morala zveza s svojimi stališči vključiti tudi v pripravo strateškega načrta za izvajanje skupne kmetijske politike v naslednjem petletnem obdobju. Nova kmetijska

Igor Stanonik našteva prednosti krav lisaste pasme: dobre za prirejo mleka in mesa – tudi v težjih pogojih reje, z odličnim vimenom in kakovostnimi nogami, plodne in dolgožive, odlične tudi kot krave dojilje ... Bikici za pitanje se odlično prodajajo in tudi starejše krave imajo v klavnici dobro ceno.

politika bo še bolj poudarjala skrb za blaginjo živali, to pa bo pomenilo tudi zvišanje stroškov in zahtevalo nove naložbe. Živinoreja bo

v prihodnje zelo na udaru, čakajo jo številni izzivi, tudi povezani z zmanjševanjem toplogrednih plinov in porabe rdečega mesa.

Inovativne rešitve za lažje in hitrejše delo na kmetiji

Podjetje BB-Innotech iz Poljanske doline, ki ga je konec lanskega maja ustanovil Blaž Kavčič, ponuja inovativne rešitve v kmetijstvu in gozdarstvu. Blaž Kavčič je tako uresničil svojo dolgoletno željo, da bi se podal v podjetniške vode, pri čemer je združil izkušnje pri delu na domači hribovski kmetiji z znanjem, ki ga je po končani ekonomski šoli v Kranju izpopolnil še na biotehniški fakulteti, kjer je pridobil naziv diplomirani inženir kmetijstva – živinoreje, zdaj pa opravlja še

izredni magistrski študij na ekonomski fakulteti na študijskem programu Poslovanje in organizacija. Med lansko epidemijo je izgubil službo v podjetju, v katerem je delal dotlej, izkoristil kot priložnost, da uresniči svoje podjetniške ambicije. Pri tem je združil tisto, kar ga najbolj zanima – kmetijstvo in ekonomijo. Začel se je ukvarjati s prodajo kmetijske in gozdarske mehanizacije, pri čemer se je osredotočil na podjetja, ki ponujajo inovativne stroje, ki kmetom

Blaž Kavčič

priinašajo lažje in hitrejše delo na kmetiji ter omogočajo pridelavo kakovostnejše lastne voluminozne krme, s čimer zmanjšajo stroške pri nakupu močnih krmil. Usmeril se je še v prodajo strojev za nego in vzdrževanje travinja, ki izboljšajo sestavo trave.

Povezal se je z inovativnimi podjetji na tem področju, kot sta BB – Umwelttechnik in Düvelsdorf. V BB – Umwelttechnik se trudi izboljšati spravilo krme oziroma zmanjšati onesnaženja krme z zemljo in na ta način zagotoviti boljše krmo. »Glavna izdelka sta Clementer – prednje grablje in kosilnice Seco Duplex, vse do 9,50 metra delovne širine. Posebnost njihovih strojev sta majhna pogonska moč in lahka izvedba.« Düvelsdorf, ki se ponaša z devetdesetletno tradicijo, pa ponuja raznovrstne stroje za kmetijstvo in gozdarstvo. »Profesionalno se ukvarjajo z izboljšanjem travinja – vzdrževanjem in nego, ponovnim sejanjem travinja ter setvijo drugih poljščin.« Najbolj znani so po najsodobnejših travniških branah, imenovanih GREEN.RAKE expert. Gre za brane s paralelogramskimi vodenimi branastimi polji, ki so vzmetno obremenjene. »Idealne so v kombinaciji z valjarjem TERRA.ROLLER, kar omogoča izravnavo, prezračevanje, setev in valjanje v enem postopku.«

V zadnjem času je navezal stik še s podjetjem BaSt-Ing, ki je najbolj znano po navojno vretenastih zagozdah, ki omogočajo lažje podiranje dreves, in cepilniku lesa oziroma drv SpaltFast. Sodelovanje je mu uspelo vzpostaviti tudi s podjetjem Urs Schmid, ki je znano po krmilni pogonski osi, ki lahko nadomesti gorske transporterje, in podjetjem Fritzmeier Umwelttechnik, ki se ukvarja z digitalnim kmetijstvom – ponuja senzorje, ki omogočajo nadzorovano uporabo mineralnih gnojil, setvenih trav, škropiv ... Vsi stroji so po Kavčičevih besedah primerni tako za hribovske oziroma gorske kot ravninske kmetije ter so zelo kakovostni. Izdelani so v Nemčiji ali Švici in imajo dolgo življenjsko dobo.

»Ciljev in želja je še veliko, odpira se še veliko novih možnosti sodelovanja,« optimistično zre v prihodnost Kavčič. Ta čas si prizadeva za pridobitev novih prostorov, kjer bi imel možnost uresničiti ambiciozne dolgoročne cilje. Namerava se namreč usmeriti tudi v izdelavo lastnih strojev.

INOVATIVNOST • TEHNOLOGIJA • PRIHODNOST

BB·Innotech
INOVATIVNOST • TEHNOLOGIJA • PRIHODNOST

Blaž Kavčič s.p., kmetijska in gozdarska mehanizacija

Žirovski Vrh Sv. Urbana 21 | 4224 Gorenja vas
info@bb-innotech.si | 040 712 620

Mednarodno leto sadja in zelenjave

Potrošnike želijo ozaveščati o tem, kako koristno je za njihovo zdravje uživanje sadja in zelenjave.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Generalna skupščina Združenih narodov je na predlog Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) letošnje leto razglasila za mednarodno leto sadja in zelenjave. S tem želi ozaveščati potrošnike o zdravstvenih koristih uživanja sadja in zelenjave, spodbujati uživanje raznolike, uravnotežene in zdrave hrane, vpeljati zdrav življenjski slog, zmanjšati izgube in odpadke sadja in zelenjave ter promovirati najboljše prakse glede pridelave in porabe sadja in zelenjave. Po priporočilih FAO in Svetovne organizacije za zdravje (WHO) naj bi odrasli pojedel na dan vsaj štiri-deset dekagramov sadja in

zelenjave, toliko naj bi bilo potrebno za preprečevanje kroničnih nenalezljivih bolezni in pomanjkanja mikro hranil.

Na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano so ob mednarodnem letu sadja in zelenjave zbrali nekaj zanimivih podatkov in informacij o sadju in zelenjavi. Kot navajajo, naj bi vsak prebivalec Slovenije predlani v povprečju porabil 117 kilogramov zelenjave in 75 kilogramov svežega sadja ter 67 kilogramov krompirja. V Sloveniji imamo 32 avtohtonih in 17 tradicionalnih sort sadja in zelenjave ter štiri domače sorte krompirja. Ptujski luk je prva slovenska zelenjava, ki je zaščitena pri Evropski uniji. Od sadja pridelamo največ jabolka – in

sicer toliko, da lahko vsak prebivalec Slovenije zaužije eno slovensko jabolko na dan. Sadjarji so se vključili v nacionalno shemo Izbrana kakovost – Slovenija, zato morajo izpolnjevati dodatne zahteve glede načina pridelave in predelave, kakovosti svežega sadja in izdelkov, trženja in sledljivosti porekla. Sadje in zelenjava sta odlični vir vlaknin, mineralov in vitaminov. Tudi sadje in zelenjava nepravilnih oblik sta enako zdrava in okusna kot tista prve in druge kakovosti, z zauživanjem slabšega sadja in zelenjave pa potrošniki prispevajo k zmanjšanju odpadne hrane. Za pridelavo enega jabolka je potrebno 70 litrov vode, za en paradižnik 13 litrov in za en krompir 25 litrov.

Lubadar se le umirja

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Po podatkih Zavoda za gozdove Slovenije so gozdarji lani izbrali za posek 759 tisoč kubičnih metrov od lubadarja napadenih dreves iglavcev, kar je bilo 43 odstotkov manj kot leto prej. Samo v poletnih mesecih – v juliju, avgustu in septembru – so določili

za posek 353 tisoč kubičnih metrov lubadark, leto prej v enakem obdobju 805 tisoč »kubikov«. »Poškodbe zaradi napadov podlubnikov so bile lani manjše kot v prejšnjih letih. V večini gozdov v Sloveniji se razmere umirjajo, problematična pa ostajajo območja, ki jih je v letih 2017 in 2018 prizadel vetrolom,« ugotavljajo v zavodu

za gozdove in dodajajo, da je zaradi čezmerne razmnožitve lubadarja največ poškodovanega drevja na blejskem gozdnogospodarskem območju, kjer so lani za posek odkazali 189 tisoč »kubikov« lubadark ali polovico manj kot predlani. Zaradi lubadarja sta močno prizadeti še kočevsko in slovenjegraško območje.

VABLJENI v trgovino AGROTEHNIKA v ŠENČURJU, Beleharjeva 6a.

AKCIJA KOSILNIC IN VRTNIH TRAKTORJEV

Prodaja vrtnih strojev različnih proizvajalcev, servis in popravilo vseh vrtnih strojev na naši lokaciji!

IZPOSOJA prezračevalnika za travo.

DELOVNI ČAS: pon.–pet.: od 8. do 16. ure, sob.: od 8. do 12. ure
TELEFON: 04/25 11 155, GSM: 064/19 14 22, E-pošta: info@agrotehnika.si

SLOGIN VRTNI PROGRAM —

SUPER CENE

IZBERITE LE NAJBOLJŠE!

VRTNI TRAKTOR JOHN DEERE X107
SAMO **2759 €**
2905€ -5%

VRTNI TRAKTOR JOHN DEERE X117R
SAMO **3482 €**
3666€ -5%

VRTNE KOSILNICE ŽE ZA
169,99 €

PREKOPALNIKI ZA VRT ŽE ZA
229,99 €

Kontakt
KTC Šenčur, Kranjska cesta 35, 4208 Šenčur
trgovina.sencur@sloga.si
www.sloga.si

04/25 19 772

SLOGA
Kmetijsko gozdarska zadruga z.o.o.

SEMENSKA KORUZA AGROSAAT

Živali bi izbrale "LG Animal Nutrition" silažo

Dnevno do 2 l mleka na kravo več!

LG 31.295 <small>TOP IZBIRA</small> <small>NOVO</small> FAO 300, PT	LG 30.308 FAO 320, PT	LG 31.377 <small>TOP IZBIRA</small> FAO 370, Z
SHANNON FAO 400, Z	LG 31.479 <small>TOP IZBIRA</small> FAO 410, Z	LG 34.90 <small>TOP IZBIRA</small> FAO 430, Z

Agrosaat

www.agrosaat.si

Več informacij o ponudbi Agrosaat dobite na prodajnih mestih, v katalogu Gospodarjev priročnik 2021, na naši spletni strani www.agrosaat.si ter pri svetovalni službi Agrosaat.

Lani za dva odstotka nižje cene pridelkov

Kranj – Po podatkih državnega statističnega urada so bile lani cene kmetijskih pridelkov v povprečju za dva odstotka nižje kot leto prej. Cene rastlinskih pridelkov so bile višje za 1,1 odstotka, cene živali in živalskih izdelkov pa nižje za 3,9 odstotka.

ŽELVA

DRUGAČNA PRILOŽNOST

**Invalidsko podjetje Želva
poskrbi za urejeno okolje vaše hiše,
bloka, naselja ali podjetja.**

**Obrežejo grmovje in drevesa, pokosijo
travo, uredijo zelenico, prekopajo vrt,
pospravijo listje.**

**Nudijo tudi manjša mizarska
popravila in druga hišniška opravila.**

**Naj urejanje okolice, vrta
in vzdrževanje hiše za vas ne bo
več neprijetno opravilo.**

**Pokličite Želvo na telefon:
04 515 03 80 ali 031 869 780.**

Občinske »subvencije«

V kranjski občini bodo letos za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva, gozdarstva in podeželja namenili 153.400 evrov proračunskega denarja.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Največ denarja, 101.400 evrov, bodo namenili za posodabljanje kmetijskih gospodarstev in za urejanje kmetijskih zemljišč in pašnikov, preostalo pa za podporo investicijam za varno delo v gozdu, za zaokrožitev (komasacijo) kmetijskih in gozdnih zemljišč, za naložbe, ki pomenijo ohranjanje kulturne in naravne dediščine

na kmetijskih gospodarstvih, za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter v nekmetijske dejavnosti na kmetiji, za šolanje kmečkih otrok na poklicnih in srednjih šolah s kmetijskim in gozdarskim programom v šolskem letu 2021/2022 ter za delovanje društev s področja kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja.

V občini so prejšnji mesec že objavili javni razpis, ki

določa pogoje za pridobitev finančnih spodbud, višino pomoči in todi roke, do kdaj je treba oddati vlogo. Pri naložbah na kmetijskih gospodarstvih je višina finančne pomoči odvisna od tega, ali je kmetija na območju z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost, pa tudi od tega, ali kmetuje ekološko. Pri podporah investicijam za varno delo v gozdu je najnižji znesek pomoči sto evrov in

najvišji dva tisoč evrov. Letna finančna pomoč za šolanje dijakov znaša največ štiri tisoč evrov, sicer pa bo višina odvisna od števila populnih vlog.

Za naložbe v primarno pridelavo, dopolnilne dejavnosti na kmetijah, ohranjanje kulturne in naravne dediščine ter za varno delo v gozdu je treba oddati vloge najkasneje do 9. aprila, za vse ostale ukrepe pa do 10. septembra.

V nedeljo mednarodni dan gozdov

Kranj – V nedeljo, 21. marca, bo mednarodni dan gozdov, ki bo letos potekal pod geslom Obnova in nega gozda: pot do okrevanja in dobrega počutja. Osrednji dogodek v Sloveniji bo ob Pomniku miru na Cerju v občini Miren, kjer poteka obnova gozda po obseženem gozdnem požaru. Na srečanju bodo udeleženci predstavili različne naloge s področja obnove in nege gozda ter urejanja drevoreda. Zbrane bo preko avdiovizualne povezave nagovoril tudi minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Jože Podgoršek. Kot je znano, je požar avgusta predlani poškodoval približno sto hektarjev gozdov črnega bora. To je bil sicer že drugi gozdni požar v zadnjih tridesetih letih, leta 1994 je požar poškodoval 250 hektarjev borovih in 170 hektarjev listnatih gozdov.

Spodbujajo izvedbo agromelioracij

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v petek objavilo javni razpis, s katerim namenja 1,7 milijona evrov za izvedbo agromelioracij na komasacijskih območjih. Do podpore so upravičene fizične in pravne osebe, ki so jih lastniki kmetijskih zemljišč pooblastili za izvedbo agromelioracij. Upravičenci bodo vloge lahko oddali v elektronski sistem agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja v času od 2. aprila do vključno 21. maja, dodatne informacije o pogojih in obveznostih pa lahko dobijo na info točkah agencije za kmetijsko trge in razvoj podeželja, na info točkah kmetijsko gozdarske zbornice in na spletni strani ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Ministrstvo želi z javnim razpisom spodbuditi aktivnosti za zmanjšanje zemljiške razdrobljenosti.

 KIP KOP
TRGOVINA IN STORITVE d.o.o.

tel.: 040 974 480
030 671 650

Gradac 104,
8332 Gradac

tel.: 040 974 470
030 479 955

Delovni čas:
pon-pet:
8h-16h

www.kipkop.si
www.dvizna-vrata.si

**INDUSTRIJSKA VRATA
ROLO GARAŽNA VRATA
DVIŽNA GARAŽNA VRATA
STRANSKA GARAŽNA VRATA**

**VELIKA AKCIJA
DVIŽNIH GARAŽNIH VRAT**

**GARANCIJA
12
let
KIPKOP**

že za
do širine 289 cm in višine 220 cm
719 €
vrata v beli, srebrni in rjavi barvi

Z vgradnjo

K SODELOVANJU VABIMO MONTERJE GARAŽNIH VRAT

MOŽEN NAKUP NA OBROKE

do 12 obrokov preko NLB kartic
do 24 obrokov preko Diners kartice

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLLED

»Dobrodošla, carica!«

V ponedeljek popoldan se je po petindvajsetih dneh domov v Valburgo vrnila smučarska tekačica Anamarija Lampič. Domači so ji pripravili prisrčen sprejem in proslavili njeno uspešno sezono, ki jo je kronala z dvema bronastima medaljama na svetovnem prvenstvu in malim kristalnim globusom.

MAJA BERTONCELJ

»Že po svetovnem prvenstvu v Oberstdorfu sem komaj čakala, da pridem domov. Sledil je še zaključek svetovnega pokala. Sedaj lahko končno proslavim z domačimi. Imam dve bronasti medalji s svetovnega prvenstva in mali kristalni globus za seštevek sprintov. Šele ko se bo vse skupaj malo umirilo, bom verjetno začela dojemati, kaj mi je uspelo. Še bolj pa, ko se bodo začeli treningi za novo sezono. To mi namreč daje veliko zagona za naprej. Že sedaj pa sem zelo ponosna na vse, kar sem dosegla. Ni jih veliko, ki jim je to uspelo,« je v ponedeljek popoldan nasmejana pojasnjevala Anamarija Lampič.

Ko sta se s fantom Logatčanom Boštjanom Klavžarjem, ki je tudi del njene

ekipe, pripeljala pred domačo hišo v Valburgi pri Smledniku, je bilo slišati zvoke harmonike. Junakinja je zarezala v torto, na kateri je bil napis Dobrodošla, carica!, izdelal pa jo je Gorazd Potočnik iz bližnje Dragočajne. Odprla je šampanjec ... Najtežje je junakinjo pričakovala mami Anka. »Že 25 dni je ni bilo doma. Težko je bilo, ko sem jo poslušala po radiu, da si želi, da bi bili ob teh uspehih zraven. Zaradi covid-19 in ukrepov smo tokrat prvenstvo spremljali doma. Tekem nisem gledala v živo. Raje si vedno pogledam posnetek. Preveč mi razbija srce, zame je to preveč stresno. Sem pa slišala vzklike: »To, yes!« Tako da sem vedela, da je konec, da ji je uspelo in da lahko pridem iz sobe,« je dejala. Oče Janez je tudi tokrat analiziral njene

nastope. »Tekme gledam bolj s športne plati in nastope potem tudi komentiram. S svetovnega prvenstva ji ni nič očitati. Vse tisto, kar sva se dogovorila, je naredila, pa še več kot to. Ko je odhajala, sva ji rekla, da bova doma navijala zanjo, da ji želiva najboljšo, naj uživa in naredi tisto, kar si sama želi. Pa tudi, naj se ne obremenjuje, saj je že do prvenstva dosegla veliko.« Na svetovnem prvenstvu je zanjo v živo lahko navijal brat Janez, prav tako smučarski tekač in A-representant. »V veselje nam je bilo gledati, navijati. Super, da je dosegla takšne rezultate, in mislim, da je sposobna še več.« Družina že celo njeno kariero verjame vanjo, jo podpira in stoji ob strani, kar je še posebno pomembno, ko je težko. In Anamariji je bilo. Zaradi srčne aritmije

je prestala kar tri operacije. Vselej nasmejana športnica zadnja leta trenira pod vodstvom Italijana Stefana Saracca, v veliko pomoč ji je tudi Klavžar. »Odlično nam gre. Lahko bi rekla, da smo dober trio, trio adijo. Vedno bolj verjamem vase in v svoje sposobnosti. To se pozna. Mali kristalni globus je moj, svetovno prvenstvo je bilo nekaj posebnega, drugačno kot ostala prej. Imela sem višja pričakovanja. Sanje so se mi uresničile,« je dejala. S tremi odličji s svetovnih prvenstev, srebro v ekipnem sprintu je osvojila pred dvema letoma, je najuspešnejša slovenska tekačica v tem pogledu v zgodovini. »To je velik dosežek. Tega se zavedam, a to ne pomeni, da je sedaj kaj drugače. Sproščena grem naprej, živim tako, kot sem doslej, trenirala bom enako ali še bolj,« je dodala. Sezona svetovnega pokala je končana. »Je že druga, ki se je zaključila predčasno. Se kar razvadiš. Vesela sem, da je je konec. Čaka me še državno prvenstvo, potem pa v svojem tempu naprej, za dušo morda na turne in alpske smuči, če bodo razmere dopuščale, pa morda tudi v tople kraje, na plažo,« je dodala nekaj besed o kratkoročnih načrtih. Ti se lahko hitro spremenijo, kot se je njen načrt prihoda domov. »Z Boštjanom sva šla v nedeljo iz Švice in sva mislila direktno k nam v Valburgo, pa mi je mami rekla, da lahko prideva šele v ponedeljek popoldan. In

Torta in šampanjec za »carico« / Foto: Peter Košenina

tako sva šla najprej v Logatec, kjer pa naju še niso pričakovali. Boštjanova mami in njen fant sta hitro izrezala snežinko in jo postavila pred dom. Skupaj smo se malo povesečili. Tudi tam je bilo prijetno,« je povedala in razkrila tudi, kaj bo prvo, kar bo naredila, ko bo odšla v hišo: »Mislim, da bom šla najprej v sobo pogledat, kaj vse sem naročila na internetu v zadnjem mesecu, potem pa na kavč.«

V tem tednu je imela še kar nekaj obveznosti. Danes jo čaka tudi uradni sprejem na občinski ravni, a tisti v ponedeljek ji bo zagotovo ostal najbolj v spominu. »Je prisrčno, v krogu najbližjih. Žal v tej situaciji zaradi ukrepov, povezanih s covidom-19, kaj več ni mogoče,« je dejal oče Janez, nekdanji kolesar, tudi olimpijec. V občini Medvode in v Krajevni skupnosti Smlednik

so na Anamarijo Lampič zelo ponosni, kar pričata tudi dva velika transparenta: eden v središču Medvode in drugi v ulici, kjer živi. V ponedeljek ji je prišel čestitat tudi Leon Stare, predsednik KS Smlednik. »Mislim, da je navdih vsem generacijam. Kraj živi z njo. Postavili smo velik transparent, da vsak, ki pelje mimo, vidi, kje je doma in da smo res ponosni nanjo,« je dejal. In nanjo je ponosen tudi Matjaž Ovsenek, učitelj športa na OŠ Simona Jenka Smlednik, ki jo je obiskovala. »Že takrat sem vedel, da ji bo uspelo nekaj velikega. To se je nakazovalo. Predvsem pri aerobnih športih je izstopala. Ima tudi veliko podporo družine in športne gene. Zelo sem ponosen nanjo. Vedno gledam, ko tekmuje.«

Če ji bo le zdravje služilo, nas bo z uspehi zagotovo še razveseljevala.

Anamarija Lampič s svojimi najbližjimi / Foto: Peter Košenina

Kultura

Saša Lončar o sodobnem plesu kot primarni obliki gibanja in obliki samozavedanja stran 22

Zanimivosti

Suha hruška tepka je kulinarčno povezala dva gorenjska kraja, Podbrezje in Rateče. stran 23

Obletnice

Pred tristoletimi leti je v kapucinskem samostanu nastal Škofjeloški pasijon. stran 24

Od petka do petka

Ministrica za izobraževanje Simona Kustec je v torku v državnem zboru uspešno prestala interpelacijo. / Foto: arhiv GG

Državni zbor je včeraj obravnava interpelacijo zoper ministra za delo Janeza Ciglerja Kralja. / Foto: arhiv GG

Predsednik LMŠ-ja Marjan Šarec je napovedal ustavno obtožbo predsednika vlade Janeza Janše. / Foto: arhiv GG

Kustečeva ostaja, včeraj na vrsti še Cigler Kralj

SIMON ŠUBIC

Kustečeva ostaja šolska ministrica

Ministrica za izobraževanje Simona Kustec je v torku v državnem zboru uspešno prestala interpelacijo, ki so jo vložile opozicijske stranke LMŠ, SD, Levica in SAB. Interpelacijo, za katero je potrebno najmanj 46 glasov, je po približno šestnajstih urah razprave podprlo 38 poslancev, 41 jih je bilo proti. Po mnenju ministrice je glasovanje pokazalo realni odraz političnega razmerja v državnem zboru in realno politično podporo za nadaljevanje mandata. Napovedala je, da bo nadaljevala zastavljeno delo, predvsem v iskanju rešitev za pošteno in pravično izobraževanje, znanost in šport in rešitev, ki so še potrebne za to, da stabilno prebrodimo čas covid-19. Po njenem mnenju so poslanci, koalicijski in opozicijski, enotno sporočili, da bodo v teh težkih časih ohranjali možnosti za vzgojo in izobraževanje v prostorih vrtcev in šol – in ne na daljavo – ter da so prav vzgoja, izobraževanje, znanost in šport eni od temeljnih gradnikov naše družbe in države in bodo naredili vse za to, da bodo iskali najboljše možne rešitve za njihov nadaljnji

razvoj. V opoziciji so sicer Kustečevi očitali, da bi morala odstopiti, ker da je v epidemiji sprejemala napačne odločitve ali pa jih sploh ni sprejemala, da pri odločanju o odpiranju in zapiranju šol ni upoštevala stroke, pri tem pa se ni zavzela za otroke, posebej socialno šibke.

Včeraj še o interpelaciji Ciglerja Kralja

Državni zbor je včeraj obravnaval tudi že interpelacijo zoper ministra za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Janeza Ciglerja Kralja, ki so jo prav tako vložili LMŠ, SD, Levica in SAB. Ko to poročamo, razprava še poteka, verjetnost na uspeh interpelacije pa je po torkovem merjenju razpoložena v državnem zboru, ki je zavrnil interpelacijo šolske ministricke Simone Kustec, skorajda nična. Vlagatelji interpelacije sicer Ciglerju Kralju očita jo neodgovorno delo v času epidemije covid-19 v domovih za starejše, na področju delovnih mest in socialnega dialoga ter sporno dodelitev sredstev na razpisu ministrstva Zavodu Iskreni, katerega soustanovitelj je bil. Minister je očitke zavrnil, ker da so v dani situaciji naredili vse za zaščito stanovalcev domov za starejše. Prav tako da so z vsemi protikoronarnimi zakoni učinkovito

zaščitili delavce pred izgubo zaposlitve, saj so ohranili okoli tristo tisoč delovnih mest, številnim so pomagali ohraniti socialno varnost in zagotovili solidarnostno pomoč za veliko skupin. Glede razpisa za lajšanje stisk ljudi pa je pojasnil, da je bil Zavod Iskreni eden od sedemnajstih prijaviteljev, ki so bili izbrani, vsi pa so dobili toliko sredstev, za kolikor so prijavi projekta na razpisu. Naslednji teden sledi še interpelacija zoper ministra za kulturo Vaska Simonitija.

Šarec napovedal ustavno obtožbo premierja Janše

Potem ko se je izvedelo, da Slovenija decembra lani v drugem krogu nabave ni naročila dodatnih količin cepiva proizvajalcev BioNTech in Pfizer, je predsednik LMŠ-ja Marjan Šarec napovedal ustavno obtožbo predsednika vlade Janeza Janše, ker da gre za neposredno odškodovanje državljanov in za kršenje ustave v delu, ki govori o pravici do zdravstvenega varstva. Šarec verjame, da bodo pri tem enotni v celotni opoziciji.

SDS, NSi in SNS zahtevajo razrešitev Vesela

Poslanske skupine SDS, NSi in SNS so ta teden vložile zahtevo za sklic nujne seje mandatno-volilne

komisije. Predlagajo namreč, da predsedniku računskega sodišča Tomažu Veselu preneha funkcija zaradi opravljanja pridobitne nadzorne dejavnosti. Očitajo mu, da opravlja funkcijo vodje Odbora za revizijo in skladnost pri svetovni nogometni zvezi FIFA, kar da je nezdržljivo s funkcijo predsednika računskega sodišča. Vesel predlog za razrešitev ocenjuje kot nedostojen in nesprejemljiv politični pritisk na vodenje neodvisne institucije, ki sovпада s časom izdaje revizijskega poročila o zaščitni opremi. »Temu pritisku ne bom podlegel,« je zatrdil. Predlagatelji njegove razrešitve se sklicujejo na zakon o integriteti in preprečevanju korupcije, po katerem poklicni funkcionar ne sme biti član oziroma opravljati dejavnosti upravljanja, nadzora ali zastopanja v gospodarskih družbah, gospodarskih interesnih združenjih, združenjih, javnih zavodih, javnih skladih, javnih agencijah in drugih osebah javnega ali zasebnega prava, razen v društvih, ustanovah in političnih strankah. Vesel odgovarja, da je FIFA tako po švicarskem kot po slovenskem pravu ustanova, zato po 27. členu zakona o integriteti in preprečevanju korupcije lahko dela in za to ne potrebuje posebnega dovoljenja.

Slovinci v zamejstvu (790)

Slovenec je celovški podžupan

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Z drugim krogom volitev županov so se v nedeljo na avstrijskem Koroškem končale lokalne volitve. Slovenska javnost je bila pozorna predvsem na uspehe slovenskih list in slovenskih županskih kandidatov – v Globasnici je Bernard Sadovnik uspel, v Železni Kapli pa Franc Jožef Smrtnik žal ni –, manj pa na uspeh Slovencev na strankarskih listah. In prav tu se je zgodilo marsikaj prelomnega, še posebej v deželni prestolnici Celovec.

V celovškem občinskem svetu bosta v prihodnjih šestih letih sedela dva koroška Slovenca: Sonja Koschier, profesorica slovenščine, glasbene vzgoje in tudi zborovodkinja šolskega pevskega zbora na Višji šoli za gospodarske poklice v Št. Petru v Rožu, in mag. Lojze

Dolinar, upokojeni profesor na Slovenski gimnaziji v Celovcu. Sonja Koschier je kandidirala na listi Zelenih in je bila izvoljena v svet, v katerem ima stranka štiri mandate. Lojze Dolinar je kandidiral na novi listi Team Kärnten, ki jo je ustanovil nekdanji celovški svobodnjaški župan Christian Scheider. Stranka je nepričakovano dobila 22 odstotkov glasov in osvojila enajst mandatov, Scheider pa je po drugem

Izvolitev dveh Slovencev v celovški občinski svet je izjemen uspeh. Mag. Lojze Dolinar je tudi prvi Slovenec v mestnem svetu in prvi celovški podžupan slovenskega rodu. Tokratna izvolitev pa ni prvi Dolinarjev politični uspeh. Leta 2013 je bil skupaj z Zalko Kuchling, sedanjo ravnateljico Slovenske gimnazije v Celovcu, izvoljen za poslanca koroškega deželnega zbora.

krogu postal znova celovški župan. Lojze Dolinar, njegova mama je že pokojna Jelka Mrak, rojena v Kranjski Gori, je bil četrti na listi in ni zgolj občinski svetnik, ampak je dobil tudi položaj mestnega svetnika in drugega podžupana. Zakon določa, da mora imeti vsaka občina dva podžupana: prvi je iz zmagovite stranke, ta je v celovškem primeru socialdemokratska, drugi pa iz opozicije, in ta je

Mag. Lojze Dolinar je celovški občinski in mestni svetnik ter drugi podžupan koroškega glavnega mesta.

v celovškem primeru Team Kärnten.

»V volilnem boju sem nagovarjal vse Slovence, ki živijo v Celovcu, tiste, ki so se tu rodili in živijo v našem mestu, in Slovence iz Slovenije, ki imajo v mestu prebivališče in pravico voliti na občinskih volitvah. Prvih je okrog dva tisoč, drugih pa okrog pet tisoč. Slovenci si končno zaslužijo, da imajo v občinskem svetu svojega

Sonja Koschier je ena od štirih predstavnikov Zelenih v občinskem svetu. Je mati treh otrok in že več kot dvajset let živi v Celovcu.

zagovornika, v mestu pa so tudi številne slovenske ustanove, na katere je lahko mesto ponosno,« je za Gorenjski glas povedal Lojze Dolinar. Sonja Koschier pa je po izvolitvi povedala, da je slovenska skupnost v Celovcu njeva srčna zadeva. Prizadevala si bo za ohranjanje dvojezičnosti, Celovec pa mora biti po njenem mnenju poleg dvojezičnosti tudi mesto ekologije in kulture.

Po svetu

Lovski turizem v Afriki

Lov na trofejne živali v Afriki in drugod po svetu je kontroverzna zadeva. Za bogate lovce je nekaj prestižnega, donosen je tudi za mnoge domačine, po drugi strani pa je vprašljiva moralna dimenzija tega početja ...

MIHA NAGLIČ

Lovsko leporečje

»Lepo je loviti nekaj, kar si dalj časa močno želiš, ko te žival prelisiči, pretenta in ti na koncu dneva sicer spodleti, a si lovil in veš, da se ti bo, prej ali slej, sreča nasmehnila in boš dobil svojo priložnost. Ni pa prijetno imeti časovnega okvira, v katerem moraš ujeti svojega kuduja, sicer ga morda sploh nikdar ne boš. Ali pa da ga sploh ne vidiš v celem dnevu. Lov ne bi smel biti tak ...« Tako je modroval pisatelj Ernest Hemingway, ki je med svojim afriškim safarijem leta 1933 dobil navdih za roman Zelena griči Afrike. Natasha Ingemarsson-Matzen, danska zobozdravnica specialistka iz Københavna in strastna lovkica, je opisala svojo najboljšo vznemirljivo afriško lovsko epizodo. »Bila sem na lovu v Južni Afriki in moj lovski vodnik mi pokaže ogromnega kuduja v daljavi, 400 metrov proč. Nisem hotela streljati, ker nisem imela jasne pogleda. Počasi se mu približujem na 200 metrov, pa še kar nisem hotela streljati. Približujem se na samo 80–100 metrov in vodnik mi zagotavlja, da ne smeva bližje. Po nekaj minutah končno dobim jasen pogled na žival

med vejami in listi. In – streljam! Ena sama krogla s 140 metrov.« Potem pa nenadni preobrat. »Slišim hrup v daljavi, a mi vodnik zagotovi, da sem žival zadela. A namesto da bi kudu padel na bok, ta nenadoma začne dirjati proti nama! Pogledam vodnika, da bi mi povedal, kaj naj storim, ker je šlo za eno mojih prvih lovskih izkušenj, on pa se ritensko pomika nazaj in mi kriči, naj streljam! Nisem imela izbire, vstala sem, tresoče vstavlja še eno kroglo v cev in pomerila proti zveri, ki je cikcakajoče dirjala proti nama. Pomerim, ustrelim, popoln strel! Tik nad očmi in med rogovali! Nad vse vznemirljiv trenutek – vodnik je še dolgo razlagal svojim kolegom o nori belki, kako je stoji pokončala zver s strelom v glavo!« Ista avtorica razloži tudi, kaj naredijo s plenom. »Če imamo srečo, streljamo in uplenimo žival. Nato odstranimo drobovje, truplo pa prepeljemo v klavnico. Včasih vzamemo vzorce, da vidimo, ali je imela žival kako bolezen. Meso nato zorimo ali pa ga takoj razrežemo na kose, pripravljene za zaužitje. Ko žival ubijemo, pristopimo k njej, nato pa vedno sledi nekaj minut tišine, ko si vsi snamemo klobuke in se zahvalimo živali za njen obstoj. Včasih se

ji poklonimo tudi s trobljenjem v rog. V resnici zelo lepo in spoštljivo!« Hm.

Afriške lovske tarife

Komercialnemu lovu so najbolj naklonjene države Zimbabwe, Zambija, Južna Afrika, Mozambik in Namibija. Regulacije lova na velike živali v Afriki močno variirajo od države do države. Namibija, denimo, v kateri je nedavno lovil mariborski zdravnik, daje lovcem sanjsko priložnost lova na »velikih pet«: slon, nosorog, lev, leopard in bivol, ob tem pa še cel nabor različnih vrst antilop. Našemu zdravniku so bile baje najbolj pri srcu zebre. Kakšne pasovske tarife? »600 dolarjev za impalo ali noja, 1200 za zebro, 1800 za žirafu, 2500 za hijeno, 5000 za leoparda – ptice so vključene v ceno, lev – cena po poizvedbi. Tako se bere cenik trofeja na lovu v Namibiji.« To naj bi bilo poceni. So pa tudi dražje možnosti. »Petdnevni lov na žirafu vas bo stal 2850 dolarjev, medtem ko je pri levih težko najti resnično 'diskontno' ceno – te se gibljejo med 8900 za levinjo, pa vse do 35.000 dolarjev za levjega samca, pri čemer je ponudba močno omejena. Agencija Book Your Hunt denimo ponuja 14-dnevne pakete

lova na leve v Namibiji za vrtoglavih 41.581 dolarjev ...« Kaj porečemo? Preberimo, kar je izjavil avstrijski režiser Ulrich Seidl o odzivih na njegov dokumentarni film o lovu v Afriki z naslovom Safari (2016). »V občinstvu so lovci kot tudi nasprotniki lova. In za obe skupini je ta film potrditev, da je njihovo stališče pravo. Lovci rečejo, ja, tako je, tak je lov, to je dober film. Nasprotniki pa pravijo: Ob tem filmu moraš biti proti lovu.« Sicer pa si lahko sodbo ustvari tudi vsak sam. Dodajmo, da je režiser Seidl v filmu Paradiž: Ljubezen (2012) obdelal še eno provokativno temo: seksturizem belopolnih zahodnjakinj v Afriki. O čemer smo na tem mestu že pisali. V Afriki torej ni odprt lov le na trofejne živali, ampak tudi na ljudi. S to bistveno razliko, da so človeške trofeje veliko cenejše ali kar zastoj. Pa ne gre le za seksualno rabo, ampak za izkoriščanje in ubijanje ljudi nasploh. (Vir vseh navedb: MMC RTV SLO)

Lovski virus

In ne nazadnje: v Afriki so na lovu tudi virusi. Stopnja smrtnosti zaradi covida-19 znaša 2,5 odstotka, kar presega svetovno povprečje, ki znaša 2,2 odstotka ...

Beli lovci nekoč: britanski guverner Sir Henry Hesketh Bell z lovskimi trofejmi in spremljevalcema v Ugandi, 1908

Beli lovci danes: lovkica z ubito eland antilopo (Taurotragus oryx) na lovski farmi v Namibiji, 27. 11. 2017 / Foto: Wikipedija

Lev Cecil, ki so ga proučevali znanstveniki, fotografiran v nacionalnem parku Hwange v Zimbabveju, 2010. Poleti 2015 ga je ubil beli lovec. / Foto: Wikipedija

Nove knjige (580)

Najlepši izleti za podaljšan konec tedna

MIHA NAGLIČ

»Leto ponuja 52 koncev tedna in še številne praznike ter podaljšane praznike ali konce tedna, ki vabijo na kratek oddih v čudovita mesta in pokrajine v Evropi. Pobeg iz vsakdanje rutine, kratka dogodivščina, mentalna sprostitve, nova spoznanja, uživanje in odkop. Za boljšo izrabo dragocene časa je vredno, da pred potovanjem razmislimo, kam se bomo odpravili. Vsak letni čas je nekaj posebnega in vsaka pokrajina ima sezonske posebnosti. Tako je pomlad čas praznovanja v številnih mestih: v Rimu praznujejo praznik ustanovitve mesta, v Amsterdamu kraljevi dan in v Valencii s pomočjo falasov, značilnih figur, v velikem spektaklu

odganjajo zimo, na Majoriki se pokrajina ob cvetenju mandljev obarva v nežno rožnato barvo in v Dublinu je na dan sv. Patrika vse v zelenem. / Poletje je čas uživanja. Domačini in obiskovalci v 'belih nočeh' ob baltškem morju sedijo zunaj in uživajo ob dolgih dnevih ali pa sledijo mamljivemu vonju po pečenih sardelah na lizbonskih ulicah, v Toskani lahko sodelujemo pri zgodovinskih tekmovalnih pri dirkah s čolni v Pisi ali pri konjskih dirkah v Sieni, v Veroni lahko v soju sveč poslušamo opero v starem amfiteatru, v francoski Provansi pa sivka pokrajino obarva vijoličasto. / Jesen vabi v Milano v svet mondene mode, na zabavo na Ibiza in s človeškimi stolpi na 'veliko zabavo',

tako imenovano Festa della Merce v Barcelono. Takrat je tudi najboljši čas za pohode po Korziki in za opazovanje selitve ptic v Talinu, seveda pa ne smemo pozabiti na prešerno zabavo na Münchenskem Oktoberfestu, največji veselici na svetu! / Pozimi tekmujejo božično okrašeni novoletni sejmi v Strasbourgu in Innsbrucku s karnevalskimi kostumi v Kölnu in Benetkah, valček lahko plešemo takrat na Dunaju, medtem ko na nebu nad Laponsko pleše polarni sij v mavričnih barvah. / Knjiga vabi, da si ogleđamo 52 sanjskih destinacij v Evropi in nam

pomaga, da na vprašanje, 'kaj smo počeli ta konec tedna', nismo nikoli v zadregi z zanimivim odgovorom.« (str. 7)

Mogoče kdo poreče: kaj pa se greste, da nam ponujate ta potovalni vodnik v času, ko dostokrat še iz ene občine v drugo ne smemo, kaj šele po Evropi, in to na 52 krajev, za vsak konec tedna v drugo znamenito mesto ali pokrajino! No, potovati je mogoče tudi umišljeno in s knjigo v rokah. In se tako pripraviti na čas, ko bodo daljša potovanja spet mogoča. Upajmo, da kmalu. V Ljubljano, ki je ena od destinacij, pa lahko gremo že zdaj ...

Več avtorjev, Najlepši izleti za podaljšan konec tedna, Mladinska knjiga, Ljubljana, 2021, 312 strani

Kultura

Poezija, ujeta v samospeve

Ko smo se zadnjič pogovarjali s Klemenom Torkarjem, je bil del ekipe, ki je ustvarjala slovensko prazvedbo komične opere La Cecchina ali Nikogaršnja hči. Gorenjca iz Zgornjih Gorij se spominjamo kot pevca narodno-zabavnega Ansambla Storžič. Kasneje je vzljubil opero in do danes nanizal kar lepo število opernih vlog. Leta 2012 je dobil Prešernovo nagrado za vlogo Orfeja. V zadnjih letih ustvarja tudi opere za otroke.

ALENKA BRUN

Klemen Torkar je leto 2019 zaključil s sodelovanjem v komorni operi Snežna kraljica. »Nato je v Novem mestu sledila opera Julija (Prešernova) v uglasbitvi Aleša Makovca na libreto Igorja Grdine, v kateri sem poosebil Andreja Smoleta,« pravi Torkar. »S Tanjo Zajc Zupan smo imeli še nekaj koncertov mediteranskih pesmi po Sloveniji in dobro se spomnim zadnjega na Jesenicah, ko nismo vedeli, ali bomo koncert lahko izpeljali ali ne. Naslednji dan so namreč razglasili epidemijo in sledila je nova realnost.« Nadaljuje, da dogodkov na splet niso selili, saj bi to za seboj potegnilo popolnoma drugačno produkcijo, sicer njihovi nastopi lahko izpadejo zelo banalno. V nadaljevanju pa tudi sam ni začutil neke posebne potrebe, da bi ustvarjal s pomočjo spleta. Sta se pa nedavno

Klemen Torkar / Foto: osebni arhiv (Jana Jocič)

s pianistko Irino Milivojevič odločila, da kvalitetno zvočno posnameta nekaj slovenskih samospevov. Mi smo na njegovem profilu na Facebooku zasledili enega za dan žena in enega za dan mučencev. »Snemali smo v Pianoroomu na Golniku, kjer imajo odličan klavir in primerno akustiko. Nastalo je čudovitih 13 posnetkov, ki sem jih objavil na YouTube, vizualna podlaga pa so umetniške fotografije Jane Jocič,« pojasni. »Skladbe so res lepe, na poezijo naših največjih pesnikov, del naše kulturne dediščine, a temu nihče ne posveča veliko pozornosti. Zato upam, da sem to dejstvo vsaj malce popravil,« je optimističen.

Veseli se dodatnih predstav Julije v Novem mestu v oktobru in decembru kot tudi drugih izzivov, ki ga čakajo – seveda če bodo razmere to dopuščale. Med drugim poleti z maestrom Pehlivanianom načrtujejo

Rossinijevega Seviljskega brivca, novembra pa naj bi skupaj s Slovenskim godalnim orkestrom v Kropi nastopil v koncertnem ciklu, posvečenem slovitemu tenoristu Antonu Dermoti.

Je pa res, da je vnaprej težko karkoli načrtovati. »Vsak hip se proces dela lahko ustavi. Novembra lani bi morali v Cankarjevem domu izvesti Bernsteinovega Kandida. Seveda to ni bilo možno, zato je premiera načrtovana za začetek maja. Vendar se situacija vsak hip lahko obrne in bomo za obnovitvene vaje zopet porabili veliko energije in časa.«

Zadnja leta je precej ustvarjal za otroke. Je namreč avtor opernih pravljic, v katerih tudi nastopa v različnih vlogah, družbo pa mu na odru dela Eva Černe. Zanimalo nas je, ali je zadnja pravljica Žabji kralj že doživela premiero.

»Žabji kralj je četrta v vrsti najinih opernih pravljic,

s katerimi najmlajše navdušujeva za ta uprizoritveni žanr. Nastala je čudovita zgodba, ki sva jo navezala tudi na aktualno dogajanje. Predvsem to, da se nam je pred prisotnostjo covid-19 zdelo vse tako samoumevno – učitelji, zdravstveno osebje, svoboda, oblačila, hrana ... Potem pa kar naenkrat vidimo, da živimo precej razvajeno in da se nam je težko odpovedati ustaljenemu načinu življenja.«

Oktobra lani sta Žabjega kralja premierno predstavila na Osnovni šoli Žiri. »Dobila sva velik aplavz, šopek rož, odličen domači med in potrditev, da sva naredila še eno dobro delo,« je ponosen s kančkom humorja. »Sedaj predstave občasno obnavlja, da ne padeva iz 'kondicije', in čaka va maj in junij, ko morava obiskati še trideset slovenskih šol,« še pove in ponovi: »Seveda če bodo razmere to dopuščale.«

Ustvarjalci si morajo deliti prostor

Saša Lončar, predsednica Kulturnega društva Qulenum, ki se ukvarja s sodobno plesno umetnostjo, pravi, da pleše, odkar obstaja. Zanja je ples primarno gibanje kot oblika lastnega zavedanja, skozi katerega oblikuješ sebe na mentalnem, duhovnem, fizičnem in socialnem nivoju.

MAŠA LIKOSAR

Plesa se Saša Lončar uči iz življenja, ko opazuje vsakodnevno premikanje skozi čas in prostor. Namesto besede ples sicer raje uporablja izraz gibanje. »Nobena tehnično dovršena figura me ne prevzame tako, kot me začara enostaven utelešen gib, ki prezentira trenutno stanje, iz katerega izhaja posameznik, in je oplemeniten s čustveno zaznavo,« je pojasnila. Za sodobno plesno umetnostjo pravi, da je ena od oblik umetnosti, ki je tukaj in zdaj, je minljiva in je osvobodjena forma znotraj omejitev. »Zaradi definiranih različnih oblik plesa se je rodil sodobni ples. Je osvobodjena oblika izražanja, ki je ni treba razumeti, kot jo razume izvajalec dela, ampak dopušča, da gledalec zaznava z lastno kapaciteto čutil. Ne določa, kaj in kako boš razumel, ampak odpira neomejene možnosti čutnih zaznav. Sodobne minljivke namreč ne želijo biti opredeljene, ampak izkustvene,« je dejala.

Glede na to, da je ustvarjalnost po njenem mnenju temeljna vrednota vsakega posameznika, želi svojim ustvarjalcem prebuditi čut za ustvarjanje, ne samo pri umetniškem delu, ampak v energetskem polju, se objemati in dotikati, biti nagajivi in razigrani, osvobodjeni. »Po štirih mesecih odtegnitve gibanja v prostoru nadaljujejo razvoj. «Nadaljujemo, kot da se ni zgodila časovna vrzel. Morda se moramo le malo bolj potruditi na fizičnem nivoju,« je dodala.

Qulenum bo tudi letos izvedel Kalejdoskop 2021 – festival sodobne umetnosti, le da so ga tokrat preimenovali v gibalno manifestacijo. Predviden je od 10. do 12. junija na različnih notranjih prizoriščih v Kranju, v primeru zaostrovanja ukrepov pa na zunanjih prizoriščih. Napoveduje sedem dogodkov in celo dve predstavi, v katerih so izvajalci iz tujine. V Kinu Šiška jih čaka tudi premierna uprizoritev plesne predstave Lahkotnost avtorice Ane Romih. Zadnjo

in nadaljevala: »Delo na daljavo bi pomenilo uničenje vsega, v kar sem do sedaj verjela. Pri nas si morajo ustvarjalci deliti prostor, se zapletati in prepletati v energetskem polju, se objemati in dotikati, biti nagajivi in razigrani, osvobodjeni.« Po štirih mesecih odtegnitve gibanja v prostoru nadaljujejo razvoj. »Nadaljujemo, kot da se ni zgodila časovna vrzel. Morda se moramo le malo bolj potruditi na fizičnem nivoju,« je dodala.

Qulenum bo tudi letos izvedel Kalejdoskop 2021 – festival sodobne umetnosti, le da so ga tokrat preimenovali v gibalno manifestacijo. Predviden je od 10. do 12. junija na različnih notranjih prizoriščih v Kranju, v primeru zaostrovanja ukrepov pa na zunanjih prizoriščih. Napoveduje sedem dogodkov in celo dve predstavi, v katerih so izvajalci iz tujine. V Kinu Šiška jih čaka tudi premierna uprizoritev plesne predstave Lahkotnost avtorice Ane Romih. Zadnjo

Saša Lončar je predsednica Kulturnega društva Qulenum, koreografinja, pedagoginja in mentorica, ki se ukvarja s sodobno plesno umetnostjo. / Foto: Matija Lukič

nedeljo v juniju pa se bodo z mladimi ustvarjalci odpejali na Mašun, kjer Lončarjeva že 26 let vodi ustvarjalni tabor. »Mladi ustvarjalci bodo v naravi raziskovali različna umetniška področja. Ob koncu tabora vas vabimo na razstavo in predstavo, ki bo nastala kot povzetek enotedenskega druženja

in ustvarjanja. Takoj zatem bomo na Mašunu ustvarjali z odraslimi ustvarjalci,« je povedala in ob koncu poudarila še, da je njihovo bistvo ustvarjanje za publiko. »Namesto da bi ustvarjali nove predstave, se borimo za golo preživetje. V tem trenutku lahko izvajamo samo en delček svoje dejavnosti,

in to je okrnjen pedagoški del, drugo nam je prepovedano. Kako bo to stanje vplivalo na nadaljnji razvoj, nočem niti predvidevati, ker se nam ne piše nič pravljicega. Kljub vsemu ohranjamo vero v lastno delovanje in verjamemo, da se bomo znova, pa čeprav v težkih pogojih, postavili na oder.«

Zanimivosti

Sledila svoji raziskovalni žilici

Ajda Rojc z Dolenje Dobrave se je pred dvema letoma preselila v Kalifornijo, kamor sta jo vodila želja po delu na raziskovalnem področju in ljubezen. Kot raziskovalka je zaposlena na Univerzi Kalifornije (University of California, San Francisco – UCSF), kjer se je v minulem letu ukvarjala tudi z raziskovanjem koronavirusov.

MATEJA RANT

Po končani škofjeloški gimnaziji je Ajda Rojc kolebala med številnimi študiji s področja naravoslovja in se na koncu odločila za študij biokemije, saj se ji je zdel idealna mešanica vseh naravoslovnih ved, kar ji je kot navdušenki nad znanostjo nadvse ustrezalo. Že med magistriranjem se je podala na študij tudi v tujino, in sicer na izmenjavo na Univerzo v Uppsali na Švedskem, pozimi 2017 pa se je prvič odpravila na prostovoljno prakso na UCSF, kjer je dve leti kasneje našla tudi zaposlitev. Dodaten razlog, da jo je vleklo ravno v Kalifornijo, je bila ljubezen – tako je namreč lahko skupaj

s svojim fantom Gregorjem Lučičem, s katerim sta se spoznala pred desetimi leti v Franciji in vse do njene selitve v Kalifornijo zvezo vzdrževala na daljavo.

Po končanem magistrirju je bila sicer njena prva zaposlitev v Leku, a kot pravi, ji raziskovalna žilica ni dala miru, zato je ves čas iskala službo, ki bi ji omogočila delo na raziskovalnem področju. Pred dvema letoma se je ponudila priložnost na univerzi UCSF, na kateri je izkušnje pridobivala že v času magistrskega študija. »Slovenci smo kot raziskovalci v Ameriki zelo cenjeni,« je ponosna na sloves, ki so si ga slovenski raziskovalci prislužili v tujini. Znotraj večjega

laboratorija je bila sprva del ekipe, ki se je ukvarjala z raziskovanjem raka na dojkah, ob lanski karanteni pa se ji je po mesecu dni dela od doma ponudila priložnost, da se pridruži ekipi, ki se je ukvarjala z raziskovanjem koronavirusov, specifično SARS-CoV-2. Pri tem so prišli do rezultatov, zaradi katerih je njihov laboratorij postal tudi mednarodno prepoznaven. »Virusi se, ko nas okužijo, v telesu povežejo z različnimi proteini – mi pa smo ugotovili, kje točno te interakcije potekajo in za katere od teh interakcij že obstajajo odobrena zdravila, ki jih uporabljamo pri zdravljenju drugih bolezni in bi jih lahko uporabili za zdravljenje

Ajda Rojc in Gregor Lučič / Foto: osebni arhiv

covida-19. Že potrjenim zdravilom smo zgolj dali novo uporabo.« Sama je imela nalogo razviti model diferenciranih epiteljskih celic, ki bi ga lahko uporabili za preučevanje obnašanja koronavirusov v našem telesu.

Kot poudarja Ajda Rojc, so koronavirusi ves čas med nami, saj povzročajo tudi različna prehladna obolenja, vsake toliko časa pa pride do mutacije, ki privede tudi do take pandemije, s kakršno se soočamo ta čas. »Znanstveniki poskušamo razumeti, kaj povzroča, da so nekateri

virusi tako močni in kako bi to prestregli.« Virus se namreč po njenih besedah ves čas spreminja. »Več ljudi, ko jih okuži, več možnosti ima, da se spremeni v več možnih smereh. V idealnem svetu bi bilo najbolje, da bi virusu takoj preprečili, da bi se širil.« Ob tem opozarja, da ima lahko SARS-CoV2 številne neželene posledice, zato se ji zdi pomembno, da smo previdni. Sama je vedno pripravljena prisluhniti pomislekom glede cepiv in se trudi ljudem razložiti, zakaj je cepljenje pomembno. »Cepimo se ne samo zato, da

zaščitimo sebe, ampak tudi vse okrog nas.«

Čeprav jima z njenim fantom življenje v San Franciscu zelo ustreza, saj kot pravi Ajda Rojc, to ni »klasična« Amerika, še nista povsem opustila misli, da bi se v prihodnosti vrnila nazaj v Evropo. »Navadila sem se sicer na življenje tu – spoznala sem ogromno novih ljudi, kultur ...« Obenem bi želela nadaljnjo kariero graditi na področju ekologije in v San Franciscu bi imela za to ogromno možnosti. A vseeno jo vleče nazaj v Evropo, kjer bi bila bližje domačim.

Povezala jih je tepka

Suha hruško tepko so že pred stoletji v kulinariki uporabljale gospodinje v Podbrezjah pri pripravi nadeva za (krhlovo) potico, v Ratečah pa pri pripravi nadeva za hruškove (kôcave) krape. Suha tepka je postala tudi »vezno gradivo« za kulinarčno izmenjavo.

SUZANA P. KOVAČIČ

V knjigi Rateška košta, Prehranska dediščina Rateč, ki jo je leta 2019 v okviru projekta AlpFoodway izdala Razvojna agencija Zgornje Gorenjske (RAGOR)

je lepo opisan postopek izdelave rateških krapov, narejenih iz krompirjevega ali vlečenega testa in polnjenih z različnimi nadevi. Med pogostejšimi nadevi, ki jih pripravljajo gospodinje, so hruškovi (kôcavi)

krapci, zabeljeni z mezljem; gre za preliv iz moke, skuhan v sladkem mleku. Pripravo kôcavih krapov sta prejšnji petek prikazali Tina Brlogar in Jerca Kramar iz Turističnega društva Rateče - Planica v Štali 1894 v Podbrezjah. Rateški krapci se ponudijo kot samostojna jed in so še vedno na meniju lokalnih gostiln, je povedal župan Občine Kranjska Gora Janez Hrovat. Občina Kranjska Gora skupaj z Občino Naklo sofinancira kulinarčno izmenjavo Rateč in Podbrezjaj v okviru projekta KUHAM DOMAče, ki ga vodi RAGOR. Župan Hrovat meni, da je dodana vrednost projektu medgeneracijski prenos znanja s starejših gospodinj na mlajše, celo do šolskih in vrtčevskih otrok. Pri tem ne gre samo za poznavanje tradicionalnih lokalnih jedi, ampak tudi širše – ljudskega, družinskega izročila.

V tej kulinarčni izmenjavi pa bodo danes ob 17. uri

podbreške mojstrice v dvorani krajevne skupnosti v Ratečah prikazale pripravo Podbreške potice. Delavnico bo mogoče s predhodnimi prijavi spremljati na Zoomu. Iz Interesnega združenja Podbreška potica in v njegovem imenu Jerneja Jegliča, ki je izjemen v prizadevanjih za prepoznavnost že mnogokrat nagrajene Podbreške potice, je tudi prišla pobuda za kulinarčno izmenjavo, katere »vezno gradivo« je suha tepka.

V Podbrezjah so gospodinje poleg orehovega nadeva pogosto uporabljale nadev, ki so ga pripravile iz suhih krhljev jabolk in hrušk. Recepti so se ustno širili iz roda v rod, nekaj so jih tudi zapisali. Tako je bil tudi recept za »krhlovo potico« v orumeneli zvezek receptov domačije pr' Falent zapisan že leta 1915. »Z zvezka z recepti smo leta 2018 obrisali prah, gospodinja Barbara Pogačnik pa je staremu receptu po več poizkusih vdihnila novo

Rateški krap in Podbreška potica – in pri obeh za nadev uporabljena suha tepka.

svetino. Z namenom oživitve tradicionalne podbreške kulinarike je marca 2018 štirinajst gospodinj, dvanajst podbreških kmetov in KD Tabor Podbrezje ustanovilo Interesno združenje Podbreška potica, ki ohranja to kulturno dediščino,« je povedal Jeglič. Župan Občine Naklo Ivan Meglič je ob tem spomnil na temelje sadjarstva v Podbrezjah, ki jih je leta 1830 postavil župnik Franc Pirc.

»Današnja prireditev lepo potrjuje tisto, kar v stroki govorimo že desetletja: da so živila, ki nam ležijo pred domačim pragom, najbolj izvirna za ustrezno ponudbo v sodobnosti. Ne potrebujemo prehranskega muzeja, ampak spoštovanje te dediščine, po drugi strani pa nas ta dediščina lahko navdihuje

za iskanje novih rešitev,« je poudaril etnolog in publicist prof. dr. Janez Bogataj. Skupni projekt Rateč in Podbrezjaj se mu zdi zelo dober, povezal jih je en sam sadež, in sicer hruška tepka ali moštnica. »Ime tepka etimološko gledano izvira od tepsti, kar pomeni drobiti, ker so moštnice vedno morali najprej razdrobiti, potem so jih šele prešali.« Pazljivi pa moramo biti pri tem, kot je dejal Bogataj, da določena jed ohranja svojo identiteto in geografsko razpoznavnost. »Nič ni narobe, če kdaj v Ratečah tudi Podbreško potico spečemo in če v Podbrezjah pripravijo rateške krape. Prav pa je, da se reče, da so na Gorenjskem v vseh regionalnih okoljih uporabljali tudi hruške tepke, v Podbrezjah za potico, v Ratečah pa za krape.«

Za nadev rateških krapov sta Jerca Kramar in Tina Brlogar uporabili posušene zmlate kôce (hruške tepke), koruzni zdrob, sladkor (lahko tudi med) in cimet. Za zabelo sta pripravili mezelo.

Obletnice

Škofjeloški pasijon ima tristo let

Škofjeloški pasijon, nastarejše ohranjeno dramsko besedilo v slovenskem jeziku in edina v celoti ohranjena režijska pasijonska knjiga v Evropi z začetka 18. stoletja, je datirana z letnico 1721. Letos torej mineva tristo let, odkar je v škofjeloškem kapucinskem samostanu nastala pod peresom Lovrenca Marušiča, patra Romualda, ki je v tistem času tudi vodil pasijonske spokorniške procesije. V jubilejnim letu so nameravali v Škofji Loki po šestih letih premora Škofjeloški pasijon, Processio Locopolitana, znova uprizoriti na ulicah in trgih tisočletnega mesta.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofjeloški pasijon predstavlja eno največjih dragocenosti mesta in pomemben del slovenske kulturne dediščine, širši pomen za svetovno kulturno dediščino pa mu je leta 2016 priznal tudi vpis na reprezentativni seznam Unescove svetovne dediščine. Kot najstarejše dramsko besedilo v slovenskem jeziku je edinstvena priča srednjeveške baročne dramatizacije tedanjega knjižnega jezika, rokopis pa je tudi edina v celoti ohranjena režijska pasijonska knjiga v Evropi iz začetka 18. stoletja.

Procesije spodbujale versko vneto

Pasijon je zapisal pater Romuald Marušič (1676–1748), ki je med leti 1715 in 1727 kot pridigar in voditelj pasijonske spokorne procesije deloval v loškem kapucinskem samostanu. Dramska pesnitev je zapisana v 865 rimanih verzih. V trinajstih podobah z naslovi Raj, Smrt, Gospodova večerja, Samson, Krvavi pot, Bičanje, Kronanje, Hieronim, Glej, človek, Kristus na križu, Mati sedem žalosti, Skrinja zaveze in Božji grob upodablja motive velike noči in druge zgodbe iz Stare zaveze Svetega pisma ter razne alegorične motive. Nastal je na podlagi tradicije starejših besedil slovenskih spokornih procesij. V obdobju katoliške obnove so bile pasijonske procesije sredstvo za spodbujanje verske vnetosti, med njimi so želeli podkrepiti nauke cerkve in njenih pridigarjev.

Rokopis še danes hrani v Kapucinskem samostanu in je del neprecenljivega starejšega fonda knjig tamkajšnje knjižnice. Lani so knjigo restavriral in o tem posneli tudi dokumentarni film. Ravno v Dnevih Škofjeloškega pasijona si ga je mogoče ogledati na spletnih projekcijah.

Škofjeloški pasijon se danes, takokotv Romualdovem času, uprizarja v postnem in velikonočnem času, v obliki procesije po ulicah in trgih starega mestnega jedra Škofje Loke. Skozi mesto se pomikajo skupine nastopajočih, ki v dramski obliki uprizarjajo posamezne prizore. Velja za največjo gledališko predstavo na prostem v Sloveniji. Pri uprizoritvah sodeluje okoli tisoč prostovoljcev, med njimi glavnina

Novodobne uprizoritve Škofjeloškega pasijona:
1999 in 2000, režiser Marjan Kokalj
2009, režiser Borut Gartner
2015, režiser Milan Golob

druga svetovna vojna, po vojni pa politična ureditev ni bila naklonjena tovrstnim uprizoritvam. Kljub temu je bilo uprizorjenih nekaj odrskih priredb v slovenskih gledališčih in med slovenskimi narodnimi skupnostmi v Trstu, na avstrijskem Koroškem in v Argentini v Slovenski vasi v Buenos Airesu, predvajali so ga tudi na ljubljanskem radiu. V Škofji Loki so leta 1936 Škofjeloški pasijon uprizorili na dvorišču meščanske šole. Pod naslovom Škofjeloška pasijonska procesija sta ga pripravila Tine Debeljak in režiser Pavle Okorn. Sodelovalo je 165 amaterskih igral-

cev iz mesta in okoliških vasi. Ogledalo si ga je okoli pet tisoč gledalcev, je zapisano na spletni strani Škofjeloškega pasijona. Dediščina Škofjeloškega pasijona se je ohranila skozi tri stoletja, tudi v obdobjih, ko procesije ni bilo mogoče uprizarjati. Tudi letos je tako leto. Pasijon bi si ob svojem tristem rojstnem dnevu zaslužil spektakularno dogajanje, vendar ga je ustavila epidemija in po odločitvi odgovornih ga bo občinstvo znova videlo spet v letu 2022, takrat znova pod režijsko taktirko Boruta Gartnerja. Dotlej pa njegov duh ohranjajo dogodki, prilagojeni razmeram, od razstav do spletnih projekcij.

Ko mesto zaživi v znamenju Škofjeloškega pasijona; na sliki uprizoritev iz leta 2009

discusijem večerom Muzejskega društva Škofja Loka, nato pa s prvo vnovično uprizoritvijo, ki je potekala pod vodstvom režiserja Marjana Kokalja. Ta se je z različnimi znanstvenimi raziskavami želel čim bolj približati izvornemu besedilu patra Romualda in tako kot v tistem času v igro vključiti ljudske igralce. Množične priprave so potekale dve leti, leta 1999 je bil pasijon pred gledalci, leta 2000 pa znova uprizorjen. Skoraj desetletje je bilo potrebno za vnovično uprizoritev, ko je spokorniška procesija, tokrat pod režijskim vodstvom Boruta Gartnerja, leta 2009 znova krenila po loških ulicah in trgih. V tem času je pasijon postala tako rekoč institucija, ki se je trdno zasedrila v lokalni skupnosti in tudi širše. Leta 2015 si jo je bilo v postno-velikonočnem času spet mogoče ogledati, tokrat jo je režiral Milan Golob. Vsaokrat so pasijonci pripravili po osem predstav, v vseh letih si jih je ogledalo okoli 90 tisoč gledalcev. Poleg globokega duhovnega izročila in žive kulturne dediščine je zaživel tudi kot turistična privlačnost. Duh Škofjeloškega pasijona je v mestu ves čas živ, Škofja Loka zato velja za pasijonsko mesto. Povezano je tudi z drugimi pasijonskimi kraji v Sloveniji, vključen pa tudi v Evropsko združenje pasijonskih mest Europassion in v Evropsko mrežo za praznovanje velikega tedna in velike noči.

Živi duh Škofjeloškega pasijona

V sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja se je v Škofji Loki začelo oživljanje besedila Škofjeloškega pasijona, najprej s posameznimi prizori, nato pa kot uprizoritev v cerkvi sv. Ane v Kapucinskem samostanu. Temelji uprizoritve v sodobnem času pa so bili postavljeni v devetdesetih letih, najprej leta 1992 z

Pasijonske uprizoritve

V prejšnjem stoletju je uprizarjanje Škofjeloškega pasijona najprej prekinila

Skrivnostne postave na Kapucinskem mostu; predstava iz leta 2015 / Foto: Tina Dokl, arhiv GG

Vsakočas v uprizoritvi sodeluje tudi okoli osemdeset konjenikov. Na sliki je predstava leta 2015. / Foto: Tina Dokl, arhiv GG

Množičen prizor s slike Raj Škofjeloškega pasijona leta 2009

Škofjeloški pasijon je zgodba o Kristusovem trpljenju; iz predstave leta 2015 / Foto: Tina Dokl, arhiv GG

30 let R Slovenije

Ivo Bizjak – visoko in odmaknjeno

Ivo Bizjak je od rojstva (6. januar 1956) do odhoda v Bruselj živel na Zgornji Beli pri Preddvoru in se je po upokojitvi tja tudi vrnil.

JOŽE DEŽMAN

Leta 1974 je maturiral na Gimnaziji v Kranju. Leta 1982 je diplomiral iz matematike na Fakulteti za matematiko in fiziko v Ljubljani. Ima tudi magisterij iz politologije. V letih 1980–1990 je bil zaposlen na strokovnih in vodstvenih mestih v več gospodarskih družbah, med drugim v Iskri Avtomatiki in Iskri Delti v Ljubljani.

Ko je bil izvoljen v zbor občin republiške skupščine, je v intervjuju v Gorenjskem glasu 13. aprila 1990 povedal: »... vključeval sem se v krajevni skupnosti in podjetjih, kjer sem delal, saj sem bil več mandatov v delavskih svetih. Deloval sem v mejah možnosti, ki so mi bile dane. Bil sem vendarle aktiven, pri tem pa sem jasno čutil, kje so meje za tistega, ki ni, preprosto rečeno, ta prave barve.«

Bizjak je zgodbo o »manj enakem med enakimi« doživljal kot katoliški študentski aktivist. Bil je tajnik medškofijskega odbora za študente. S sourednikom je urejal študentsko stran v Družini. Pisal je Bilten, ki se je potem razvil v revijo Tretji dan. Sodeloval je tudi v Društvu 2000, iz katerega je izšlo več vodilnih krščansko-demokratskih politikov. Pri svojih dejavnostih so šli,

do koder se je dalo. Vedeli so, da jih spremlja politična policija. Celo ko se je Bizjak poročil na Ojstrici, je bil med študentsko družbo »študentist« politične policije.

Deloval je v prvem odboru krščanskih demokratov na Gorenjskem. Potem je sodeloval pri ustanavljanju drugih odborov.

Med anekdotami omenja, kako je Vitomir Gros v Kranju razlagal volilni molk tako, da je naročil, naj preden molk nastopi, snamejo vse plakate. In so jih!

Na sestanku pri frančiškanih so na sestanku krščanskih demokratov vprašali, kdo bi hotel biti poklicni politik. Po pogovoru z ženo se je odločil za to pot. Bil je izvoljen za predsednika zbora občin prve demokratično izvoljene slovenske skupščine. Dve leti (1990–1992) je bil član ustavne komisije, ki je pripravila osamosvojitvene dokumente in slovensko ustavo. Leta 1992 je bil član parlamentarne delegacije v Parlamentarni skupščini Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi.

Bizjak je bil podpredsednik Slovenskih krščanskih demokratov. Leta 1992 je kot kandidat za predsednika republike z 21 odstotki glasov med osmimi kandidati dosegel drugi rezultat. Milan Kučan je zmagal s 793.851 oz. 63,9 odstotka glasov, Bizjak

jih je dobil 262.847 oz. 21,2 odstotka (leta 1997 je Janez Podobnik proti Kučanu dobil 18,4 odstotka glasov), tretji Jelko Kacin pa 7,3 odstotka. Kučan je osvojil vse volilne okraje z izjemo okraja Škofja Loka II, kjer je zmagal Bizjak. Bizjakov uspeh je verjetno vznemiril tudi koga znotraj njegove stranke.

Od januarja 1993 do odstopa junija 1994 je bil minister za notranje zadeve v vladi RS. Ta funkcija pomeni prelom v njegovi karieri. Dne 18. marca 1994 je v pravem (proti)obveščevalnem spopadu Bizjakovega ministrstva in ministrstva za obrambo, ki ga je vodil Janez Janša, izbruhnila afero Depala vas.

Usodnost Depale vasi podarja Jože Možina. Po njegovem mnenju je bil to prelomni trenutek v slovenski politiki, ker je vrnil oblast centrom moči bivšega režima. Možina je v dokumentarcu Urok Depale vasi (2014) predstavil razsežnosti zarotniškega dogajanja, katerega cilj je bila odstranitev Janše iz vlade. Med drugimi je nekdanji agent nekdanje protiobveščevalne službe Jugoslovanske ljudske armade za slovenske igralce proti Janši pripravil scenarij rušenja. Posebno pozornost so namenili novinarjem, ki naj bi jih sprovočirali k obsojanju Janše.

Ivo Bizjak / Foto: Nace Bizilj, fototeka Muzeja novejšje zgodovine Slovenije

V nepregledni množici zavajanj, podtikanj, ki se do danes vali iz kriminalno-političnega in medijskega podzemlja, se je težko znajti. V velikih igrah tedaj omenjajo afero Hit, Safty, trgovino z orožjem in druge spopade, v katerih se oblikuje še danes živo nasprotje, ki ga simbolno posebljata Janša in Milan Kučan.

Nobeden od udeležencev afere ni bil obsojen, številni so »odleteli« s položajev. Prvi Janez Janša. Bizjak je odstopil potem, ko so policijski specialci maja 2004 poskušali ropati v Celovcu.

Če Janša očita Bizjaku, da je igral proti njemu, Bizjak

nakazuje, da je z Depalo vasi Janša dobil odskočno desko za boljše volilne uspehe svoje stranke ...

Bizjak se po Depali vasi ni več vrnil v slovensko visoko politiko, je pa dosegel visoke položaje.

Od leta 1994 do 2000 je bil prvi varuh človekovih pravic v RS. Za drugi mandat ga niso izvolili. V tem času je bil tudi podpredsednik evropskega združenja in član vodstva svetovnega združenja varuhov človekovih pravic. Od novembra 2000 do aprila 2004 pa je bil minister za pravosodje.

Dne 13. avgusta 2002 si je Bizjak pri padcu med kolezarjenjem na Jelovici hudo

poškodoval obraz in bil do konca meseca na intenzivnem zdravljenju.

Od leta 2004 je bil generalni direktor direktorata za pravosodje in notranje zadeve Sveta EU v Bruslju, kar je bila ena najvišjih funkcij v EU, zaupana Slovincu. Leta 2011 je bil predčasno upokojen.

Še vedno svetuje, večino ma na Zahodnem Balkanu, leta 2019 je delal v Albaniji. »Imam izkušnje in sem vesel, če jih prepoznajo in lahko pomagam, ni pa to več redno delo. Takšne izzive sprejemam, da osvežujem poznavanje, ki ga imam od prej, s tem, kar se novega dogaja.«

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Romanca Jerice Podboj

PETER COLNAR

Okoli leta 1840 se je France Prešeren zaljubil v mlado, 16-letno Jerico Podboj. Morda je celo razmišljal, da bi se z njo poročil. Rodila se je 15. marca 1824 (verjetno v Ljubljani) kot peti otrok Jakoba in Metke Podboj. Njena mati je bila lastnica gostilne Pekel (V peklu) na Kongresnem trgu v Ljubljani. Tja je redno zahajal tudi France Prešeren. Sicer je že imel razmerje z Ano Jelovšek in tri otroke.

O tem, ali mu je Jerica ljubezen vračala, se podatki razlikujejo. Pogosto se navaja, da mu ni kazala nikakršne naklonjenosti, njuna »romanca« pa naj bi bila le nova nesrečna epizoda v Prešernovem življenju. Da pa le ni bilo čisto tako, kažejo nekateri viri in družinsko izročilo njenih prijateljev.

Verjetno je Prešernu vsaj na začetku kazala naklonjenost, potem pa se je zaradi njegovega razmerja z Ano Jelovšek in gmotnega stanja od njega odmaknila.

Leta 1843 se je na mamino prigovarjanje poročila – njen mož je postal premožni angleški industrialec David Moline, solastnik ljubljanske predilnice. O tej »izdaji« naj bi Prešeren napisal pesmi Zgubljena vera in Ženska zvestoba. Verjetno ji je posvetil še nekatere druge pesmi (Ukazi, Pod oknom, Prošnja).

V zakonu sta se jima rodili dve hčeri – Izabela in Gertruda. Izročilo pravi, da je po poroki še vedno na tiho ljubila Prešerna, zaradi česar zakon ni bil srečen.

Kmalu je zbolela na pljučih. Zadnja tri

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- Salzburška nadškofija je 15. 3. 752 prevzela patronat nad Karantanijo, najstarejšo slovensko politično tvorbo v Vzhodnih Alpah. Njeno središče je bilo na Gosposvetem polju.
- V Lescah se je 15. 3. 1755 rodil cerkveni dostojanstvenik Jurij Gollmayr. Prizadeval si je za uvajanje slovenščine kot učnega jezika. Bil je ravnatelj ljubljanskega semenišča.
- V Kamni Gorici se je 15. 3. 1774 rodil glasbenik, organist in šolnik Jožef Tomažovic. Pet let je bil učitelj v Kropi ter trideset let (1814–1844) v Trziču, kjer je bil tudi organist.
- V Ljubljani se je 15. 3. 1905 rodil publicist in politik Mirko Košir. Bil je gimnazijski profesor Kranju. Aprila 1934 je bil zaradi delovanja v KP zaprt. Leta 1936 je postal sekretar pokrajinske organizacije KP in leta 1937 član CK KPS. Maja 1948 so ga na prvem dachauskem procesu obsodili na dvajset let zapor. Nekaj dni pred smrtjo je bil poslan na Goli otok, kjer je 11. 3. 1951 umrl. Leta 1986 je bil tudi politično rehabilitiran.
- V Ljubljani so 19. 3. 1860 odkrili spomenik avstrijskemu feldmaršalu Johannu Josephu Radetzckemu. Bil je tesno povezan s Kranjsko. Od svoje tašče je kupil velika posestva in tovarne v Trziču.

poletja v življenju je hodila na zdravljenje v Kamnik. Živela je v hiši na Šutni, ki jo je zgradil možev stric William Moline. Sama si je uredila sobo in jo dala delno prezidati.

Leta 1848 je, že bolna, obiskala umirajočega

Prešerna ter izrazila željo, da bi bila rada pokopana v Kamniku – bliže Prešernu, čeprav sta z možem živela v Gorici. Umrla je 9. januarja 1851 v Gorici, stara še ne 27 let. Tri dni kasneje so jo prepeljali v Kamnik, kjer je bila v hiši na Šutni

položena na pare. Pokopana je bila 15. januarja 1851 na kamniških Žalah. Postavili so ji nagrobno ploščo, pritrjeno na zid, ki je bil kasneje ob razširitvi podrt. V Kamniku so se ohranile njena luč, leščerba in knjiga (molitvenik).

Pedofili

GORAZD STARIHA

spolnost in nasilje

V nadaljevanju razlage sodbe je sodišče zapisalo, da je policijska direkcija za obdolženega uradnika Siliča izdala neugodno mnenje glede morale, na tem področju njegovo življenje ni bilo hvalevredno, ni bil na dobrem glasu. Glede moralnosti se je slabo izrekel o njem tudi bivši vodja zemljiško-odvezne komisije v Kamniku, kjer je bil Silič tri leta v službi. Seveda mu tudi tožba za očetovstvo ni bila v prid.

Kljub zgornjim težkim besedam pa je sodišče vendarle našlo dovolj olajševalnih okoliščin, da mu je lahko zagroženo kazen znižalo na minimum dveh let težke ječe:

a) da sodno še ni bil kaznovan in da je bil kot uradnik pohvaljen;

b) da je bil v zločin zapeljan, saj da sta deklici sami prišli k njemu in ga prosili, da bi prenočili pri njem, in da

c) sta torej tudi sami krivi, še posebej, ker naj bi jima materi zabičali, da naj česa takega ne počneta;

d) da je bil oče majhnega otroka, ki bi nedolžen trpel (pomanjkanje), če bi bil oče dalj časa v ječi;

e) če bo obsojen, ga bo doletela še težka kazen odpustitve iz službe.

Vendar pa uradnik s tem ni bil zadovoljen, pritožil se je in prizivno sodišče ga je oprostilo zaporne kazni in plačila stroškov zaradi nezadostnosti dokazov. Iz utemeljitve: obe deklici sta bili na slabem glasu, kot prodajalki cvetja sta pozno v noč obiskovali gostilne in kavarne in po lastnih izjavah in izjavah mater tudi izostajali od doma preko noči. Uradniku sta lagali, da si ne upata domov, ker da sta izgubili denar in razbili lonček. Nadalje sta trdili, da česa takega (kot z uradnikom) nista počeli ne prej ne pozneje. In vendar je zdravniško poročilo ugotavljalo (zdravniški pregled deklic so opravili tri do štiri tedne po dogodku), da naj bi glede na stanje spolnih organov ene od

deklic prišlo do poskusa občanjanja z njo največ nekaj dni pred pregledom. Torej je lagala, da ni občevala oziroma poskusila občevati po dogodku, razen če se je skrnila sama. Njima torej ni šlo verjeti, drugih zadostnih dokazov za obsodbo uradnika pa ni bilo. Samo zaradi tega, ker je bil na slabem glasu in »privržen nasprotnemu spolu«, pa da tudi ne gre izpeljevati, da bi spolno zlorabljal nezrele deklice.

Na to sodbo prizivnega sodišča se je pritožilo državno pravdnništvo, vendar je vrhovno sodišče potrdilo sodbo drugostopenjskega sodišča (27. 1. 1857). Vrhovno sodišče je v svoji utemeljitvi izvajalo iz obrazložitve prizivnega sodišča. Bistveno pri stvari je skratka bilo, da naj bi bili deklici lažnivki in da jima torej ni šlo verjeti.

Deklici iz te zgodbe so zelo očitno obravnavali »v duhu dobe« zgolj kot dva nadležna otroka samohranilk, ki nista mogli kaj dosti skrbeti zanj. In če je ljubljansko deželno sodišče še zmoglo obsoditi pedofila na dve leti ječe, čeprav je bil že to za tri leta zmanjšani minimum zagrožene kazni za takšno dejanje, pa prizivno in vrhovno sodišče nikakor nista pristali, da bi bil cesarsko-kraljevi uradnik »žrtev« dveh punčar, ki bosta tako ali tako končali kot prostitutki.

Vaš razgled

Foto: Gorazd Kavčič

Ustrezna prostorska kompozicija ter scenografija sta pomembna elementa, ki lahko dramatično vplivata na samo gledalčevo doživetje vidnega. Priprava scene novinarskih konferenc predstavnikov naših političnih vrhov pa zahteva od izkušenih kameramanov in fotografov še poseben trud, kar so ponovno dokazali tudi pred nekaj dnevi na Brdu. S. L.

Nebo marsikdaj postane čaroben oder za ples ptic, med katerim te ustvarjajo neverjetno koreografijo, ki izžareva njihovo svobodno lahkotnost in edinstvenost trenutkov radosti. V širne daljine se razteza njihovo kraljestvo – opazujemo jih lahko tudi, ko nad strehami hiš v hladnem somraku poznozimskega večera iščejo poslednje sončne žarke. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Praprotnik, od praproti do Praproš, 1. del

TINO MAMIĆ

Ob priimku Praprotnik hitro pomislimo na košato gozdno praprot. In njena njena semena, ki ti o kresni noči, če se usujejo v škorenj, storijo, da lahko razumeš jezik živali. A priimek Praprotnik nima čarobnega

izvora, ampak povsem banalnega: gre za prebivalca Praprotna ali Prapreč. Ali iz krajev Praprotnica, Paprače in Prapreče. Iz enega od številnih slovenskih krajev, ki so dobili ime zaradi praproti. Oziroma natančneje: priimek je dobil človek, ki se je iz svoje pravasi izselil.

Kaj je skupno krajem, ki imajo v korenu praprot? Gre za kraj, kjer je bilo več praproti kot drugod. To pomeni gozdne kraje z več vlage in manj sonca. Po praprot so kmetje hodili, da so jo uporabljali za steljo v hlevu.

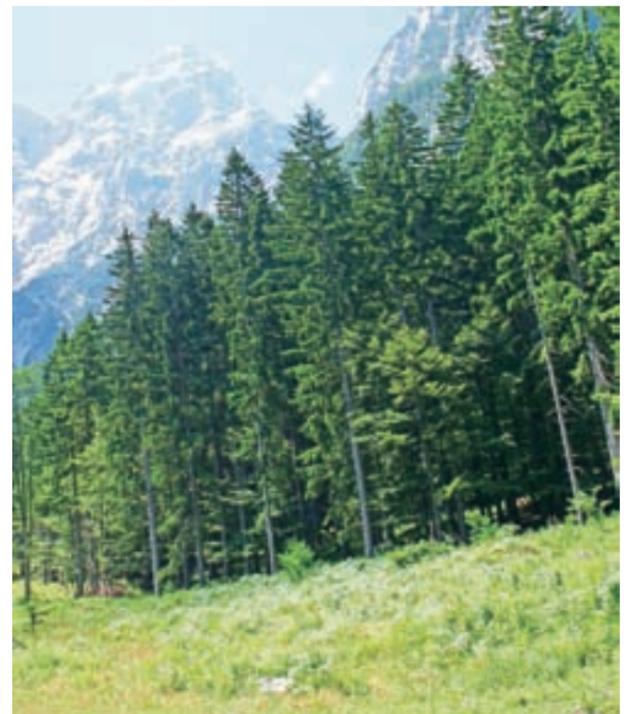
Praprot je praslovanska zložanka v pomenu »nepravno krilo« ali »nepravna perut«. Praprot je ena od najstarejših rastlin na zemlji, poznamo pa okoli 12 tisoč različnih vrst. Razmnožuje se hitro, a ne s semeni, temveč s sporami na spodnji strani listov.

Za vse Praprotnike bo nemogoče izvedeti, iz katerega kraja izhajajo. Prenekateri gorenjski Praprotnik izvira iz Praproč pri Polhovem Gradcu. V bližini pa sta še dva kraja, iz katerih so mogoče prišli Praprotniki: Praprotno pri Škofji Loki in zaselek s tremi kmetijami

Praprot (pri Čepuljah), prvič omenjen leta 1291.

Imamo nekaj omemb krajev iz »praprotnih družin«, ki so precej starejši kot priimek Praprotnik. Praproče so prvič omenjene leta 1303 z zapisom Praprotischtz. Praprotno pri Škofji Loki pa je omenjeno še prej, leta 1291, vendar z nemško različico imena: villa Varngried.

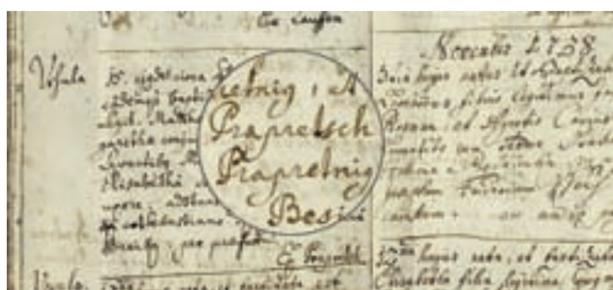
Čeprav je praprot praslovanska beseda, pa je Praprotnik samo slovenski priimek. Število počasi upada. Okoli tisoč Praprotnikov živi na svetu, 785 v Sloveniji, 105 v Avstriji (25 kot Praprottnig), 60 na Hrvaškem, 55 v ZDA. Največ Praprotnikov živi na Gorenjskem, v gorenjski statistični regiji kar 236. A gnezda priimka niso samo po Gorenjskem, eno je celo v Špetru v Beneški Sloveniji – gre za izseljenca iz vasi Praprotnica.

Praprotno – obrobje gozda z obilo praproti; če so tam zgradili hiše, so kraji dobile ime Praprotno, Prapreče, Praprotnica ...

Medijsko najbolj znan Praprotnik je Rok Praprotnik. Diplomirani politolog, ki je postal novinar, je zaslovel s pisanjem o domnevnih nespodobnih orožarskih poslih premierja Janeza

Janše. Imenovan je bil v Komisijo za preprečevanje korupcije, malo zatem pa je postal tudi sam predmet nje preiskave, ker je dobil direktorsko službo v Novi Ljubljanski banki.

Vpis daljnega prednika industrialca Avgusta Praprotnika, ki razkriva poreklo priimka. Matija Praprotnik in Marjeta iz Praproš sta 15. oktobra 1738 dobila hči Uršulo. Na fotografiji sta povečana napisa Praprotnig in Prapretschesch. Krstno knjigo, ki je za 17. stoletje izjemno čitljivo in pregledno napisana, hrani Nadškofjski arhiv Ljubljana (K 1729–1757 Podbrezje, str. 56).

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.
 Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10 odstotkov. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**.
 Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)
 Občutek pripadnosti v ljubezenskem odnosu bo v tem tednu še posebej okrepljen. Za seboj boste pustili vse drobne zamere in se sprostili v dragocenih trenutkih, ki vam bodo na voljo. Z denarjem ne boste ravnali tako preudarno kot sicer.

Bik (22. 4.–20. 5.)
 Nelagodje, ki ga boste deležni na delovnem mestu, bo zaslužno za kar nekaj napetih dni, če se o svojih težavah ne boste z nikomer pogovorili. Ko boste na pretekle dogodke pogledali z druge perspektive, vam bo marsikaj postalo bolj jasno.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
 Možnosti, ki se vam bodo ponujale v poslovnem smislu, bodo zelo dobrodošle in o marsičem boste morali premisliti. Delovno obarvani teden pa vam prinaša nemalo zanimivosti tudi na družbenem področju. Izstopali boste s svojo karizmo.

Rak (22. 6.–22. 7.)
 Izčrpanost, ki jo bo moč začutiti že ob začetku tedna, bo vodila k slabljenju imunskega sistema. Morali si boste vzeli odmor in za nekaj dni delo pustiti ob strani. Obdobje bo idealno za pošten razmislek o svojih kratkoročnih načrtih.

Lev (23. 7.–23. 8.)
 Za tolmačenje nepomembnih nesporazumov lahko čas najdete tudi kasneje. Obdobje in okolje, v katerem ste trenutno zasidrani, je idealno za kovanje novih načrtov. Svojo uspešnost pa boste usmerili tudi v pomoč drugim.

Devica (24. 8.–23. 9.)
 Spontana dejanja bodo tista, ki bodo zaslužna za zmagovite poteze na čustvenem področju. Manj kot boste razmišljali o tem, kaj vse bi lahko šlo narobe, bolje se boste odrezali. Za svoja prizadevanja v službi boste končno pohvaljeni.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
 Motivirani boste za spremembe, kar se bo kazalo tako na poslovnem kot tudi na zasebnem področju. Utesnjenost finančnega položaja se bo v sredini tedna začela sproščati. Konec tedna bo minil v zabavno obarvanem vzdušju.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)
 Osredotočili se boste na svoje najbližje in se potrudili, da si vzamete več časa za ljudi, ki si želijo vašo pozornost. Napačno v trenutku nepazljivosti bo terjala svoj davek. Z iskrenim opravičilom jo boste še najlažje odnesli.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
 Partnerjevih namigov ne boste znali pravočasno prepoznati, zato se lahko zgodi, da pride do dvomljivih zaključkov. Pred vami so resni pogovori in vse, kar lahko storite, je to, da se pripravite. Najbolje bo, da igrate z odprtimi kartami.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
 Pozitivno razmišljanje bo napeto dogajanje v tem tednu vodilo v pravo smer. Kljub obilici najrazličnejših opravkov boste našli dovolj časa tudi zase. Solidarnost, ki je boste deležni, bo poskrbela za občutek toplote v vašem srcu.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
 Prekipevali boste od energije in z veseljem boste s svojimi sposobnostmi priskočili na pomoč tudi drugim, ki se bodo znašli v težavah. Pazljivi pa bodite v svojih obljubah, saj se lahko zgodi, da vam zmanjka časa za vse, kar si boste zadali.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
 Tempo vam bo v naslednjih dneh narekovalo zahtevno delo v službi, ki se mu ne boste mogli izogniti. Proste trenutke boste vse do zadnjega izkoristili za preživljanje časa v zabavni družbi. Tudi to je nekaj, kar ste že pošteno pogrešali.

TA JE DOBRA

Zalival bo

»Kam greš s kantico za zalivanje rož?« žena vpraša moža.
 »Kam? Zalil bom novoletno jelko, a ne!«
 »Kaj je s teboj, a si nor? Mar ne vidiš, da je jelka umetna?«
 »Saj zato pa nisem nalil vode v zalivalko,« se odreže mož.

Edini

»In dobro si zapomni,« mama svetuje hčeri, »s svojim bodočim možem ne smeš biti intimna pred poroko. Razumeš?«
 »Seveda razumem, ampak nekaj mi pa vseeno ni jasno: zakaj ravno z njim ne?«

Maslo in jajca

Alenka se odloči, da bo pekla piškote, in pošlje moža računalničarja v trgovino:
 »Kupi zavitek masla, če bodo imeli jajca, jih kupi deset.«
 Mož se hitro vrne iz trgovine z desetimi zavitki masla in reče: »Imeli so jajca.«

Črnogorska samozavest

Kako se črnogorski maček javlja na telefon?
 »Halo, tiger tukaj ...«
 Kako pa se pozdravljajo črnogorski vrabci?
 »Kje si, sokol ...«

Časopis in internet

Zakaj internet nikoli ne bo mogel zamenjati časopisa?
 Ker v internet ne moreš zaviti solate.

LAŽJI SUDOKU

9	4	3	5	2			
		5	7	3		6	
	1		8		2	9	
5		2	6			8	
	9	2			4	6	
8		3	4			7	
1	2		3			5	
7		6	4	9			
			7	9	6	1	

Rešitev:

6	1	9	8	2	7	9	5
2	8	6	5	7	1	9	6
7	9	2	5	9	6	2	1
7	1	6	2	1	9	2	9
5	9	7	2	1	9	6	8
8	6	1	9	6	2	7	2
6	2	5	8	7	1	1	9
9	7	6	1	2	6	9	8
1	7	8	2	9	5	6	7

TEŽJI SUDOKU

4				5	3		
	7	1	9				
9							2
7			1	2	5		
		5	4	6	8		
		8	5	7			4
2							5
8				1	4	9	
		4	7				

Rešitev:

1	9	2	8	2	7	6	5
6	6	7	5	2	2	9	8
7	9	2	5	9	6	2	1
7	1	6	2	1	9	2	9
7	2	8	9	6	7	5	6
9	6	5	2	1	9	6	7
2	7	1	2	8	9	5	6
8	9	9	7	6	1	2	6
6	7	6	5	9	1	2	9

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebelenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

Poročila sta se na gregorjevo

Meta Kutin in Lóránt Peic - Berkes sta usodni da dahnila na letošnje gregorjevo, 12. marca. On Madžar, ona Ljubljanka, ki pa obožuje Gorenjsko in v Bohinju preživi toliko časa, da se ima že za Gorenjko. A tudi njen soprog dobro pozna Slovenijo. Par se je poročil v Šivčevi hiši v Radovljici.

ALENKA BRUN

Radovljica – Meta Kutin je arhitektka, njen soprog Lóránt Peic - Berkes pa inženir elektrotehnike. Par sicer živi v Ljubljani, vendar je Kutinova zelo navezana na Gorenjsko. Kar pomni, so z družino zahajali v Bohinju. Ta je zanjo drugi dom, pove.

S takratnim fantom, sedaj soprogom, sta se želela poročiti v okolici Bohinja ali prav v Bohinju. Prva ideja je bila, da bi se poročila na prostem, nekje ob Bohinjskem jezeru, a so jima trenutne epidemiološke razmere prekrizale načrte. Na koncu sta izbrala Šivčevo hišo v Radovljici. Kot arhitektko Meta Kutin znana radovljiška meščanska hiša s svojo bogato zunanjo in notranjo arhitekturno podobo še posebno navdušuje.

Ker se je par odločil, da poroka bo, je od začetka vedel, da bo treba seznam gostov krčiti. Zlasti ker del družine prihaja iz Madžarske. Kutinova nadaljuje, da sta na koncu »pred oltarjem« stala sama. Tudi brez prič.

Meta Kutin in Lóránt Peic - Berkes / Foto: osebni arhiv (Janez Marolt)

Kako pa sta se sploh spoznala, nas zanima. »Pred tremi leti, v mestu, na lep poletni večer. Hitro sva ugotovila, da sem jaz zaljubljena v Bohinju, on v Trento in da so nama blizu hribi,« izvem.

Zakaj gregorjevo, smo radovedni dalje. »Ko se ptički ženijo ... Ta datum nama je bil res blizu,« se nasmehne Kutinova. »Pa všeč nama je, ker gre za star slovenski praznik. Tudi v Ljubljani, v

središču mesta, imamo na predvečer gregorjevega običaja, da po Gradaščici spuščamo ladjice s prižganimi svečkami, gregorčke,« pripoveduje. Naredila sta maketo ladjice, nanjo dala svečko, poleg zapičila zastavico z imenom in jo v družbi domačih spustila po vodi ... »Bilo je lepo,« se strinjata.

Kutinova še pove, da sta želela preprosto poroko. »Obiskala sem samo frizerja in

vizažistko, ki sta bila navdušena, saj večina parov zaradi razmer sedaj čaka, prestavlja datume porok. Ko sva izbrala datum ter prostor, sva se odpravila v Radovljico in upala, da bo želeni termin prost ... Odgovor je bil, da ni problema, ker sva edina.« Sedaj že mladoporočenca pa sta izvedela še, da sta pravzaprav odprla sezono porok v Šivčevi hiši, saj sta bila prva, ki sta se letos v njej poročila.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630

PO SPROSTITVI UKREPOV BODO V NAŠI PONUDBI LETOVANJA NA NASLEDNJIH DESTINACIJAH : TURISTIČNI BONI – STRUNJAN: 16.–21. 4., 4.–9. 5., BERNARDIN: 10.–15. 4., 15.–20. 4., 15.–20. 5., ŠMARJEŠKE: 18.–23. 4., 9.–14. 5., MORAVSKE TOPLICE: 20.–27. 5., RADENCI: 20.–27. 5., BANOVCI: 3.–8. 5., 8.–13. 5.; MORJE: DALMACIJA – DUGI OTOK: 2.–9. 7., 5.–12. 7., 9.–14. 7., 12.–22. 7., 14.–24. 7., 22.–30. 7., 30. 7.–6. 8., 14.–18. 8., 18. 8.–26. 8., 26. 8.–3. 9., LASTOVO: 19.–27. 6., 27. 6.–4. 7., 7.–14. 8., 11.–19. 9., OREBIČ: 22. 6.–29. 6., 2. 9.–9. 9. SPREJEMAMO PRIJAVE. www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

IZLET

Postno romanje po Rožnovenski poti

Društvo Sveta Neža z Brezij pri Trziču in KD Kranjčani materam iz Kranja vabita na postno romanje po Rožnovenski poti, ki bo letos v soboto, 27. marca, ob 8.30 na povezavi www.roznovenskapot.com in na Facebooku @roznovenskapot. Ponovno boste lahko podoživeli lani pripravljeno spletno romanje. Geslo romanja je: Položili so ga v grob in tretji dan je vstal od mrtvih. Aleluja, Jezus, naš Odrešenik!

OBVESTILA

Skupščina TD Lesce

Lesce – Turistično društvo Lesce vabi svoje člane na 63. redno letno skupščino, ki bo potekala po spletu v petek, 26. marca, ob 18. uri. Člani več informacij lahko dobijo na spletni strani društva www.td-lesce.si.

RAZSTAVE

Mama v sliki in besedi

Visoko – KUD Visoko ob materinskem dnevu vabi pred dom krajanov na Visokem na ogled razstave Mama v sliki in besedi. Razstavljeni bodo izdelki otrok Vrta Janček Visoko in Osnovne šole Šenčur – Podružnica Olševek. Razstavo si lahko ogledate od ponedeljka, 22., do nedelje, 28. marca.

GG mali oglasi

E-POŠTA: malioglas@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 47
www.gorenjskiglas.si

Dobitniki priznanj Civilne zaščite iz občine Domžale

Domžale – Priznanja poveljnika Civilne zaščite Republike Slovenije so ob letošnjem svetovnem dnevu Civilne zaščite prejeli: Renata Kosec (srebrno priznanje) ter Vid Vilar in Rod skalnih taborov Domžale (bronasti priznanji). Ob tem do v Domžalah podelili tudi nekaj županovih priznanj, ki jih je župan Toni Dragar podelil Območnemu združenju Rdečega križa Domžale, Zdravstvenemu domu Domžale, Centru za zaščito in reševanje Domžale, Matjažu Merkužiču, Tini Urankar in Gasilski zvezi Domžale. Dobitniki priznanj CZ iz te občine pa so še: Maks Merela (plaketa) ter Matjaž Darko in Tone Kosec (bronasta znaka).

LOTO

Rezultati 22. kroga – 17. marec 2021
4, 6, 10, 14, 28, 31, 35 in 21

Loto PLUS: **2, 14, 21, 23, 27, 34, 37 in 9**
Lotko: **5 9 3 3 2 6**

Sklad 23. kroga za Sedmico: **1.630.000 EUR**
Sklad 23. kroga za PLUS: **2.150.000 EUR**
Sklad 23. kroga za Lotko: **1.130.000 EUR**

Seksi pite je knjiga posvečena ljubiteljem hitrih in enostavnih receptov. Vsebuje 40 preverjenih receptov za sladke, slane, presne, mesne in veganske pite. Pite so slastne, preproste za pripravo in očarajo z bogato kombinacijo okusov in različnimi načini priprave. Postrežemo jih lahko kot sladico, prigrizek, glavno jed ali prilogo.

Mehka vezava,
145 x 210 mm,
90 strani

11 EUR
* Poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si **Gorenjski Glas**

Aktualna zgodba govori o deklici Miji, ki išče odgovore na vprašanja, povezana z virusom, nanje pa ji odgovori prav on - virus! Knjiga kartonka poleg pisanih ilustracij vsebuje številne zavijke za dodatno motivacijo otroka in razumljivo razlago o prenosu in zaščito pred virusi. Primerno za predšolske otroke in učence prve triade.

Redna cena knjige je 14,90 evrov, na Gorenjskem glasu jo lahko kupite s 50 % popustom, zato boste zanjo odšteli le

7,45 EUR
* Poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Vas zanima, kako je naše telo videti od znotraj? Odgovore boste našli v knjigi, ki na poljuden način razkriva sestavo in delovanje našega telesa. Izvedeli boste kako lahko naše telo neumorno deluje vse naše življenje. Knjiga vsebuje zavijke, prosojnice in "kolo" za lažjo predstavo. Zanimivo in poučno hkrati!

Redna cena knjige je 18,50 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

14,80 EUR
* Poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.siMale oglase sprejemamo:
**za objavo v petek do srede
do 14. ure in za objavo
v torek do petka do 14. ure!**Delovni čas:
**ponedeljek, torek, četrtek,
petek neprekinjeno
od 8. do 15. ure, sreda od
8. do 16. ure, sobote, nedelje
in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE

POSESTI

KUPIM

ZAZIDLJIVO parcelo za gradnjo hiše,
tel.: 051/413-375 21000675

FESST, d. o. o.,
nepremičninska
družba,
Koroška c 2, Kranj,
Telefon: 236 73 73
Faks: 236 73 70
E-pošta:
info@fesst.si
Internet:
www.fesst.si

ODDAM

TRAVNIK v najem za celoletno košnjo
v občini Radovljica, 2,5 ha, tel.:
031/834-508 21000638

LOKA NEPREMIČNINE d.o.o.
Kapucinski trg 13, 4220 Škofja Loka
gsm: 041 675 123, tel.: 04 506 03 00
e-mail: info@loka-nepremicnine.si

MOTORNÁ VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

OPEL Astra 1.7 DT 16V, letnik 2004,
238.293 km, zelo lepo ohranjena, tel.:
04/53-12-555, 070/817-646 21000668RENAULT Clio 1.6 16 V, privilege luxe,
letnik 2007, 160.000 km, avtomatski
menjalnik, cena 3.000 EUR, tel.:
051/661-361 21000643SUZUKI Grand Vitara, letnik 2006, oh-
ranjen, vreden ogleda, tel.: 041/811-
138 21000661TOYOTA Corolla Verso 2.2, letnik
2007, 290.000 km, disel, cena 2.490
EUR, tel.: 031/370-065 21000667VW Touran 1.6 TDI, letnik 2012, vsa
oprema, 7 sedežev, redno servisiran,
cena 6.400 EUR, tel.: 031/374-706
21000630

MOTORNÁ KOLESA

PRODAM

YAMAHA 125 ccm, cygnis, letnik
2002, reg. do 25. 2. 2022, menjam za
štrikolesnik, registriran, tel.: 031/520-
004 21000634MOTOR BMW R45 oldtimer, lepo oh-
ranjen, realni kilometri, tel.: 031/316-
548 21000640

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

2 LETI stara platišča za Opel Moka,
cena 50 EUR, tel.: 041/966-620
21000642GRADBENI
MATERIAL

PRODAM

BUKOVE goli, tel.: 041/516-687
21000627OPEKO – modelar, mera 20 x 30 x 15
cm, cca 1.500 kosov, nov, nerabljen,
in hlođ oreha, star približno 50 let, fi 40
cm, tel.: 031/251-146 21000655SUHE trske in žamanje za podkurit, za
centralno peč ali kamin, tel.: 041/986-
986 21000658

STAVBNO POHIŠTVO

PRODAM

NOVO termopan leseno okno, dvojno,
dim: 1.57 x 1.26 m, 2 komada, cena
po dogovoru, tel.: 031/545-085
21000666

KURIVO

PRODAM

40 m³ bukovih drv, Zg. Jezersko, tel.:
040/398-008 210006716 M³ suhih mešanih drv in 50 m² nove
strešne kritine Jezeršek – siva, tel.:
040/431-778 21000653DRVA, metrska ali razžagana, možnost
dostave, tel.: 041/718-019 21000468BUKOVA drva za štedilnik in kupim
izkopalnik krompirja Hmezad, tel.:
041/284-782 21000632SUHA bukova, mešana drva in butare,
tel.: 031/826-621 21000603SUHA bukova in mešana drva, tel.:
041/841-632 21000644SUHA bukova drva po 50 EUR/m³ in
mešana po 45 EUR/m³, lahko tudi raz-
žagana, tel.: 031/504-549 21000659STANOVANJSKA
OPREMAGOSPODINJSKI
APARATI

PRODAM

GOSPODINJSKI šivalni stroj v kovčku,
cena 75 EUR, tel.: 04/58-01-525,
040/334-301 21000633PRALNI stroj za 60 EUR, tel.:
040/224-348 21000660OGREVANJE,
HLAJENJE

PRODAM

KOTEL peč na drva za centralno, TKU-
-W, 30 kw, nova, nerabljena, cena 900
EUR, tel.: 030/778-724 21000495

HOBI

KUPIM

ODLIKOVANJA, značke, kovance,
srebrnino, slike, luči, zastave in drugo,
tel.: 068/173-293 21000674ODLIKOVANJA, medalje, značke,
razglednice, kovance, bajonete, sab-
lje, čelade, uniforme, tel.: 051/740-
430 21000518STARINE: mizarski ponk, skrinje,
razglednice, kipe in drobnarije, tel.:
051/258-936 21000473ZNAČKE, če jih kdo ne potrebuje več,
me, prosim, pokličite, sem zbiratelj,
tel.: 041/890-840 21000631KNJIGE,
PUBLIKACIJE

PRODAM

RAZKOŠNO Biblijo v slov. jeziku, v
leseni škattji, s certifikatom, ter druge
zbirke in knjige, tel.: 040/129-912
21000651

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, tema Križev pot, 14 po-
staj + vstajenje, vel. 170 x 130 cm,
cena 75.000 EUR, tel.: 040/567-
544 21000672

OTROŠKA OPREMA

PRODAM

OTROŠKO kolo, tel.: 064/154-024
21000637ŽIVALI IN
RASTLINE

IŠČEM

SADIKE malin – če jih ne potrebujete
ali bi mi jih odstopili, tel.: 070/215-
822 21000648

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

CIRKULAR za žaganje drv, z mizo in
koritom, tel.: 031/812-210 21000620CISTERNO 2.800-litrsko, pocinkana,
za gnojnico, tel.: 031/316-548
21000641KOSILNICO BCS 127, tel.: 041/544-
164 21000636MOTORNÓ koso Gardeline, cena 30
EUR, tel.: 041/611-294 21000673PRIKOLICO z dvigalom RM Ribnica,
kiper prikolico Tehnostroj – 3 tone, ob-
novljena, rotacijsko kosilnico BCS 250
Roteks in mulčar Tehnos 250, tel.:
041/547-994 21000657TROSILEC umetnega gnojila Creina,
300 kg, tel.: 041/287-901 21000650

KUPIM

TRAKTOR, kiper prikolico in kosilnico,
lahko v okvari, tel.: 031/500-933
21000496TRAKTOR, lahko manjši, tel.:
068/150-640 21000662TRAKTORSKE priključke in traktor,
tel.: 031/555-083 21000628

PRIDELKI

PRODAM

BELI krompir Sora za saditev, tel.:
031/698-909 21000635KROMPIR za sajenje – belo meso,
rdeča kožica, vsestransko uporaben,
tel.: 031/224-023 21000665SENO v balah – kockah, tel.:
031/232-603 21000629SUHE bale, bio mešana seno – otava
in rezane silazne bale, tel.: 031/316-
548 21000639

KUPIM

BREJO kravo ali dojljlo, tel.: 031/266-
163 21000664

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave pred
nesnostjo in KG piščanci za dopitanje.
Pripeljemo na dom, Matej Bulovec,
s.p., Mlakarjeva ul. 45, Senčur, tel.:
041/710-113 21000471BIKCA ČB, stara 3 in 4 tedne, tel.:
041/911-558 21000654ČB bikca, starega 14 dni, tel.:
041/239-468 21000646

KUPIM

BIKCA simentalca, starega do 1 mese-
ca, tel.: 041/503-623 21000475ADAPTACIJE hiš in stanovanj, urejanje
dvorišč, fasade, ometi, izkopi, dimniki,
... LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.:
041/583-163 21000476FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a,
Kranj izvaja vsa gradbena dela od te-
meljev do strehe, adaptacije, omete,
omete fasad, kamnite škarpe, tlakova-
nje dvorišč, tel.: 041/557-871 21000472SANACIJE, obnove dimnikov z inox
cevni, povrtavanje, rušenje, pozidava,
montažni dimniki, dimniške kape. Ga-
rancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o.,
Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-
246 21000070OSTALO
PRODAM
BALIRANO otavo v kockah, tel.:
031/834-305 21000652OKROGLE bale, suhe in silazne, tel.:
031/372-504 21000663ULEŽAN hlevski gnoj, tel.: 041/901-
888 21000647

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

PAŠNA skupnost Soriška planina II.,
Delnice 27, Poljane išče pastirja ovac
za pašno sezono 2021, tel.: 031/335-
046 21000669MESAR – prodajalec (m/ž) za delo v
mesnici Lesce. Pogoji: iz okolice
Lesc. Prijave samo na: joze.mlinaric@
mlinaric.si. Mesarija Mlinarič, d.o.o.,
Železniška ulica 1, Lesce 21000598IŠČEM mlajšega upokojenega voznika
C in E kategorije, za lokalne prevoze
na relaciji Kranj – Škofja Loka, za dobo
2 mesecev. Avtoprevoznik Boštjan
Bitenc, s.p., Škofjeloška c. 30, Kranj,
tel.: 041/347-258 21000656IŠČEM mlajšega upokojenega voznika
C in E kategorije, za lokalne prevoze
na relaciji Kranj – Škofja Loka, za dobo
2 mesecev. Avtoprevoznik Boštjan
Bitenc, s.p., Škofjeloška c. 30, Kranj,
tel.: 041/347-258 21000656IŠČEM mlajšega upokojenega voznika
C in E kategorije, za lokalne prevoze
na relaciji Kranj – Škofja Loka, za dobo
2 mesecev. Avtoprevoznik Boštjan
Bitenc, s.p., Škofjeloška c. 30, Kranj,
tel.: 041/347-258 21000656IŠČEM mlajšega upokojenega voznika
C in E kategorije, za lokalne prevoze
na relaciji Kranj – Škofja Loka, za dobo
2 mesecev. Avtoprevoznik Boštjan
Bitenc, s.p., Škofjeloška c. 30, Kranj,
tel.: 041/347-258 21000656

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na
Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170,
041/733-709; žaluzije, roloji, rolete,
lamelne zavese, plise zavese, komarni-
ki, markize, www.asteriks.net 21000469

ODKUPIMO:
• POŠKODOVANA VOZILA
• KARAMBOLIRANA VOZILA
• VOZILA V OKVARI
• RABLJENA VOZILA

GREGA MEZE S.P., LESCE
M: 040 629 675
ODVOZ VOZIL
NA RAZGRADNJO.

ADAPTACIJE vsa gradbena dela, no-
tranje omete, strojne omete, fasade,
adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje,
kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno,
hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o.,
Struževa 7, Kranj, tel.: 041/561-838
21000626ADAPTACIJE hiš in stanovanj, urejanje
dvorišč, fasade, ometi, izkopi, dimniki,
... LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.:
041/583-163 21000476FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a,
Kranj izvaja vsa gradbena dela od te-
meljev do strehe, adaptacije, omete,
omete fasad, kamnite škarpe, tlakova-
nje dvorišč, tel.: 041/557-871 21000472SANACIJE, obnove dimnikov z inox
cevni, povrtavanje, rušenje, pozidava,
montažni dimniki, dimniške kape. Ga-
rancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o.,
Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-
246 21000070TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena
tesnila, do 30 % prihranka pri ogreva-
nju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan
hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik,
s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.:
031/720-141 21000467ŽE 23 LET z vami grad. podjetje RE-
DŽO.B, d.o.o., Adergas 13, Cerklje –
izvajamo vse od temeljev do streh, no-
tranji ometi, predelne stene, vse vrste
fasad, kamnite in betonske škarpe,
urejanje in tlakovanje dvorišč, tel.:
041/294-279, 041/589-996 21000494

IŠČEM

IŠČEM žensko za čiščenje stanovanja,
1-krat tedensko, tel.: 040/206-143
21000626

RAZNO

PRODAM

KOMBINIRANO peč za centralno in
sistem za sanitarno vodo, za simbolič-
no ceno, tel.: 041/220-856 21000649MRVO, cena po dogovoru, ter opeko
modelar in deske colarice, tel.:
031/642-953 21000676OMARICO za televizor in nov kuhalnik
na plin na 2 kuhalni plošči, tel.: 04/25-
61-960, 040/666-285 21000645

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

V priročniku je nazorno prikazana pot lesa od hlođa do izdelka. Poleg vseh postopkov obdelave in zaščite lesa ter potrebnega orodja so dodani natančni načrti za izdelavo nekaterih najbolj uporabnih izdelkov. Priročnik je namenjen vsem, ki se bodo sami lotili obdelave lesa in si za dom in vrt izdelali kaj praktičnega. Koristil bo tudi študentom in dijakom lesarstva.

144 strani, 200x 230 mm, SPIRALNA VEZAVA.
Cena priročnika je

8
EUR
+ poština

Priročnik lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če ga naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in ata
EDVARDA TEPINA
(20. 1. 1944–9. 3. 2021)

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, poslovnim partnerjem in znancem za izrečeno sožalje, besede tolažbe, darovano cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste se poslovlili od njega ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Pogledi so široki in edinstveni.
Vedno korak naprej, višje, dalje.
Dokler te vse to ne vzame za vedno.
Še se srečamo nekje ...

Pretrsla nas je vest o smrti naše dolgoletne sodelavke

NUŠE JERMAN

Zelo jo bomo pogrešali. Družini izrekamo iskreno sožalje.

Sodelavci Iskre ISD

Svojo življenjsko pot je sklenil naš upokojeni sodelavec

KRISTIЈAN PEČNIK

Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Zavarovalnica Triglav, d. d.
Območna enota Kranj

ZAHVALA

V 86. letu starosti je mirno zaspala

MARIJA SITAR

roj. Janša, z Luž 42, Visoko

Ob boleči izgubi drage žene, mame, tašče, sestre in tete se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem za izrečeno sožalje, sveče in svete maše. Zahvaljujemo se DSO Preddvor, ge. Sonji Kržišnik za nego in pomoč, ge. Marici in g. Petru Ostermanu, dr. Barbari Vavken, gospodu za pogrebni obred, župniku Cirilu Isteniču in nosilcem Marije za molitve. Hvala tudi pevcem in pogrebni službi Navček za ganljivo zadnje slovo.

Žaluojači vsi njeni

V SPOMIN

V teh zgodnjepomladanskih dneh mineva dvajset let, odkar nas je zapustil dragi oče

JOŽE CVEK

Vsem, ki postojite ob njunem grobu in se ju spominjate s cvetom, svečko ali lepo mislijo, iskrena hvala.

Vsi njuni

in pet let, odkar se je za vedno poslovila ljuba mama

KATARINA CVEK

Ni res, da je odšel – nikoli ne bo!
Ujet v naša srca,
z najlepšimi spomini,
bo vsak naš korak spremljal v tišini.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubega moža, očeta, starega očeta in strica

SLAVKA PERHAVCA

po domače Šprajcarjevega Slavka iz Britofa pri Kranju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za ustne in pisne izraze sočutja, za cvetje, sveče in darove za svete maše. Hvala, da ste nam ob bolečih trenutkih stali ob strani in z nami delili žalost. Posebno zahvalo izrekamo nosačem, pevcem, Jerneju Hostniku, Mateju Rihterju, pogrebni službi Navček, g. župniku Jožetu Klunu in g. župniku Janezu Jenku za lep pogrebni obred.

Žaluojači vsi njegovi
Britof, marec 2021

ZAHVALA

Družina Jerman se zahvaljuje vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste nam ob boleči izgubi naše mami in žene

NUŠE JERMAN

nesebično pomagali. Posebno se zahvaljujemo tudi GRS Radovljica, Letalski policijski enoti, PP Radovljica in vsem, ki ste pomagali pri iskanju in reševanju ponesrečene. Iz srca hvala.

Žaluojači vsi njeni

ZAHVALA

Veš, da vse je tako, kot je bilo.
V vsaki stvari si, ki je v hiši,
v mislih si, besedah naših,
da, celo v sanjah,
le da tvoj glas se več ne sliši ...

MARIJA KEBLER

roj. Satler, 1935–2021

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, g. župniku, pogrebni službi Navček, pevcu za čutno odpete pesmi, paliativni mobilni ekipi SB Jesenice, članom skupine Obvezna smer, da ste se kljub težkim današnjim ukrepom v tako velikem številu poklonili naši mami. Hvala za vsako lepo misel, za vsa pisna in ustna sožalja, sveče in denarno pomoč. Hvala dr. Tatjani Primožič in sestri Andreji za nesebično pomoč, ko smo jo potrebovali. MAMI, tvoje trpljenje je končano, zdaj spočij svoje izmučeno telo. Pogrešali te bomo.

Žaluojači vsi, ki si jim nudila neizmerno ljubezen

ZAHVALA

Tvoja čista duša je zaplavala v prelep, čist svet na oni strani zvezdic, kjer naj si odpočije in umiri.

V 98. letu starosti je utrujena za vedno zaspala naša ljuba mama, babica in prababica, sestra, teta

ANICA ROZMAN

roj. Ajdovec, iz Kranja
zadnjih devet let oskrbovanka Doma starejših občanov Preddvor

Hvala prijateljem, znancem, sorodnikom in ostalim za izrečena sožalja in tolažilne besede, za podarjeno cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste jo obiskovali in se še zadnjič poslovili od nje. Vedno te bomo nosili v svojih srcih.

Žaluojači: hčerka Vanja z družino, sinova Jože in Srečko z družinama, sestra Marija in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Si kot sonce življenja sijal,
za vse svojo ljubezen razdaljal.
Odslej boš kot zvezda svetleča,
naj ti v nebesih dana bo sreča.
Bremena v življenju te niso zlomila,
a bolezen iz tebe vso moč je izpila.
Za tabo ostala je velika praznina,
ki z mislijo nate se bo polnila.

DRAGA ZAPLOTNIKA

Rebrovega iz Letenic

se srčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste nam v času njegove boleznin in ob času slovesa vedno znali pomagati in stati ob strani. Posebna zahvala velja zaposlenim torakalnega oddelka UKC Ljubljana, Onkološkemu inštitutu Ljubljana, predvsem dr. Bocu, Kliniki Golnik in paliativni oskrbi Jesenice. Iskreno se zahvaljujemo tudi dr. Marti Globočnik Kukavica, ki je bila bolj kot zdravnica naša prijateljica in zaupnica. Hvala PGD Goriče, praporščakom, govornikom, pogrebni službi Jerič, vsem pevcem, predvsem pa gospodu župniku Branku Balažicu za njegove obiske na domu in za lepo opravljen pogrebni obred. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat vsa naša zahvala.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Kogar imaš rad, nikoli ne umre, le daleč, daleč je ...

Ob boleči izgubi drage mame, babice, prababice, sestre in tete

JULIJANE ŠIFRAR

rojene Jagodic

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki ste se poslovili od nje in nam stali ob strani. Hvala za vsa izrečena sožalja, za darovano cvetje in sveče. Posebno zahvalo izrekamo gospodu župniku Damjanu Proštu za lep pogrebni obred, nosačem, pevcema in citrarki ter pogrebni službi Akris. Zahvaljujemo se tudi osebjem na oddelku za intenzivno nego v UKC Ljubljana. Vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste se poslovili od drage mame, še enkrat hvala.

Žaluojači: hčeri Meri in Martina z družinama ter ostalo sorodstvo

Zimski športni dogodki brez obiskovalcev

Zanimalo nas je, ali športni navdušenci že kaj pogrešajo navijanje na velikih športnih dogodkih.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Na Gorenjskem so bili v letošnji zimi že štirje veliki športni dogodki: svetovno prvenstvo v poletih v Planici, Zlata lisica in Pokal Vitranc v Kranjski Gori in svetovno prvenstvo v biatlonu na Pokljuki, a vsi so zaradi epidemije covid-19 minili brez udeležbe navijačev. Enako, brez gledalcev, bo tudi na zaključku svetovnega pokala v smučarskih skokih ob koncu marca v Planici.

Navijači dajejo športnikom zagon

Ali športni navdušenci že kaj pogrešajo možnost navijanja na prireditvi?

»Če bi razmere dovoljevale, bi se zagotovo udeležil Pokala Vitranc, prvenstva v Planici verjetno ne,« je povedal Jan Perko s Pristave pri Trziču, ki se je omenjenih dogodkov nazadnje udeležil

Športni dogodki letos potekajo brez obiskovalcev. / Foto: Gorazd Kavčič

omejitve in pogoji za udeležbo bi morali biti, a lahko bi nam morda dovolili neposreden ogled vsaj iz avtomobilov. Tudi za športnike so

navijati v Planico. To ni bil le dogodek, bil je praznik, na katerega smo čakali vsi Slovenci. Ko so naši skakali, si čutil povezanost slovenskih navijačev, vsem je naenkrat zastal dih, in ko smo zaslišali rezultat, se je slišal le krik v en glas. Tega vzdušja doma, sam pred televizijo, ne moreš doživeti. Morda bi bilo doživetje pristnejše, če bi se navijači lahko srečali v lokalu in skupaj navijali,« je poudaril Nagode.

Leta 1934 se je tekmovanja v Planici v spremstvu očeta prvič udeležil Stojan Potočnik iz Kroke. »V dolino pod Poncami smo na ogled skokov redno hodili. Z vlakom smo šli in vedno je bila taka gneča, da smo včasih kar skozi okna vstopili v vagon. Še vedno pogledam vse tekme, le da iz domačega naslonjača. Na nedavnem Pokalu Vitranc sem navijal za Kranjca in Hadalina. Nikoli

se ga sicer nisem udeležil v živo, sem pa smučal na strmini Vitranca. Bil sem smučarski učitelj,« je povedal Potočnik in nadaljeval: »Vitranc in Planica sta del slovenske identitete in tradicije, lahko bi na splošno rekel, da so zimski športi, zlasti smučanje in skoki, del naše kulture. Slovenski šport in športniki dajejo naši državi sloves v svetu.«

Tudi če bi bilo dovoljeno, se športnih dogodkov ne bi udeležil Martin Čebašek iz Podreče. »Občasno pogledam kakšno tekmo, sicer grem raje v naravo kot pred televizijo. Niti se ne sprašujem, ali bo obisk tekem še kdaj dovoljen ali ne. Trenutno stanje je treba vzeti v zakup in mislim, da udeležba na tekmi ni življenjskega pomena. Verjamem pa, da se bo stanje nekoč spremenilo,« nam je zaupal Čebašek.

»Vitranc in Planica sta del slovenske identitete in tradicije, zimski športi, zlasti smučanje in skoki, so del naše kulture. Slovenski šport in športniki dajejo naši državi sloves v svetu.«

leta 2016. »Tovrstne prireditve niso le športne narave. V prvi vrsti se jih udeležimo zato, da navijamo za športnike, a hkrati gre tudi za druženje in doživetje ambience in atmosfere. Spremljanje tekem pred domačim zaslonom niti približno ni identično kot biti del športnega dogajanja v živo,« je dejal Perko in še dodal: »Mislim, da bi gledalcem morali nekako omogočiti, da pridejo navijati za svoje favorite. Težko rečem, kakšne

tekmovanja brez gledalcev nova izkušnja. Navijači smo jim vedno dali zagon in zagotovo so tudi zaradi nas dali res vse od sebe.«

Namesto v živo po televiziji

Ne le športne dogodke, temveč druženje nasploh zelo pogreša Luka Nagode iz Dragočajne. »Vsako leto se nas je zbrala skupina navdušencev, organizirali smo avtobusni prevoz in šli skupaj

Mednarodni dan sreče

Jutrišnji 20. marec ni le prvi pomladni dan, temveč ga je generalna skupščina Združenih narodov razglasila tudi za mednarodni dan sreče. Letošnja tema je Ostanimo mirni, ohranimo modrost, bodimo prijazni.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – V času, ko se ves svet spopada z zdravstveno krizo, je še pomembnejše, da ostanemo pozitivno naravnani in si med seboj pomagamo. Statistični urad nam ponuja nekaj podatkov, ki se dotikajo tudi sreče in zadovoljstva z življenjem.

Kaj torej najmočneje vpliva na stopnjo zadovoljstva z življenjem? Prebivalci Slovenije (stari 16 ali več let) so v 2019 izrazili stopnjo zadovoljstva z življenjem na splošno s povprečno oceno 7,5 (od 10). Med spoloma ni bilo bistvenih razlik, drugače pa je bila višina skupne ocene v največji meri odvisna predvsem od samoocene zdravja, finančnega stanja, položaja na trgu dela, izobrazbe in številnih drugih dejavnikov (prosti čas, prijatelji, medosebni odnosi ipd.). Med dijaki in študenti je skupna ocena znašala povprečno 8,3. Najvišja (8,5) pa je bila med prebivalci, ki so svoje zdravstveno stanje ocenjevali kot zelo dobro. Dvaindevetdeset odstotkov

prebivalcev Slovenije, starih 16 ali več let, je v letu 2018 lahko računalo na materialno pomoč katerega od sorodnikov, prijateljev, sosedov, znancev, če bi tako pomoč potrebovali (denimo denar, dobrine, živila, orodje); 81 odstotkov prebivalcev Slovenije nad 16 let starosti je v letu 2018 lahko računalo tudi na nematerialno pomoč sorodnikov, prijateljev, sosedov, znancev, če bi jo potrebovali, tako na primer pogovor o osebnih stvareh, pomoč pri kakšnem opraviilu, pomoč ob bolezni. Kako pa na občutek sreče vpliva finančno stanje gospodinjstva? Statistika ponuja podatke iz 28 držav Evropske unije in ugotavlja, da prebivalci držav, ki se počutijo srečne ves čas ali večino časa, niso vedno hkrati tudi najbolj zadovoljni s finančnim stanjem v svojih gospodinjstvih (in obrnjeno). Prebivalci Slovenije smo po občutku sreče na sredini lestvice (15. mesto), po zadovoljstvu s finančnim stanjem pa v drugi polovici (na 18. mestu).

Letošnje geslo Bodimo povezani

V nedeljo bo svetovni dan Downovega sindroma.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Generalna skupščina OZN je 21. marec razglasila za svetovni dan Downovega sindroma, saj ta datum simbolno izraža genetsko posebnost tega sindroma – dodaten kromosom na 21. paru kromosomov v vsaki človeški celici.

Razpoznavni znak tega dne so pisane kratke nogavice, ki opozarjajo, da so ljudje, ki živijo na zemlji, raznoliki: mnogo njihovih potreb je univerzalnih, nekateri med nami pa imajo – zaradi različnih razlogov – tudi posebne potrebe. Mednje sodijo tudi posamezniki z Downovim sindromom. »Down Syndrom International je za letošnji svetovni dan Downovega sindroma izbral geslo 'Connect' (Bodimo

povezani). Ob tem ugotavlja, da je bilo zaradi epidemije treba v lanskem letu prilagajati načine, kako smo se med seboj povezovali. To je predstavljalo velik izziv in mnogo ljudi z Downovim sindromom je pri tem nazadovalo, poiskali pa smo tudi nove načine povezovanja in komuniciranja. S tem ko se povežemo z drugimi, delimo ideje, izkušnje in znanje, opogumljamo drug drugega pri zagovarjanju enakih pravic za ljudi z Downovim sindromom. S povezovanjem lahko dosežemo pomembne družbene deležnike, da izpeljejo spremembe,« poudarjajo v Društvu Downov sindrom Slovenija.

Dan Downovega sindroma bodo letos po svetu zaznamovali virtualno z različnimi dogodki.

vremenska napoved

Danes bo dokaj sončno s popoldanskimi plohami. Jutri bo pretežno oblačno in večinoma suho. V nedeljo bo sončno in vetrovno.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

